

Trst: kmalu trgovine odprte vse nedelje?

Zaradi prevrnjenega tovornjaka in dalše zapore težek dan na kraškem odseku avtocestnega priključka

5

Skakalka vodo Tania Cagnotto zlata z metrske deske

6

Za Debelo grizo denar na razpolago, Gradina bo morala počakati

16

00811

00811

00811

977124 666007

Primorski dnevnik

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Se bomo res morali pobrati z Zemlje?

MARTIN BRECELJ

Leto 2010 se bo v zgodovino morebiti zapisalo kot leto naravnih katastrof. Že v svojih prvih pičilih osmih mesecih nam je razigrnilo dokaj popolno fenomenologijo ujm, od potresne, ki je januarja in februarja prizadela Haiti in Čile, mimo sušno-ognjene, ki te dni biča Rusijo, do vodne, ki zdaj pustoši po jugovzhodni Aziji in sredini Evropi. Ti dogodki povrh izstopajo po svoji uničevalni moči: potres na Haitiju je bil po številu žrtev med najstrahotnejšimi v zgodovini; ruski znanstveniki trdijo, da doživljajo najhujši vročinski val v zadnjih tisoč letih; v Pakistangu ne pomnijo takoj divjih poplav.

Letošnja fenomenologija katastrof je dokaj raznolika tudi z nekega drugega vidika, in sicer po spreminjačočem se deležu človekove odgovornosti v njih. Če je po eni strani mogoče človeku skorajda v celoti pripisati krivdo za izlitijsko ogromniki količin naftne v Mehikiški zaliv, je po drugi strani islandski vulkan Eyjafjallajökull v brk človeku bruhičil v evropsko nebo oblake prahu. Za večino sedanjih ujm pa nosi človek vsaj posredno odgovornost, saj so vsaj deloma posledica podnebnih sprememb, ki jih človek sopovzroča.

Nekoč so se ljudje pred razbesnelimi silami narave zatekali k religioznim in magijskim obredom. Danes to delamo vse manj prav zato, ker nismo tako nemocni pred njimi. Ujme nas celo spodbujajo, da skušamo še povečati svojo zmožnost poseganja v naravne procese. Tako zdaj že marsikdo razmišlja o tem, kako bi vreme ne samo napovedovali, ampak ga vse bolj pogojevali oz. soustvarjali. In tako smo že v tisti spirali, ki ji pravimo tehnoznanstveni napredek, a za katero vemo, da je dvorezna, saj nam večje obvladovanje narave ne samo veča možnosti preživetja, ampak tudi možnosti samouničenja.

Znameniti angleški astrofizik in matematik Stephen Hawking je v teh dneh v intervjuju za spletno stran *Big Think* izrazil bojazen, ali bo človeštvo še dolgo obstalo. Pa ne zato, ker bi mu grozile zunanjne nevarnosti, temveč zato, ker bi se lahko samo uničilo z jedrsko vojno ali s povzročitvijo drugih katastrof. Po njegovem mora človeštvo v naslednjih dveh stoletjih kolonizirati vesolje, če noče izumreti. Žal pa kolonizacija vesolja ni ravno preprosta zadeva. Najbrž bi bilo modro še nekoliko poskrbeti za preživetje na Zemlji, preden bi ravnali na selitev na drug planet.

ITALIJA - Berlusconijev Il Giornale zbira podpise za Finijev odstop

Predčasne volitve vse bolj verjetne

Bossi: Smo v močvirju, bolje na volišča - Casini mobiliziral svojo bazo

TRST - Rai mora z novim digitalnim sistemom vendarle omogočiti vsem Slovencem v Furlaniji-Julijski krajini, da lahko gledajo slovensko televizijo. Predsednika SKGZ in SSO Rudi Pavšič in Drago Štoka sta to to

zahtevo postavila direktorju deželnega sedeža RAI (foto Kroma) Roberta Collinija, s katerim sta se pogovarjala tudi o odprtih vprašanjih slovenske TV in Radia Trsta A.

V kratkem se bo upokojila na-

čelnica programskega oddelka RAI v slovenskem jeziku in dobro bi bilo, da bi ta oddelek spet pridobil svojo samostojnost, sta poudarila Štoka in Pavšič.

Na 3. strani

RUSIJA - Požari še pustošijo

Putin kot kopilot pomagal pri gašenju

MOSKVA - Ruski premier Vladimir Putin se je lastnoročno spustil v gašenje uničujočih požarov v okolici Moskve. Kot kopilot gasilskega letala je gasil gozdna požara v regiji Rjazan jugovzhodno od Moskve. Putin je požare gasil z letalom tipa Be-200 ruskega proizvajalca Berijev. Pri tem mu je pomagal tudi minister za izredne razmere Sergej Šojgun. V akciji je bil Putin približno pol ure, pri čemer je pilotu pomagal zajeti več ton vode iz reke Oka in jih nato odvreči nad ognjene zublje v Rjazanu, kakih 200 kilometrov jugovzhodno od Moskve.

Ruski mediji se že muzajo, da

Putin s tem dejansko zgolj vzdržuje ugled "moškega akcije" tako, kot se je pojavljal kot ribič "zgoraj brez", ko je jezdil konja, izvajal judo prijeme in krotil tigra. Poleg tega menijo, da je njegov poseg v največje požare v zgodovini Rusije pravzaprav že začetek njegovega boja za vrhnitev na celo Kremlja. Leta 2012 bodo namreč v Rusiji nove predsedniške volitve, pri čemer Putin velja za najverjetnejšega zmagovalca, če se bo seveda odločil za kandidaturo in bo proti sedanjemu predsedniku Dmitriju Medvedjevu.

Na 11. strani

DOL - Spektakularna nesreča pri Mikulih

Avtomobil pristal sredi zelenjave

13

SREDA, 11. AVGUSTA 2010

št. 188 (19.895) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945. njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK, pr. 26. novembra 1943 v nas Zatrž nad Cerknico, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montevecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLĀCANĀ V GOTOVINĀ

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

00811

00811

00811

977124 666007

RIM - Kriza v vladni večini, ki jo je sprožil razkol med premierjem Silvijem Berlusconijem in predsednikom poslanske zbornice Gianfrancem Finijem, se še zaostruje. Dnevnik Il Giornale, ki je v lasti Berlusconijevga brata Paola, je tako začel ta teden zbirati podpise za odstop Finija. Privrženci predsednika poslanske zbornice so to označili za »medijski škadrizem«. Politično vzdružje je takšno, da se je tudi najtejnnejši Berlusconijev zaveznik, vodja Severne lige Umberto Bossi, izrekel za predčasne volitve, češ da so boljše kot sedanje »močvirje«. Nanje se prav tako pripravlja prvi mož UDC Pier Ferdinando Casini.

Na 4. strani

Protest pred odprtjem novih športnih objektov v Stožicah

Na 2. strani

Bo Prosek ostal brez Kooperativ?

Na 5. strani

Okoljevarstveniki za sprostitev avtoceste

Na 12. strani

V Gorici s kulturo nad nasilje

Na 14. strani

V Lipici prihodnost konjereje ni rožnata

Na 15. strani

LJUBLJANA - Pred sinočnjim odprtjem novega športnega centra v Stožicah

Podizvajalci s tovornjaki dosegli poplačilo dolgov

Okoljsko ministrstvo za športne objekte izdalo odločbo o začasnom obratovanju

LJUBLJANA - Predstavniki podjetja Leka, ki so pred sinočnjo premiero tekmo v ljubljanskih Stožicah dopoldne tam protestirali s tovornjaki, so po poldne dosegli dogovor glede poplačila terjatev. Napovedane zapore športne dvorane pred košarkaško tekmo zato ni bilo. Za športne objekte pa je okoljsko ministrstvo včeraj izdalo tudi odločbo o poskusnem obratovanju.

Kot je po današnjem sestanku z izvajalcem del v Stožicah pojasnil direktor podjetja Leka Miran Srčnik, bo konzorcij bank, ki so odobrile posojilo Grepu, založil denar za poplačilo dolgov, z reševanjem spora pa bodo nadaljevali po izteku poskusnega uporabnega dovoljenja. Leka ima po Srčnikovih besedah 3,2 milijona evrov terjatev. Srčnik je po sestanku dejal, da imajo denar že na računu, zato so tovornjake umaknili izpred dvorane. Po neuradnih informacijah naj bi jim izplačali 900.000 evrov, pogled tega naj bi dobili še 16 stanovanj.

Direktor Leke, ki je eden od podizvajalcev del v Stožicah, je zaporo dvorane v primeru, da ne dobijo plačila za opravljeno delo, napovedoval že minule dni. Dopoldne je okoli 15 njihovih tovornjakov parkiralo na ploščadi pred novozgrajeno dvorano Stožice, kjer sta sinoči zaigrali košarkarski representanci Slovenije in Španije. Prometni inšpektorat

je dopoldne za tovorna vozila zaprl severno ljubljansko obvoznico, zaporo so po poldnevnu razširili tudi na nekatere druge ceste, ki peljejo za Bežigrad. Ljubljanski župan Zoran Janković je pojasnil, da so se z zaporo obvoznice prometni inšpektorji odločili po ponedeljkovi napovedi podjetja Leka, da bodo zaprli dostop do Stožic.

Po Jankovićevem mnenju poskušajo predstavniki Leke le izsiljevati, zato se je Mestna občina Ljubljana (MOL) s prošnjo za začasno odredbo zaradi motenja posesti že obrnila na sodišče. Trditve direktorja Leke o neplačanih 3,2 milijona evrih je označil za laž in ob tem Srčnika pozval, naj pokaže svojo pogodbo in plačila, ki jih je že prejel. Ob tem se župan tudi sprašuje, zakaj podjetje Leka v letu in pol ni vložilo tožbe, če se po njihovem mnenju zadeva ni mogla drugače urediti. Obenem je župan napovedal tožbo za odškodnino od podjetja Leka.

Stadion in športna dvorana v ljubljanskih Stožicah sta včeraj od ministrstva za okolje in prostor dobila odločbo o poskusnem obratovanju. Kot poddarja Janković, je bilo tako predpisano tudi z gradbenim dovoljenjem in je enako kot uporabno dovojenje. Poskusno obratovanje bo trajalo devet mesecev. V tem času mora investitor opravljati različne meritve in sprempljati vplive na okolje, pred iztekom

poskusnega obratovanja pa mora zahtevati, da se opravi zaključni tehnični pregled. Prav tako mora upravnemu organu predložiti poročila o prvih meritvah, vso dokumentacijo in izjavo o odpravi vseh ugotovljenih pomanjkljivosti pri ponedeljkovem nadaljevalnem tehničnem pregledu, ki sicer niso zadrževali izdaje te odločbe.

Kot so pojasnili na okoljskem ministrstvu, iz ugotovitev tehničnega pregleda izhaja, da je treba med drugim dokončati predvsem zunanj ureditev in nadstreške športne dvorane, dokončati dokumentacijo skladno z izvedenimi deli, preveriti ustreznost postavitve usmerjevalnih tabel, predložiti manjkajočo dokumentacijo elektroinstalacij strojnih naprav in dokončati strelovodno zaščito.

Zoper odločbo po navedbah ministrstva ni pritožbe. Investitor kot edina stranka v postopku izdaje uporabnega dovoljenja se lahko že pred pretekom roka odreče pravici do pritožbe, s čimer postane odločba tudi pravnomočna, pojasnjujejo.

Po sinočni košarkaški tekmi v športni dvorani, ki je v več kot 12.000 sedeži največja v Sloveniji, se bosta danes na stadionu, ki sprejme 16.000 gledalcev, v nogometu pomerili slovenska in avstralska reprezentanca in s tem dopolnili odprtje novega športnega kompleksa v Stožicah.

MOSKVA - Podpisani dodatek k sporazumu iz leta 2007

Rusija bo preostanek klirinškega dolga Sloveniji povrnila v denarju

MOSKVA - Slovenija in Rusija sta včeraj v Moskvi podpisali dodatek k sporazumu o poplačilu klirinškega dolga, ki predvideva poplačilo preostanka tega dolga v denarju. Rusija bo dolg - gre za 82,5 milijona ameriških dolarjev skupaj z vsemi obrestmi - poplačala še pred iztekom sporazuma iz leta 2007. Državi sta tako dokončno zaprli vprašanje klirinškega dolga.

"Prva faza je podpis. V drugi fazi bo v desetih dneh sledilo plačilo ruske strani, tretja faza pa bo novembra, ko bo Slovenija prevzela večnamensko ladjo Triglav," je po podpisu za Radio Slovenija pojasnil slovenska veleposlanička v Rusiji Ada Filip Slivnik, ki je dodatek k sporazumu podpisala z namestnikom ruskega finančnega ministra Dmitrijem Pankinom.

Pankin pa je izrazil pričakovanje Moskve, da bo Slovenija del denarja, ki ji ga bo izplačala Rusija, namenila za nakup opreme za ladjo Triglav. Kot so sporočili z zunanjega ministrstva, je izrazil tudi zadovoljstvo, da se s tem končuje

Vojško ladjo Triglav so jo julija splovili v Sankt Peterburgu

eno poglavje dosedanjega sodelovanja med državama in se odpirajo nove možnosti, pri čemer bo Rusija predlagala projekte, ki so zanimivi tudi za Slovenijo.

Skupni dolg Rusije do Slovenije je znašal dobrih 129 milijonov ameriških dolarjev, za nekaj več kot 52 milijonov dolarjev sta državi podpisali pogodbo

o poplačilu v blagu. Rusija je prvi del klirinškega dolga v blagu poravnala z vojaško ladjo Triglav, ki so jo julija splovili v Sankt Peterburgu, in spremljajočo posebno opremo.

Slovenija in Rusija sta sporazum o poplačilu klirinškega dolga podpisali 13. novembra 2007. V skladu s sporazumom, ki se s podpisanim dodatkom spreminja, bi morala Rusija dolg poravnati v blagu v treh letih, torej do 13. novembra letos. Če dolg v treh letih ne bi bil poplačan z blagom, bi Rusija neporavnani saldo po izteku triletnega obdobja poravnala v denarju, še predvideva prvotni sporazum.

Dolg Rusije do Slovenije v višini dobrih 206,7 milijona klirinških dolarjev je bil usklajan z memorandumom, ki so ga predstavniki držav naslednic nekdanje SFRJ in Rusije podpisali 17. septembra 2003 v Moskvi. Znesek obveznosti bivše ZSSR do Slovenije se je preračunal v ameriške dolarse po tečaju 0,625 ameriškega dolarja za en klirinški dolar, kar je nato zneslo dobrih 129 milijona ameriških dolarjev. (STA)

Kranjskogorski policisti po dnevu iskanja našli 86-letno Italijanko

KRANJSKA GORA - Policisti policijske postaje Kranjska Gora so bili v ponedeljek popoldne obveščeni, da je neznan kam odšla 86-letna Italijanka. Sprožena je bila iskalna akcija, ki je sadove obrodila včeraj ob 10. uri, ko so Italijanko našli v dolini Krnice, so sporočili s Policijske uprave Kranj. Pogrešana je bila živa, vendar močno izmučena, zato so jo prepeljali v zdravstveni dom Kranjska gora na zdravniški pregled, kjer pa so ugotovili, da je samo močno izčrpana. V iskalni akciji je sodeloval tudi policijski helikopter s pripadniki gorske enote policije.

Umrl pod kolesi lastnega vozila

DOMŽALE - V občini Lukovica v bližini Trnjeve se je v ponedeljek zgodiла nenačadna prometna nesreča, v kateri je pod kolesi lastnega vozila umrl lastnik, so včeraj sporočili iz Centra RS za obveščanje.

Poklicni gasilci CPV Domžale in PGD Lukovica so v ponedeljek okoli 20.30 v bližini naselja Trnjava na ozki makadamski cesti, ki se vzpenja v bližnji gozd, pod kolesi avtomobila volkswagen passat našli voznika. Ugotovili so, da je avtomobil, medtem ko je bil voznik izven vozila, začel drseti po klanču. Voznik ga je želel zaustaviti, vendar je nesrečno padel pod kolesa in zaradi poškodb umrl na kraju nesreče.

Zoper povzročitelja tragične nesreče na avtocesti pri Arji vasi vložena obtožnica

CELJE - Zoper povzročitelja tragične prometne nesreče na avtocesti pri Arji vasi Branka Mačka je bila vložena obtožnica, v kateri se mu očita kaznivo dejanje predzrne vožnje s posledično smrtno prometno nesrečo, je včeraj povedal vodja celjskega okrožnega državnega tožilstva Ivan Žaberl. Dejal je še, da je po njegovih podatkih Maček še vedno na zdravljenju v Psihiatrici bolnišnici v Vojniku, če bo spoznan za krivega, pa mu grozi do 12 let zapora. Okrožno sodišče v Celju naj bi zadevo na prošnjo staršev pokojnih obravnavalo prednostno.

47-letni Maček je oktobra lani pod vplivom alkohola in v vožnjo v nasproti smeri na avtocesti pri Arji vasi povzročil prometno nesrečo. V njej so umrli trije mladostniki, ena oseba pa je bila hudo poškodovana. Maček se je nekaj dni po nesreči prek komercialne televizije javno opravičil družinam, ki so v omenjeni nesreči izgubile svoje otroke, vendar njegovega opravičila niso sprejele.

SACILE - Nesreča

Kolesar pod vlak

PORDENON - Včeraj dopoldne je v Sacileju prišlo do smrtne nesreče na železniških tirih. Življenje je izgubil domaćin, 67-letni upokojenec R. S., ki je kljub spuščenim zapornicam s svojim kolesom prečkal železniške tire, podrl pa ga je tovorni vlak.

Okrog 9.45 se je R. S. s svojim kolesom peš odpravil čez tračnice. To se je baje večkrat dogajalo, upokojenec je namreč računal, da vlaki na tistem odseku vozijo zelo počasi, ker se ustavijo na bližnji železniški postaji. Tokrat pa so bile zapornice spuščene, ker je mimo vozil tovorni vlak, ki pelje iz Padove v Trst, v Sacileju pa se ne ustavi. Vlak je torej vozil dokaj hitro in se ni mogel pravčasno ustaviti. Upokojenec se je znašel pred vlakom in zgodila se je tragedija.

Železniški promet je bil ustavljen od 9.50 do 11.20, štirje deželni vlaki so beležili zamude od 30 do 80 minut, je sporočilo podjetje Trenitalia.

DIVAČA - Prometna nesreča na cesti iz Lokve

Avtomobil zgrmel s ceste na tračnice

Po osemmetrskem padcu pristal na strehi - Voznika so prepeljali v izolsko bolnišnico: zlomil si je tri vretenca, a bo okreval

Avtomobil je s ceste zgrmel na tračnice

ZGRS SEŽANA

JAVNA OBČINA - Pavšič in Štoka na deželnem sedežu radiotelevizijske ustanove

»RAI naj jamči vidljivost slovenske TV povsod, kjer živijo Slovenci«

Zahtega po samostojnosti slovenskega programskega oddelka - Tečaj slovenščine za uslužbence

TRST - Predsednika SKGZ in SSO Rudi Pavšič ter Drago Štoka sta včeraj obiskala deželni sedež RAI za Furlanijo-Julijsko krajino, kjer sta se srečala z direktorjem Robertom Collinijem in z upravno direktorico Caterino Pezzutto. To je bila priložnost za izmenjavo mnenj in stališč o vseh aktualnih vprašanjih, ki zadevajo Radio Trst A in slovensko televizijo. Beseda je tekla tudi o čezmejnem sodelovanju RAI s slovensko nacionalno RTV oziroma s TV Koper-Capodistria.

Pavšič in Štoka upata, da bo prehod na digitalni televizijski sistem (v FJK se bo to zgodilo ob koncu leta) okreplil vidljivost slovenske TV, ki je - kot znano - trenutno dokaj pomankljiva. Slovenske televizijske oddaje bi morale biti vidne povsod tam, kjer živijo Slovenci. Collini je povedal, da se RAI trudi v to smer ter da bo novo digitalno TV oddajanje imelo pozitivne učinke tudi za Slovence v Furlaniji-Julijski krajini.

Beseda je nato nanesla na prihodnost radijskega in televizijskega programskega oddelka v slovenskem jeziku, ki ga bo v kratkem zaradi upokojitve zapustila sedanja načelnica. Pavšič in Štoka sta izrazila željo, da bi omenjeni programski oddelek spet pridobil svojo samostojnost, ki jo je »de facto« izgubil ob upokojitvi danes pokojnega Filiberta Benedetiča.

Za razliko od deželnih televizijskih dnevnikov, ki so skoraj v realnem času vidni na uradni spletni strani RAI, slovenska TV in Radio Trst A (še) nista dostopna na spletu. To bi omogočilo Slovencem, da lahko daleč od doma na računalniku spremljajo slovensko televizijo in radio. Predsednika krovnih manjšinskih organizacij sta ponudila zamisel, da bi lahko v ta namen svoj spletni portal ponudila Dežela Furlanija-Julijsko krajina. Krepitev večjezičnosti in multikulturalnosti je namreč eno od temeljnih poslanstev Dežele, ki razpolaga z razvijeno in privlačno spletne stranjo.

Štoka in Pavšič sta pozitivno ocenila obstoj čezmejne TV (sodelovanje med RAI in koprsko televizijo), ki pa žal ni doživel pričakovanega razvoja oziroma kvalitetnega skoka. S tem v zvezi je Collini napovedal, da bo RAI v kratkem zapošlila štiri sodelavce oziroma sodelavke, ki imajo trenutno delovno pogodbo za določen čas. To je ned-

Direktor RAI za FJK Roberto Collini

Predsednik SKGZ Rudi Pavšič

Predsednik SSO Drago Štoka

vomno dobra novica, ki bo obogatila čezmejno sodelovanje.

Direktor deželnega sedeža je tudi napovedal, da bo ustanova RAI jeseni priredila tečaje slovenščine,

seveda za uslužbence, ki ne obvladajo slovenskega jezika. To bo nedvomno pomenilo obogatitev za deželni sedež ter okrepitev njegove vloge v narodno mešanem ozemlju

FJK. S tem v zvezi sta Štoka in Pavšič predlagala uradni dvojezični (v italijanščini in slovenščini) oziroma trijezični napis (tudi v furlanščini) na pročelju sedeža RAI.

PUBLICISTIKA - V julijski številki revije Mladika

Vse o letošnji 45. Dragi in o stiski dvojezične šole v Špetru

TRST - Julijsko številko tržaške revije Mladika je zagledala luč v poletni vročini. Na 48 straneh prinaša bogato bero člankov, intervjujev in literarnih prispevkov. Priložen je bil letos študijskih dnevov Draga 2010, ki bodo potekali v Parku Finžgarjevega doma na Općinah pri Trstu od 3. do 5. septembra.

Tradicionalna poznoletna študijska prireditev, letos že 45., se bo začela v petek z okroglo mizo Odnosti med generacijami, pri kateri bodo sodelovali Hektor Jogan, Damijan Paulin, Julija Berdon, Neža Kravos, Jernej Šček, vodil pa jo bo Joži Peterlin. Večer bo dopolnil koncert vrhunske slovenske pevske skupine Perpetuum Jazzile.

V soboto, 4. septembra, bodo Zdravko Inzko, Karel Hren, Jože Marcketz in Janko Zerzer govorili o koroških Slovencih 90 let po plebiscitu. Zadnjih dan Drage se bo začel z mašo, ki jo bo vodil msgr. Oskar Simčič, sledilo bo justranje predavanje Mateja Pevec Roz-

man z naslovom Etika in sodobni človek - kaj vodi v srečno življenje? Poldnebo nastopil slovenski pisatelj Drago Jančar na temo Pisatelj med umetnostjo in angažmajem.

Uvodna misel šeste Mladike je povzeta po kulturnem verskem listu Dom. Omenjajo se besede, ki jih je maturski župnik g. Natalino Zuanella povedal 18. junija v špertske župne cerkvi med mašo, s katero se je končalo šolsko leto: »Vsaka družina potrebuje hišo, v kateri skupaj žive oče, mati in otroci. Ko pa se družina loči in živi v več hišah, trpi.« Na tak način je g. Zuanella predstavljal trpljenje dvojezične šole, ki je bila v zadnjih treh mesecih šolskega leta prisiljena živeti v treh »hišah«.

V reviji bomo našli še novo Manke Kremenšek Križman Skodelica kave, ki je prejela tretjo nagrado za pravo na 38. literarnem natečaju revije Mladika. Aleksij Pregar je v prispevku Pesmi na poti - Utripi iz Švedske pravil izbor sodobne švedske poezije v prevodu Mihaela Hojnik, Pavel Vidau pa je prispeval zapis o zgodovini cerkve sv. Florjana pri Branah, ki letos obhaja 275-letnico.

V nadaljevanju rubrike Moje življenje v Nemčiji na naslovom Rekreacija Peter Merkl piše o odprtju leta 1962 izredno dobro opremljene Siemensove televadnice v Erlangnu, ki po velikosti in opremi ni imela para na Bavarskem. Sledi novo nadaljevanje Manjšine onkraj šengenskih zapornic. Tokrat se je Primož Sturman pogovarjal s Silviom Forzo, ravnateljem italijanske založniške hiše Edit, ki je krovna založniška hiša Italijanov v Sloveniji in na Hrvaškem.

VINOGRADNIŠTVO - Napovedi

V Furlaniji-Julijski krajini se obeta dobra trgatev

VIDEM - Bližajoča se trgatev bo v Furlaniji-Julijski krajini po oceni združenja vinskih kleti Confcooperative FJK dobra, količina grozdja pa na ravni lanske. Ocena lahko velja za realistično, saj so te kleti porazdeljene na celotnem deželnem območju in predstavljajo približno 40 odstotkov deželnega vinogradništva. Kot je pojasnil direktor krminkov

vinogradnikov Luigi Sonini, v primerjavi z letom 2009 zrelost grozdja nekoliko zamuja, zato se trgatev belega grozdja za peneča vina ne bo začela pred 25. oziroma 28. avgustom. Trte so za zdaj zdrave, na Krminskem pa tudi niso imeli toče. Zaradi nižjih nočnih temperatur in topih dni pa Sonini napoveduje, da bo za bela vina letošnja bera ena najboljših v zadnjih desetih letih. Podobne ocene prihajajo iz Casarse, kjer pa opozarjajo, da v zadnjem času na trgu prihaja do manjšega povpraševanja po rdečih vinih, prodaja belih je stabilna, močno pa narašča povpraševanje po proseccu.

KONFERENCA

Romi opozorili na vrsto problemov

MURSKA SOBOTA - Na mednarodni konferenci z naslovom "Kdo v Evropi kroji romsko politiko, aktivizem in razvoj romskega jezika" v organizaciji Zveze Romov Slovenije v sodelovanju z Romani Union so opozorili na vrsto slabosti in premajhno aktivnost evropskih držav pri zaščiti romske skupnosti.

Konference so se udeležili predstavniki Romov iz Srbije, Makedonije, Nizozemske, Hrvaške, Bosne in Hercegovine ter Slovenije, razpravljanici pa so iskali odgovore na vprašanja, zakaj evropske države ne uresničujejo lastnih deklaracij in obveznosti za izboljšanje položaja Romov, so včeraj sporočili iz Zveze Romov Slovenije. Romi so zaskrbljeni nad neučinkovitostjo Evropske unije in večine držav pri reševanju romskih vprašanj, zaradi povečanja diskriminacije, pojavov nestrosti in sovražnega govora do Romov, pa tudi neuspešnega reševanja revščine in socialnih težav.

Kritik so bile deležne tudi romske organizacije, ki delujejo pre malo usklajeno, povezano in učinkovito. Kot so poudarili, ni dovolj enotnosti v prizadevanjih za izboljšanje položaja pripadnikov romske skupnosti. Udeleženci konference so se zavzeli tudi za večjo skrb za kadre in izobraženec iz vrst Romov, še posebej za romske pesnike, pisatelje in druge romske intelektualce.

Romi opozarjajo tudi na dejstvo, da sami prevzamejo večjo odgovornost za izboljšanje svojega položaja, pa tudi skrb za materin romski jezik in ohranitev identitete. Tato so dali pobudo za ponovno aktiviranje romskega PEN kluba in nadaljevanje dejavnosti za ustanovitev regionalnega časopisa za jezik in književnost Romov.

Konferenca je podprla idejo Zveze Romov Slovenije za ustanovitev katedre za romologijo na primorskih fakultetih za humanistične vede v Kopru ter predlog za ustanovitev Romske akademije znanosti in umetnosti in za predsednika imenovali Rajka Djuriča. Program, statut in strategijo delovanja akademije bodo sprejeti na prihodnji konferenci oktobra v Beogradu. (STA)

APT - POMORSKA LINIJA

IDEALNA POVEZAVA GRADEŽ - TRST

VOŽNJE* OD 1. JUNIJA DO 11. SEPTEMBRA 2010

razen ob pondeljkih

Odhod iz TRSTA Pomol Audace	Prihod v GRADEŽ Pomol Torpediniere	Odhod iz GRADEŽA Pomol Torpediniere	Prihod v TRST Pomol Audace
8.00	9.15	9.30	11.00
13.00	14.30	15.00	16.30
16.50	18.20	18.30	20.00

PRODAJA VOZOVNIC NA KROVU

Imenski abonmaji:

- Enosmerna vožnja € 5,70
- Povratna vožnja € 8,65
- (Vozovnica velja samo v dnevu izdaje)
- ZELENI TELEFON: 800-955957**
- Promocijske cene za imetnike FVG Card in voucherjev Family Club Turismo FVG

* ob ugodnih morskih in vremenskih pogojih

POLITIKA - Obračunavanje med premierjem in predsednikom poslanske zbornice

Berlusconijev II Giornale zbira podpise za Finijev odstop

Finijevci: To je medijski škvadrom - Casini začel priprave na predčasne volitve

AFERA FINI
Družina
Tulliani brez pogodbe z RAI

RIM - Govorice so se širile že nekaj dni, včeraj pa je iz sedmega nadstropja Drevoreda Mazzini, kjer je direkcija javne radiotelevizijske hiše, prišla sicer neformalna, a zanesljiva potrditev: Francesca Frau, mati Elisabette in Giancarla Tullianija, od jeseni ne bo več delala za RAI. »Nobena pogodba ni predvidena,« zagotavljajo v pisarnah direkcije in upravnega sveta.

Formalo je sicer zadeva povezana z jesenskim programskim paketom. Program Festa Italiana, za katerega je imela pogodbo družba Alt Media, katere večinska lastnica je Francesca Frau, namreč ni več v jesenski programski shemi. Generalni direktor RAI Mauro Mazza, sicer Finijev politični somišljenc, ki stoji za programskimi spremembami, je včeraj povedal, da so odločitev o črtanju programa narekovali izključno tehnični razlogi.

Kakorkoli že, družba Alt Media, ki je bila ustanovljena komaj lansko leto in ima za seboj sezono z odlično pogodbo, od oktobra ne bo več poslovala z javno televizijo. In tudi za prihodnost si je zelo težko predstavljati, da se bo še pogovarjala z ljudmi iz visokih nadstropij palacev v Drevoredu Mazzini.

Na svoji zadnji seji je upravni svet RAI odložil podpis pogodbe za kratko naničanko z naslovom Moja mati, ki jo je zrežiral Ricky Tognazzi in je že v fazi postprodukcije. Lastništvo produkcijske hiše je bilo namreč opredeljeno kot »meglino«, zato bo potrebna poglobljena preiska, so presodili člani upravnega sveta. Gre za družbo Ellelme Group z matico v Londonu, pri kateri pa se meglenost ne nanaša samo na britansko matico, ampak tudi na vztrajne govorce o možnem prikritem partnerstvu Giancarla Tullianija, brata Finijeve partnerice Elisabette. Kakorkoli že, dobro poučeni vedo povedati, da RAI v teh urah prekipeva odgovor o družini Tulliani.

Pier Ferdinando Casini ANSA

FIAT - Na osnovi ovadbe panožnega sindikata Fiom-Cgil
Sodnik razveljavil odpustitev treh delavcev tovarne v Melfiju

POTENZA - Sodnik za delovna razmerja v Potenzi je včeraj razsodil, da je bila odpustitev treh delavcev v Fiatovi tovarni v Melfiju, do katere je prišlo 13. in 14. julija, »protosindikalna«. Sodnik je zato odredil takojšnjo ponovno zaposlitev trojice odpuščenih delavcev, od katerih sta bila dva sindikalna predstavnika zveze Fiom-Cgil.

Uprava Fiata je trojico odsloviла zato, ker so med protestom na dvořišču tovarne blokirali robotizirano vozilo, ki je dostavljalo material delavcem, tako da ti niso mogli nadaljevati proizvodnega procesa, kljub temu, da se niso pridružili protestu. Zaradi motenja proizvodnje so bili Antonio Lamorte, Giovanni Barozzino (oba sindikalista Fiom) in Marco Pignatelli najprej suspendirani z dela, nekaj dni pozneje pa jim je Fiat odpovedal delovno razmerje. V Melfiju so se nato zvrstile protestne akcije kolegov odpuščenih, trojica pa se je povzpela na streho nekega spo-

RIM - Kriza v vladni večini, ki jo je sprožil razkol med premierjem Silviom Berlusconijem in predsednikom poslanske zbornice Gianfrancom Finjem, se še zaostruje. Dnevnik Il Giornale, ki je v lasti Berlusconijevega brata Paola, je tako začel ta teden zbirati podpise za odstop Finija.

Zbiranje podpisov so sicer sprožili, potem ko se je Fini znašel pod plazom kritik zaradi stanovanja v Monte Carlo, ki ga je neka zvesta privrženka zapustila njegov nekdanji stranki Nacionalno zavezništvo. Stanovanje je Fini v imenu stranke prodal nekemu offshore podjetju, sedaj pa ga ima v najemu brat Finijeve partnerke Elisabette Tulliani.

Primer zaradi domnevne prevare preverje tožilstvo, Fini pa zagotavlja, da ni bil obveščen o tem, da je stanovanje našel brat njegove partnerke. Afera je vsekakor zadala hud udarec Finiju, ki je vedno zagovarjal transparentnost v politiki, kot član Ljudstva svobode pa je tudi zahvalil odstop vseh korupcije osumljениh članov stranke.

Berlusconi namerava sicer septembra parlamentu dati na glasovanje nov vladni program in ga vezati na zaupnico vlad. A v obstanek vlade dvomi že tudi najtejnješa Berlusconijeva zaveznica. Severna liga. Finiji privrženci pa so včeraj dali vedeti, da je konec gonje proti Finiju pogoj za katero koli možnost nadaljnega sodelovanja. Še več, Italio Boccino je dejal, da će bo Berlusconi vztrajal pri Finijevem odstopu s položaja predsednika poslanske zbornice, bo sprožil institucionalno krizo, kakršne Italija še nini doživelja. Drugi finijevci pa so časopisno gonjo zoper svojega voditelja označili za »medijski škvadrom«.

Politično ozračje je takšno, da je prvi mož sredincev UDC Pier Ferdinand Casini včeraj opozoril svoje sodelavce, naj bodo pripravljeni na predčasne volitve. Za to se zavzema tudi Italija vrednot Antonia Di Pietra, medtem ko je Demokratska stranka še vedno prepričana, da bi morali pred razpustom parlamenta preveriti možnost oblikovanja prehodne vlade za odobritev novega volilnega zakona.

menika v središču Melfija. Sindikat Fiom-Cgil se je zaradi odpustitve z dela pritožil na civilno sodišče in včeraj tožbo dobil. »To je dokaz, da je Fiat odločen zadušiti sindikalni boj v Pomiglianu d'Arco in v Melfiju, kot tudi da hoče dati lekcijo našemu sindikatu,« je sodnikovo odločitev komentiral deželnji sekretar sindikata Fiom-Cgil v Bazilikati Emanuele De Nicola. Teorem »sindikalni boj je enako kot zarotništvo in sabotaža« po njegovi oceni ne drži, zato sindikat pričakuje opravičili turinske avtomobilske družbe.

Prav tako zadovoljen je tudi nacionalni vodja kovinarskega sindikata Cgil Giorgio Cremaschi, saj po njegovem mnenju razsodba potrjuje, da »Fiat krši zakone in kolektivne pogodbe«. Zato je zdaj popolnoma jasno, da »se bo morala politika turinskega avtomobilskega koncerna v Italiji spremeniti, saj je italijanska ustava na srečo še v veljavi,« je dodal Cremaschi.

RIM - Po krizi srčnega in dihalnega sistema

Zdravstveno stanje Cossige še naprej kritično, a stabilno

RIM - Zdravstveno stanje nedanega predsednika republike, dosmrtnega senatorja Francesca Cossige je tudi drugi dan po ponedeljkovem hospitalizaciji zelo resno, a stabilno. Kot so včeraj povedali zdravniki v rimski bolnišnici Policlinico Gemelli, je bil Cossiga sprejet na oddelok za oživljajne zaradi krize srčnega in dihalnega sistema. Bolnik se je dobro odzval na intenzivno terapijo, tako da se je njegovo zdravstveno stanje včeraj stabiliziralo, čeprav ostaja kritično.

Pred rimsko bolnišnico je bila tudi včeraj ves dan prava truma novinarjev in televizijskih kamер, na oddelku za prvo pomoč zraven oddelka za oživljjanje, pa se zadržujejo varnostniki. Ob bolniški postelji se izmenjujejo sorodniki, hčerka in sin, najtejnješi prijatelji in duhovnik, sicer družinski prijatelj Cossigovih. Senator je že v ponedeljek prejel zakrament maziljenja, ki je običajen ob takem resnem boleznskem stanju. Včeraj doboldne je Cossigo obiskal rimski pod-

FRANCESCO COSSIGA

ANSAS

župan Mauro Cutrufo, popoldne pa je prišel na obisk podsekretar predsedstva vlade Gianni Letta. Ta se je v bolnišnici zadržal približno pol ure in ob odhodu ni dajal izjav, takoj za njim pa je prišel tudi Mauro Leone, sin nedanega predsednika republike Giovannija Leoneja.

Sicer pa je 82-letni dosmrtni senator prejel tudi številne telefonske pozive in pisne izraze želja za hitro okrevanje. »Italija še potrebuje vaše nake,« je zapisal rimski župan Gianni Alemanno.

RIM - Krizna enota italijanskega zunanjega ministrstva je včeraj potrdila,

da je med žrtvami poplav v indijski pokrajini Ladakh tudi italijanski državljan, katerega svojci so bili o njegovi smrti že obveščeni. Najmanj osem drugih Italijanov je ujetih v blatu v dolinah Kašmirja. Po prvi rekonstrukciji tragičnega dogodka naj bi šlo za fanta, ki je bil na skupinskem potovanju v Indiji in ki se je utopil v deročem potoku ali pa v reki blata. Njegovega trupla še niso našli. Zaradi neurja in poplav v Indiji in Pakistanu je sicer tam ujetih približno dvesto italijanskih državljanov, za katere si Farnesina in italijansko veleposlaništvo v New Delhiju prizadevala, da bi jim omogočila vrnilne domov.

Računsko sodišče noče Sgarbiju za beneške muzeje

RIM - Računsko sodišče je zavrnilo ministrski odlok o imenovanju umetnostnega kritika Vittoria Sgarbiju za vodjo beneškega muzejskega pola. Računski sodniki so odlok vrnili ministru Bondiju s celo vrsto pripomb, na katere bo moralno ministrstvo odgovoriti v roku 30 dni. Sodniki se namreč ne strinjajo s postopkom imenovanja, ki naj bi bil nerazumljiv, povrhu pa želijo izvedeti, ali je Sgarbijev imenovanje kompatibilno z njegovo funkcijo župana občine Salemi.

Aretirali vodjo kriminalne združbe v Apuliji

BARI - Bos Domenico Conte, eden najbolj nevarnih protagonistov organiziranega kriminala v Apuliji in mafiskske vojne med klanoma iz Bitonta in Cipriano, je včeraj navsezgodaj končal za rešetkami. V slabem tednu je tako policiji uspelo razbiti navezo Cipriano in zaseči arzenal Contejevega klanja.

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

10. avgusta 2010

evro (povprečni tečaj)

valute	10.8.	9.8.
ameriški dolar	1,3133	1,3253
japonski jen	113,23	114,48
kitajski juan	8,8937	8,9684
ruski rubel	39,4723	39,6400
indijska rupee	60,9400	61,1290
danska krona	7,4501	7,4509
britanski funt	0,83520	0,83040
švedska krona	9,4029	9,3940
norveška krona	7,9890	7,9875
češka koruna	24,775	24,768
švicarski frank	1,3895	1,3771
estonska kruna	15,6466	15,6466
madžarski forint	279,05	279,28
poljski zlot	3,9841	3,9814
kanadski dolar	1,3595	1,3633
avstralski dolar	1,4468	1,4423
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2365	4,2328
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7081	0,7089
brazilski real	2,3077	2,3261
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	1,9696	1,9772
hrvaška kuna	7,2205	7,2260

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

10. avgusta 2010

1 meseč 3 mesec 6 mesec 12 mesec

LIBOR (USD)	0,29344	0,41125	0,63375	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,12500	0,17167	0,23500	-
EURIBOR (EUR)	0,649	0,905	1,154	-

ZLATO

(99,99 %) za kg

29.348,53 € +63,39

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

10. avgusta 2010

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	11,57	-2,36
INTEREUROPA	3,72	+2,76
KRKA	66,01	-1,09
LUKA KOPER	15,87	+2,85
MERCATOR	138,15	-0,30
PETROL	238,20	+0,15
TELEKOM SLOVENIJE	92,55	-0,47

BORZNA KOTACIJA - DELNICE

ABANKA

- -

AERODROM LJUBLJANA

24,00 -0,08

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

TRGOVINA - Namig predsednika deželne vlade Renza Tonda

Kmalu spet celoletno nedeljsko odprtje trgovin?

Deželni koordinator Ljudstva svobode Gottardo mu je pritrdil, tajnik CGIL Belci pa mu nasprotuje

Vse kaže, da bo tržaškim trgovcem do konca leta zadoščeno. Deželna uprava namerava »prilagoditi« obstoječi deželni zakon o trgovini, da bi omogočila celoletno nedeljsko odprtje trgovin na Tržaškem. Tako je pred nekaj dnevi namignil predsednik deželne uprave Renzo Tondo, ki je izrecno omenil, da je treba, pri obravnavanju trgovinskega vprašanja, upoštevati specifičnost posameznih območij, še posebej Trsta, kjer se morajo trgovci soočati z ostrom slovensko konkurenco.

Včeraj je Tondu pritrdil deželni koordinator Ljudstva svobode Isidoro Gottardo. Spomnil je, da je desnosredinska večina (Ljudstvo svobode, Severna liga in UDC) junija politično preverila vpliv novih deželnih norm na trgovske dejavnosti, in ugotovila, da je zakon o omejitvi nedeljskih odprtij trgovin pravilen, saj je zajeziel konzumistično poplavlo. Treba pa je upoštevati razne ozemeljske specifičnosti, na primer Trst, kjer obmejna konkurenca povzroča težave tako krajevnemu gospodarstvu kot tudi deželnim davčnim prihodkom. Te posebnosti je treba obravnavati specifično za ohranitev delovnih mest in za zaščito krajevnih podjetij, je poudaril Gotardo, ki pa se je obregnil tudi ob »delavsko vprašanje.«

Nedeljska odprtja trgovin ne smejo na svoji koži plačati uslužbencii. Te je treba zaščititi in tudi primerno nagraditi za njihov trud, vložen za zagotovitev splošne koristi, je ocenil furlanski poslanec Ljudske stranke Isidoro Gottardo.

Prav »delavsko vprašanje« bo verjetno tisto, ki bo še najbolj odmevalo, če bo deželna uprava s prilagoditvijo zakona o trgovini res omogočila celodnevno nedeljsko odprtje trgovin na Tržaškem. Deželni tajnik sindikata CGIL Franco Belci je menil, da se bo Tondova vlada izneverila volilnim obljudbam le zato, da bi »rešila probleme enega ali dveh trgovskih centrov.« Vsiljeno nedeljsko odprtje zastavlja enega od temeljnih vprašanj, pravico zaposlenih do prostega nedeljskega časa. Sklicevanje na slovensko konkurenco pa je zanj iz trte izvita, saj slovenske trgovine privlačijo tržaške kupce, ker so njihove cene konkurenčne, izbira pa bogatejša.

Tržaški trgovski center Torri d'Europa

KROMA

ŽELEZARNA - Kooperanti

Brez plač

Vodstvo obrata ne plačuje majhnih podjetij

Kriza škedenjske železarne je pljusknila na njene kooperante. Številna podjetja, ki delujejo v okviru železarne oziroma imajo v zakupu dela v obratu, že nekaj mesecev čakajo na plačo. To bi moral storiti lastnik železarne, ki pa zamuja z izplačili. Nekaj podjetij čaka na poravnavo plače dva meseca, nekatera pa celo šest mesecev.

Na ta vse bolj nevzdržen položaj za majhna podjetja so opozorila sindikalna tajništva sindikatov kovinarjev Fim-CGIL, Fiom-CISL in Uilm-UIL. Tajnik Umberto Salvaneschi, Stefano Borini in Vincenzo Timeo so izrazili zaskrbljenost tako za prizadeta podjetja, kot tudi za varnost v sami železarni. Mnoga od prizadetih podjetij imajo namreč v zakupu dela, ki so neposredno vezana na preverjanje varnosti tako zaposlenih kot naprav v obratu. Nekatera majhna podjetja so bila - zaradi neplačevanja že opravljenih storitev - prisiljena poseti po socialnih blažilih, položaj pa postaja iz dneva v dan slabši, so opozorili sindikalni tajniki kovinarjev.

TRST - 750 evrov za tri mesece

Pomoč Občine za brezposelne

Izredni posegi za zaposlitev v letu 2010. Tako je naslovjen načrt, ki ga je odobrila tržaška občinska uprava, da bi - vsaj začasno - prisikočila na pomoč ljudem, ki so ostali v zadnjih treh letih brez dela.

Projekt predvideva zaposlitev za dobo treh mesecev v raznih oddelkih tržaške uprave z mesečno plačo po 750 evrov. Koristniki teh posegov morajo imeti stalno bivališče najmanj od 31. decembra 2007. Med ostalimi pogoji sodi izguba delovnega mesta v letih 2008 in 2009 ali v prvem polletju letošnjega leta, njihovi družinski dohodki (izračun Isee) pa ne smejo presegati 7.500 evrov.

Socialno pomoč bo lahko koristilo največ 130 ljudi. Zainteresirani morajo predložiti ustrezne prošnje med 16. avgustom in 17. septembrom letos na sedežu oddelka za promocijo in socialno zaščito v Ul. Mazzini 25 ob torkih in sredah od 9. do 11. ure. Obrazci za izpolnitve prošenj bodo na razpolago na tem sedežu in v uradu za stike z javnostjo v Ul. Procurerua 2/A.

ZAHODNI KRAS - Neobičajno poletno zaprtje trgovine Delavskih zadrug

Bo Prosek ostal brez Kooperative?

Domačini zbrali že več kot 500 podpisov proti zaprtju trgovine - Bližnji javni lokali in trgovine ob 15 do 20 odstotkov prometa

Spušcene navojnice trgovine Delavskih zadrug na Proseku. Do kdaj?

KROMA

Sive navojnice trgovine jestvin Delavskih zadrug na Proseku so od 19. julija spuščene do tal. Na eni je prilepljen list z napisom, ki obvešča stranke, da je Kooperativa - kot domačini kratko in pozitivno pravijo trgovini - od 19. julija do 15. avgusta »zaprtá zaradi dopusta«. Pod tem listom drugi list vnaša dvom o tem začasnom zaprtju. Namiguje na dokončno zaprtje trgovine in vabi domačine, naj to onemogočijo z zbiranjem podpisov »v vseh trgovinah in barih« v vasi.

Letošnje štiritedensko poletno zaprtje Kooperative je res neobičajno. Doslej se še ni zgodilo, da bi bila trgovina zaprtá zaradi dopusta. V poletnih mesecih je bila odprtá, na razpolago ljudem s Prosekem, s Kontovelom, pa tudi iz Naselja sv. Nazaria. Domačini domnevajo, da je sedanje »začasno zaprtje« le uvod v dokončno zaprtje trgovine.

V to črnogledo bližnjo prihodnost jih sili kar nekaj »dokazov«. Poletno zaprtje je le prvi. Drugi dokaz predstavlja (prisilni) odhod dosedanja upraviteljice po enajstih letih uspešnega delovanja. »Kooperativa je vedno poslovala z dobičkom,« je uspešnost trgovskega obrata podčrtala Tamara Husu, upraviteljica bара Makadam prav nasproti trgovine. V Kooperativi sta bili stalno zaposleni dve osebi, ob upraviteljici še odgovorni za delikatese, med-

tem ko je bila blagajničarka zaposlena štiri ure dnevno. Kaj bo s temi delovnimi mesti, ni znano.

Zaprtje Kooperative bi močno prizadelo Prosečane in Kontovelce. Trgovska ponudba bi se razpolovila, saj bi ostala v vasi odprtá le še ena trgovina z jestvinami. Zato so se krajani odločili, da z zbiranjem podpisov »izsilijo« ponovno odprtje Kooperative. V treh tednih so jih po vasi zbrali več kot 500, dokaz navezanosti domačinov na trgovino. Na Proseku in Kontovelu štejejo Delavske zadruge na desetine članov. Vsakdo je za člansko izkaznico plačal po 25 evrov. Vodstvo Delavskih zadrug bi moralno upoštevati to članstvo, ki je vezano z golj na domačo trgovino, je poudaril sindikalist CISL, dejaven prav v trgovskem sektorju.

Z dokončnim zaprtjem trgovine bi bili ob običajnih kupci prizadete tudi druge trgovske dejavnosti in javni lokali na Proseku. V Kooperativi so kupovali vaščani, prebivalci Kontovela, pa tudi iz Naselja sv. Nazaria. Pred ali po nakupu so se številni ustavili v baru, ali kupili ribe v bližnji ribarnici. Odkar je trgovina zaprtá, se je obisk teh javnih lokalov in drugih trgovin zmanjšal za 15 do 20 odstotkov. Tudi stranski učinek sedanjega zaprtja je zaskrbljujoč.

M.K.

Pri Trebčah nesreča zaradi plišastih igrač

Na kraškem odseku avtocestnega priključka se je včeraj okrog 18. ure pripetila lažja, a nenavadna prometna nesreča. Prišlo je do veržnega trčenja med tremi avtomobili, telesnih poškodb na ni bilo. Trčenje sta povzročili plišasti igrači, ki sta tovornjaka padli na cesto in povzročili precejšnjo zmedo.

Mercedes povozil gospo

Na začetku Istrske ulice, pri hišni številki 8 (pri trgovini Attualfoto), je avtomobil mercedes z romunsko registracijo včeraj ob 14. uri povozil 54-letno gospo z začetnicama A. F., ki je prečkala cesto. Ponesrečenko, ki je bržkone šla čez cesto na točki, kjer ni prehoda za pešce, je rešilec odpeljal v katinarsko bolnišnico. Tam so izdali 40-dnevno prognozo.

Bivak pri Miramaru

Tržaški mestni redarji so pred dnevi v bližini Miramara opazili češkega državljana, njihovega starega znanca. 54-letni U. L. si je ponoči v vinjenem stanju postal med drevesi ob križišču, ki povezuje Miramarški drevored z gradom. Zaradi nedovoljenega kampiranja so ga denarno kaznivali in ga odslovili. Možkar je pred dvema mesecema skupaj z nekim Poljakom razgrajal po barkovljanski obali, pod vplivom alkohola je dvojica motila kopalce in jim grozila.

Ostala sta v Italiji

V parku pri Ulici San Michele so policisti v pondeljek popoldne zmotili romunskega državljana, starca 39 in 31 let. Po pregledu osebnih dokumentov se je izkazalo, da ju je prefekt pred časom z ustreznim dekretom izgnal iz Italije, dvojica pa se je kljub temu zadržala v tej državi. Policija ju je ovadila na prostosti, urad za priseljence na tržaški kvesturji pa jima je napisal nov nalog za izgon.

Izstrelek na vrtu

Nek Tržačan je včeraj zjutraj na svojem vrtu v Ulici Porta, v središču Trsta, prekopaval zemljo, naletel pa je na neeksplodiran izstrelek. Poklical je policijo, pirotehniko so na prizorišču potrdili, da gre za 37-milimetrski izstrelek iz prve svetovne vojne. Najdbo so odnesli in uničili.

PROSEK - Prometna nesreča ob izhodu iz predora na avtocestnem priključku

Prevrnjen tovornjak povzročil prometni infarkt

Voznik se ni poškodoval, kriva je bila počena pnevmatika - Do večera obvoz ob Devinščini

Tovornjak so po nesreči spet postavili na kolesa
RAS

Avtocestni odsek med Prosekom in Zgonikom je bil včeraj popoldne v smeri proti Tržiču več ur zaprt za promet. Do zapore je na avtocestnem priključku prišlo zaradi prometne nesreče, ki jo je pri izhodu iz proškega predora sam povzročil tovornjak z italijansko registracijo.

Ob 13.30 je vlačilec s polprikljopnikom vozil skozi predor, nenadoma pa je počila pnevmatika. Voznik, romunski državljan, je izgubil nadzor nad vozilom, ki je začelo nevarno vijugati. Ob izhodu iz predora je tovornjak trčil ob desni zid in se prevrnil, s polprikljopnika pa je na sredo vozišča padel kontejner (fotografijo nam je poslal Rado Šusteršič). Šofer se ni poškodoval, drugih vpleteneh vozil ni bilo.

Openski in tržaški gasilci so bili na delu vse do večera. Tovornjak so postavili spet na kolesa in ga pomagali odpeljati (v sodelovanju s podjetjem Anas), s asfalta so odstranili večji izliv goriva. Najtrši oreh pa je bil zelo težek kontejner, v katerem so bili po navedbah gasilcev uskladiščeni plastični materiali. Kontejner so odpeljali še v večernih urah. Prometna policija je odsek kmalu po nesreči zaprla za promet. Vozila, ki so bila na poti proti Tržiču, je usmerjala proti proškemu izvozu, obvoz pa se je končal pri Gabrovcu. Na pokrajinski cesti št. 35, ob zgojniški obrtni coni in Devinščini, se je promet zelo zgostil. Zaporu so umaknili ob 21.20. (af)

KATINARA - V noči med nedeljo in ponedeljkom

Tatovi vломili v picerijo

Razbili okno, zlezli v gostilno Spetic in odnesli 3300 evrov - Dogodek preiskujejo karabinjerji

Tatovi so v noči na ponedeljek med polnočjo in 8.30 (ko lastnika in uslužbencev ni bilo) vломili v katinarsko picerijo Spetic (na sliki), na Reški cesti št. 425, blizu bolnišnice. Vlomilci so razbili okno, vstopili v picerijo in iz blagajne vzeli 3300 evrov. Z dogodkom se ukvarjajo miljski karabinjerji, ki so pristojni za območje Katinare

KROMA

VLAKI

Kampanja za varnost

Tudi letos je stekla kampanja za varnost na vlakih, ki jo vodiča železniška policija in družba Ferrovie dello Stato. Na italijanskih železniških postajah in na samih vlakih so potnikom na voljo zgibanke tako v italijanščini kot v angleščini, ki vsebujejo koristne nasvete proti žepjam in tatovom. Na zgibanki so pobudniki zabeležili tudi vrsto najbolj običajnih trikov, ki se jih nepridravi pravilno poslušujejo pri svojem nepoštenem poslu. Ob tem pa so natisnili tudi vse koristne telefonske številke železniške policije vzdolž italijanskega škornja. Navodila si vsekakor lahko preberemo tudi na spletni strani www.poliziadistato.it.

Po podatkih, ki jih je objavila železniška policija, je število kaznivih dejanj na državni ravni namreč v zadnjih letih upadelo. V prvih šestih mesecih tega leta se je število kraj na vlaku zmanjšalo za 40%, aretirali so 1.263 taten, na prostosti pa so ovdili 5002 osebi. Predvsem v poletnem času so okreplili nadzorno osebje na vlakih.

POGOVOR Z ODLIČNJAKI - Jernej Legiša (Licej Franceta Prešerna)

Vnet iskalec novosti

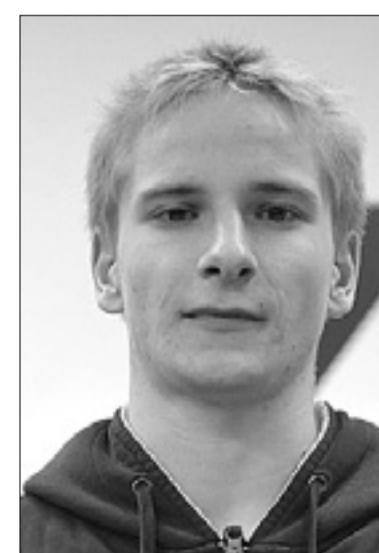
V maturitetnem referatu je predstavil standardni model osnovnih delcev - Poleg študija še glasba in šport - Jeseni študij medicine ali fizike

Med odličnjaki, ki so na znanstveno-fizikalni smeri Liceja Franceta Prešerna na letošnjem državnem izpitu prejeli najvišjo oceno, je tudi Jernej Legiša iz Vižovlj, gojitelj glasbe in borilnih veščin, ki je najvišjo oceno pričakoval, potem ko so postali znani izidi pisnega dela mature. Jernej se je v zadnjih letih nekoliko bolj potrudil in upal, da bi dosegel čim boljši uspeh, po drugi strani pa, pravi, »je tudi treba reči, da pri nekaterih predmetih obstaja vedno možnost napake, se lahko vedno zgodidi, da se pomotiš in tako naprej.«

Za maturitetni referat je Jernej Legiša izbral temo iz fizike osnovnih delcev. Njegovo delo govori namreč o standardnem modelu osnovnih delcev: gre za teorijo, ki se je razvila predvsem v zadnjih tridesetih letih in razlaga materijo s pomočjo dvanajstih osnovnih delcev in štirih osnovnih sil. Pri tem

je naletel tudi na nekatere težave, ker je v slovenščini o tem zelo malo gradiva: »Moj glavni vir je bilo delo Janeza Sternada Iz takšne so snovi kot sanje, ki ni nova knjiga, je iz leta 1988, vsekakor se večina virov, ki jih dobis na internetu, načnajo na to knjigo.« Dosti gradiva ni niti v drugih jezikih, saj gre za relativno novo teorijo, glede veljavnosti katere so do nekaterih dokazov prišli še pred nekaj leti: to velja npr. za t.i. pentakvarke, ki so jih odkrili leta 2003.

Vižovski odličnjak je vnet iskalec novosti, zato pred petimi leti ni hotel izbrati šole, ki bi mu dala neko specifično izobrazbo: »Zato sem se odločil za licej in potem sem moral izbirati med raznimi smermi liceja in se mi je zdelelo, da je fizikalna najboljša, ker tudi s fiziko in matematiko nisem nikoli imel velikih težav,« pravi Jernej, ki misli, da je izbral pravilno.

Jernej Legiša pravi, da je res, da kdor se uči sproti, potem nima velikih težav, »samo to ni moj primer,« doda smeje. Tudi za matu-

Dvotedensko letovanje za 80 starejših občanov

Odgovorna za Upravno službo – Socialno skrbstvo obvešča, da občine Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor prirejajo dvotedensko letovanje v toplicah v kraju Boario Terme (BS) za 80 starejših občanov od 5. do 19. septembra, ki se ga lahko udeležijo starejši s stalnim prebivališčem v eni od navedenih občin.

Razpis in obrazec prošnje za udeležbo na letovanje sta na voljo v Uradu socialne službe Občine Devin Nabrežina – Naselje Sv. Mavra, 124 – Sesljan, na repenskem in zgošniskem županstvu.

Lestvico prosilcev bodo uredili po vrstnem redu prejetih prošenj.

Prijava, ki mora biti izpolnjena na ustreznih obrazcih (z vso potrebeno dokumentacijo), je treba predložiti od današnjega dne - 11. avgusta do 20. avgusta, in sicer na sedežu Socialne službe Okraja 1.1., Naselje sv. Mavra št. 124 - Sesljan (od ponedeljka do petka od 8.30 do 10.30), v tajništvu Občine Repentabor oz. Občine Zgonik od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure.

Morebitne dodatne informacije so na voljo v uradu Upravne službe za socialno skrbstvo Občine Devin-Nabrežina, tel. 040/299145.

Obvestilo vinogradnikom

Svetovalna služba Kmečke zveze v sodelovanju z ZKB obvešča, da služba za vodenje in integrirano varstvo za zatiranje bolezni in škodljivcev v vinogradništvu svetuje vinogradnikom (ki tega niso storili v preteklih dneh), naj do polovice avgusta opravijo zaključno sezonsko škropiljenje proti peronospori in oidiju.

Škropilni poseg naj omejijo na zalistnike. Za peronosporo naj uporabijo bakrena sredstva, za oidij pa močljivo žvezplo. Pri uporabi sredstev velja strogo upoštevati varnostno dobo.

Razpis za fotografje

Rok za prijavo na razpis za fotografski natečaj z naslovom »Arte o scienza? Immagini dalla biologia e dalla medicina« (Umetnost ali znanost? Posnetki iz biologije in medicine) so podaljšali do 20. avgusta. Razpis je namenjen študentom in raziskovalcem z znanstveno in umeđniško žilico. 30 najboljših del bo razstavljenih v hotelu Savoia, z desetrico najlepših slik pa bodo sestavili plakate in z njimi okrasili mesto. Dodatna nagrada za prve štiri znaša 150 evrov. Razpis je na spletni strani www2.units.it/brain/ArteScienza.

NABREŽINA - Praznik sv. Roka

Odprije razstav in stojnic ob spremljavi domače godbe

Na lanskem
praznku so
pripravili
razstav
starega orodja za
vinogradništvo

KROMA

Trg sv. Roka v Nabrežini bo drevi zabilo ob melodijah domače, **nabrežinske godbe na pihala**, ki bo ob 19.30 slovesno odprla praznik vaškega zavetnika sv. Roka - okusi tradicije. Uro pred tem bodo svoja vrata odprle vse razstave, ki kulturno bogatijo tradicionalno priredevo v predobi devinsko-nabrežinske občinske uprave v sodelovanju z domačimi društvami.

V Kamnarski hiši oz. Grudnovi rojstni hiši bo zaživel sejem rabljenih knjig - z zbranimi sredstvi bodo kupili nove knjige za občinsko knjižnico Nade Pertot.

Nadstropje više bo na ogled razstava amaterskega fotografa Miloša Zidarica, ki je v svoj objektiv uvel atlete SK Devin v pretekli smučarski sezoni. **Na sedežu društva Igo Gruden** bodo odprli etnografsko razstavo starega kmečkega orodja, v Radovičevi sobi bo na ogled razstava zbirk in maket. Nadja Ščuka je pripravila razstavo jajc z vsega sveta pod naslovom Od lupine do dragulja. Edo Crociati ima razstavo

z naslovom Zbirateljstvo in modelarstvo, zgodba o preteklosti in prikazuje svojo zbirko modelov, ki jih je sam sestavil. Franco Corbatto pa razstavlja instalacije iz ostankov starega železa, ki jih je sam oblikoval, pod naslovom Zanimivosti in domišljija iz odpadkov kovine. V drugem nadstropju razstavlja naivec Claudio Clari svoja olja na steklu in na platnu. **V Kavarni Gruden** se nadaljuje razstava grafik Franke Kovačič, v bližnji **župnijski dvorani** pa bo razstava miniatur cerkva in gradov.

Po ogledu razstav se bodo obiskovalci lahko zaustavili še ob stojnicah s hrano in pičajo, ki jih bodo upravljala društva SK Devin, SKD Igo Gruden, ŠD Sokol in krajevni proizvajalci.

Da bo večer še prijetnejši, lahko vsakdo še nekoliko posede na trgu in prisluhne glasbenim ansamblom, ki bodo poskrbeli za veselo in poskočno vzdušje. Prvi bodo drevi stopili na oder mladi glasbeniki ansambla **Kraški muzikanti**.

REPENTABOR - Od petka do pondeljka

Praznovanje ob velikem šmarnu

Konec tedna bo pri cerkvici na Tabru v Repnju minil v znamenju tradicionalnega praznovanja ob velikem šmarnu. **V petek** bodo ob 21. uri odprli razstavo Branke Sulčič *Krožna pot po naših gradiščih*. Avtorico bo predstavil Sergij Pahor, za krajši kulturni program bo poskrbel združeni pevski zbor Repentabor. **V soboto** bo ob 21. uri klavirski koncert v sodelovanju z Občino Repentabor in pobudo Med zvoki krajev. Višek dogajanja bo seveda v **nedeljo**, ko bo ob 10. uri osrednje romarsko srečanje s sveto mašo.

Vodil jo bo tržaški nadškof monsinjor Giampaolo Crepaldi. Popoldanski romarski shod se bo začel ob 17. uri s sveto mašo, nato pa bodo na sporednu pete litanje v cerkvi. Pred tem bodo ob 16. ure dalje vernike vabili pritrkovalcu v organizaciji ZCPZ Trst. V nedeljo bo tudi priložnost za zakrament sprave. **V ponedeljek** bodo počastili župnijskega zavetnika sv. Roka. Sveti maše bodo ob 10. in ob 19. uri. Ob 20.30 bo nastopila nabrežinska godba na pihala. Vse dni bodo delovali tudi kioski v organizaciji domače župnije.

VOZNI RED VLAKOV

VELJAVEN OD 13. JUNIJA 2010 DO 11. DECEMBRA 2010
Železniška postaja v TRSTU

Proga TRST-BENETKE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
4.30	(R)	Tržič (4.52), Portogruaro (5.36), Mestre (6.22), Benetke (6.34).
5.32	(R)	Tržič (5.54), Portogruaro (6.39), Mestre (7.28), Benetke (7.40).
6.06	(R)	Tržič (6.28), Červinjan (6.42), nadaljuje za Palmanovo (6.57), Videm (7.27), Carnia (8.08). ⁽¹⁾
6.35	(ES CITY)	Tržič (6.56), Portogruaro (7.35), Mestre (8.15) nadaljuje v Milano (Obvezna rezervacija).
6.41	(R)	Tržič (7.03), Portogruaro (7.52) Mestre (8.49), Benetke (9.02).
7.04	(IC)	Tržič (7.27), Portogruaro (8.11), Mestre (8.55), nad. v Neapelj (Obvezna rezervacija).
7.56	(R)	Tržič (8.18), Červinjan (8.30), nadaljuje za Palmanovo (8.41), Videm (8.57). ⁽¹⁾⁽³⁾
8.18	(R)	Tržič (8.40), Portogruaro (9.25), Mestre (10.11), Benetke (10.24).
9.18	(R)	Tržič (9.40), Portogruaro (10.25), Mestre (11.11), Benetke (11.24).
9.38	(ES CITY)	Tržič (9.59), Portogruaro (10.38), Mestre (11.16). Nadaljuje do Milana. (Obvezna rezervacija).
11.44	(R)	Tržič (12.06), Portogruaro (12.51), Mestre (13.37), Benetke (13.49).
12.20	(R)	Tržič (12.42), Červinjan (12.56), nadaljuje za Palmanovo (13.07), Videm (13.25), Trbiž (15.00). ⁽¹⁾⁽³⁾⁽⁸⁾
12.44	(R)	Tržič (13.06), Portogruaro (13.51), Mestre (14.37), Benetke (14.49).
13.44	(R)	Tržič (14.06), Portogruaro (14.51), Mestre (15.37), Benetke (15.49)
14.11	(R)	Tržič (14.33), Červinjan (14.48), nadaljuje za Palmanovo (15.00), Videm (15.17). ⁽¹⁾⁽⁴⁾
14.44	(R)	Tržič (15.06), Portogruaro (15.51), Mestre (16.37), Benetke (16.49).
15.44	(R)	Tržič (16.06), Portogruaro (16.51), Mestre (17.37), Benetke (17.49).
16.25	(R)	Tržič (16.48), Červinjan (17.03), nadaljuje za Palmanovo (17.15), Videm (17.32), Trbiž (18.50). ⁽¹⁾⁽³⁾
16.44	(R)	Tržič (17.06), Portogruaro (17.51), Mestre (18.37), Benetke (18.49).
17.02	(ES CITY)	Tržič (17.25), Portogruaro (18.09), Mestre (18.48), nadaljuje za Milan. (Obvezna rezervacija).
17.34	(R)	Tržič (17.56), Červinjan (18.09), nadaljuje za Palmanovo (18.21), Videm (18.37) in Trbiž (20.06). ⁽¹⁾⁽³⁾
17.44	(R)	Tržič (18.06), Portogruaro (18.51), Mestre (19.37), Benetke (19.49).
18.44	(R)	Tržič (19.06), Portogruaro (19.51), Mestre (20.37), Benetke (20.49). ⁽³⁾ (Ne vozi 31.10, 7.12).
19.18	(R)	Tržič (19.40), Portogruaro (20.31), Mestre (21.37), Benetke (21.50).
19.46	(ICN)	Tržič (20.10), Portogruaro (20.01), Mestre (21.49), nadaljuje v Lecce skozi Ferraro in Rimini, ne vozi čez Bologno. (Obvezna rezervacija).
20.22	(R)	Tržič (20.48), Portogruaro (21.42). ⁽¹⁾⁽³⁾
21.54	(ICN)	Tržič (22.18), Portogruaro (23.06), Mestre (23.49), nadaljuje v Napoliju. (Obvezna rezervacija).
22.44	(BUS)	Tržič (23.16), Portogruaro (0.34). ⁽¹⁾ (Ne vozi 8.10, 9.10).
23.52	(R)	Tržič (00.18), Portogruaro (0.14). (Voz 8.10, 9.10).

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
6.15	(BUS)	Cervinjan (5.20), Tržič (5.41). ⁽¹⁾
6.43	(R)	Portogruaro (5.30), Tržič (6.16). ⁽¹⁾
7.28	(ICN)	Iz Neaplja in Rima v Mestre (5.32), Portogruaro (6.16), Tržič (7.04). (Obvezna rezervacija).
7.34	(R)	Portogruaro (6.26), Tržič (7.11). ⁽¹⁾
7.48	(R)	Červinjan (7.13) Tržič (7.26) iz Carnie (5.41), Videm (6.46) preko Palmanove (7.01). ⁽¹⁾⁽³⁾
8.17	(R)	Portogruaro (6.59), Tržič (7.50). ⁽¹⁾⁽³⁾
8.36	(R)	Červinjan (7.58), Tržič (8.13). Iz Trbiža (6.06) preko Vidma (7.30) in Palmanove (7.47). ⁽¹⁾
9.04	(R)	Portogruaro (7.50), Tržič (8.41). ⁽¹⁾⁽³⁾⁽⁸⁾
9.28	(ICN)	Iz Lecce v Mestre (7.05), Portogruaro (8.01), Tržič (8.58). (Obvezna rezervacija).
9.42	(R)	Benetke (7.34), Mestre (7.46), Portogruaro (8.32), Tržič (9.19). ⁽¹⁾
11.16	(R)	Benetke (9.11), Mestre (9.23), Portogruaro (10.08), Tržič (10.53).
11.53	(R)	Benetke (9.48), Mestre (10.00), Portogruaro (10.45), Tržič (11.30).
12.08	(ES CITY)	Iz Milana, Mestre (10.22), Portogruaro (11.01), Tržič (11.45) Obvezna rezervacija).
13.59	(R)	Červinjan (13.21), Tržič (13.35), iz Vidma (12.48), preko Palmanove (13.05). ⁽¹⁾⁽³⁾⁽⁹⁾
14.18	(R)	Benetke (12.11), Mestre (12.23), Portogruaro (13.08), Tržič (13.53).
14.55	(R)	Červinjan (14.14), Tržič (14.28). Iz Carnie (12.52) preko Vidma (13.35), Palmanova (13.59). ⁽¹⁰⁾
15.16	(R)	Benetke (13.11), Mestre (13.23), Portogruaro (14.08), Tržič (14.53). ⁽²⁾
15.22	(R)	Benetke (13.11), Mester (13.23), Portogruaro (14.08), Tržič (14.59). ⁽¹¹⁾
15.54	(R)	Červinjan (15.17), Tržič (15.31), iz Gemone (13.35), Videm (14.33), preko Palmanove (15.02). ⁽¹⁾⁽³⁾⁽⁸⁾
16.16	(R)	Benetke (14.11), Mester (14.23), Portogruaro (15.08), Tržič (15.53).
17.19	(R)	Benetke (15.11), Mestre (15.23), Portogruaro (16.08), Tržič (16.53).
18.16	(R)	Benetke (16.11), Mester (16.23), Portogruaro (17.08), Tržič (17.53).
18.54	(R)	Červinjan (18.16), Tržič (18.31), iz Carnie (16.53), Videm (17.36), preko Palmanove (18.00). ⁽¹¹⁾⁽⁹⁾
19.16	(R)	Benetke (17.11), Mestre (17.23), Portogruaro (18.08), Tržič (18.53).
20.16	(R)	Benetke (18.11), Mestre (18.23), Portogruaro (19.08), Tržič (19.53).
21.20	(ES CITY)	Iz Milana v Mestre (19.45), Portogruaro (20.21), Tržič (20.58). (Obvezna rezervacija).
21.48	(R)	Benetke (19.36), Mestre (19.49), Portogruaro (20.37), Tržič (21.25).
22.22	(ES CITY)	Iz Milana v Mestre (20.45), Portogruaro (21.21), Tržič (21.58). (Obvezna rezervacija).
22.58	(IC)	Iz Rima v Mestre (21.11), Portogruaro (21.50), Tržič (22.34) (Obvezna rezervacija).
1.20	(R)	Benetke (22.57), Mester (23.12), Portogruaro (0.10), Tržič (0.57). ⁽¹⁴⁾
1.31	(BUS)	Tržič (01.01). ⁽¹³⁾
2.25	(R)	Benetke (00.21), Mestre (00.32), Portogruaro (1.17), Tržič (2.02). ⁽¹⁴⁾
2.36	(BUS)	Tržič (02.06). ⁽¹³⁾

Proga TRST-VIDEM

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
5.02	(R)	Tržič (5.26), Gorica (5.50), Videm (6.23). Nadaljuje za Benetke. ⁽¹⁾
5.58	(R)	Tržič (6.22), Gorica (6.47), Videm (7.28). Nadaljuje za Benetke. ⁽¹⁾
6.04	(R)	Tržič (6.28), Gorica (6.52), Videm (7.28). Nadaljuje za Benetke. ⁽²⁾
6.06	(R)	Tržič (6.28), Videm (7.27), preko Červinjana (6.42) in Palmanove (6.57), nadaljuje za Carnio (8.08). ⁽¹⁾
6.20	(R)	Tržič (6.47), Gorica (7.09), Videm (7.49). ⁽¹⁾ Nadaljuje za Sacile.
6.56	(R)	Tržič (7.18), Gorica (7.39), Videm (8.04). Nadaljuje za Benetke
7.35	(R)	Tržič (8.02), Gorica (8.25), Videm (8.57). ⁽¹⁾
7.35	(R)	Tržič (7.57), Gorica (8.17), Videm (8.43), nadaljuje za Trbiž (10.19). ⁽²⁾
7.56	(R)</td	

NABREŽINA - Slovo od ribiča in raziskovalca

Zdravko Caharija-Babčev je bil prava ribiška legenda

Na svojem domu je hrani pravi muzej morja in ribištva

Zdravko Caharija-Babčev, ki ga bodo danes v Nabrežini, pospremili na zadnji poti, ni bil le ribič, temveč prava zakladnica nabrežinskega ribištva. V svojem domu je hrani pravi muzej z dokumenti, pričevanjem in predvsem ribiškimi pripomočki in orodjem, ki priča o njegovih veliki ljubezni do morja in ribičev. Bil je sodelavec slovenskega Etnografskega muzeja, ki mu je tudi posvetil etnološki film (avtorici Polona Sketelj in Nadja Valentinčič Furlan), ter nastajajočega Ribiškega muzeja v Križu. Njegovih pričevanj se je posluževal kapitan Bruno Volpi Lisjak pri svojih knjigah in zapisih. Pokojni mu je še posebno pomagal pri knjigi Čupa, prvo slovensko plovilo in drevaki, saj je bil Zdravko odličen poznavalec in lastnik zadnje čupe, ki danes krasí ljubljanski Etnografski muzej. V Sesljanskem zalivu je pred nekaj leti pospremil v morje na novo izdelano čupo, za katero je dalo pobudo istoimensko jadralno društvo.

»Zdravko Caharija ni bil le ribič, temveč človek, ki je zelo dobro poznal vse ribiške veščine, da ne govorimo, da je bil doma v zgodovini ribištva od Barkovlje do Sesljana. Zapisoval si je vse, kar je viden in slišal. Obvladoval je vse tehnične izraze v narečju, slovenščini in italijansčini. Bil je res edinstvena osebnost, ki je

imel prirojeno sposobnost za ljudsko izročilo. Z Zdravkom sem izgubil prijatelja in tesnega sodelavca,« pravi Bruno Volpi Lisjak, ki je skupaj s Francem Cossutto glavnim pobudnikom Ribiškega muzeja. »Ob njegovih smrti lahko izrazim upanje, da bo njegova dragocena in obsežna zapisčina, ali vsaj njen del, ostala na razpolago širši skupnosti, posebno mladim,« dodaja raziskovalec našega morja.

Zdravko Caharija (82 let) se je rodil v ribiški družini. Ljubezen do mor-

ja in zbirateljstva je podedoval od očeta Avgusta Caharije, ki je tudi pisal spomine ter zbiral pričevanja nabrežinskih ribičev. V življenju si je Zdravko pomagal z vinogradništvom in poljedeljstvom, dokler je mogel pa je riberil. Svoj čoln je bil dogo let privezan v portiču pri Čupah pod Nabrežino, nato pa v Sesljantu. Odkar ni več »hodil na morje« se je v celoti posvečal svojemu domačemu »muzeju«.

S.T.

MUZEJSKI VEČERI

Knjiga o Križanu Carlu-Učiju Cossutti

Levo na sliki:
Zdravko Caharija-Babčev (levo), Ladi Gruden-Martinčev in Bruno Volpi Lisjak (foto Bobo), spodaj Caharija v svojem domačem »muzeju« v Nabrežini (foto Bogdan Petelin)

V sklopu prireditev Musei di sera (Muzejski večeri) bo danes zvečer ob 22.30 v palači Gopcevich srečanje posvečeno pokojnemu opernemu pevcu Carlu Cossutti. Priložnost za srečanje je knjiga Carlo Cossutta, un tenore venuto dal Carso (Carlo Cossutta, tenor, ki je prišel s Krasa), ki jo je napisal Rino Alessi. Z njim se bo pogovarjal muzikolog Stefano Bianchi.

Carlo Cossutta (1932-2000) se je rodil v Križu v družini Kocjanovih, ki je bila in je še danes rodbina številnih pevcev. Njegov strin Nini je bil npr. dolga desetletja steber vaških zborov, predvsem pa cerkvenega zborov. Uči Kocjanov, kot so mu pravili domačini, je svojo pevsko pot začel v Argentini, kjer je živel z ženo Nidio Cotič. V Buenos Airesu je zaslovel kot odličen tenorist, svojo operno kariero pa je nadaljeval v vseh pomembnih italijanskih in evropskih opernih hišah. Po prihodu iz Argentine je Cossutta z ženo živel v Križu in nato na Proseku. Alessi je v svoji knjigi zbral pričevanje Cossuttovih prijateljev in kolegov, med drugim tudi maestra Adija Daneua s Prosek.

MILJE - Nastopi godbe GuggenBand Muja

Po Beljaku še domače Milje

Miljska zasedba se je udeležila Praznika piva v Beljaku - V nedeljo bo nastopila na Prazniku prijateljstva v domačih Miljah

Pretekli konec tedna je v okviru velikega praznika piva v Beljaku nastopila tudi miljska godba GuggenBand Muja. V sprevodu, ki je prekoračil mestno središče, je korakalo kakih 100 godb v folklornih skupin iz celotne Evrope, med katerimi tudi miljska zasedba. GuggenBand Muja je nastala pred leti in združuje muzikante vseh godbenih zasedb iz Milj. Godbo je spremljala tudi delegacija miljske občinske uprave, ki jo je predstavljala občinica za kulturo Roberta Tarlao, ki je bila povsem navdušena nad organizacijo prireditev. Med občinstvom, ki se množično napolnilo ulice Beljaka, je bilo tudi veliko Slovencev, Italijanov in Hrvatov.

Kdor bi rad slišal GuggenBand, se lahko v nedeljo, 15. avgusta, odpravi v Milje, kjer bo v okviru Praznika prijateljstva ob 20.30 nastopila tudi domača zasedba. Praznik v priredbi občinske uprave in društva miljskih pustnih skupin se je začel že včeraj in obiskovalcem ponuja najrazličnejše enogastronomiske specialitete (sladice, pivo, suhomesnati izdelki, koroška vina, polenta in friko) in nastope glasbenih in folklornih skupin s Hrvaškega, iz Slovenije, Avstrije, Furlanije in iz drugih koncov dežele.

Oda teranu

Jutrišnji, tretji večer umetniških čaš v muzeju Revoltella bo posvečen nesporнемu kralju kraških vin, teranu. O njem bo govoril izvedenec za zgodovino tržaških vin Stefano Cosma, na terasi muzeja pa bo, do točili črnino Andreja Miliča, Stanka Miliča, Jožka Colje, Mateja Škerlja in podjetja Castello di Rubbia. Udeleženci bodo s teronom zalili kraške sire Daria Zidariča, na pokušnjo pa bodo tuji ekstradeviška olivna olja Scheiranija, Kocjančica, Zaharja, Mahniča, Starca in Parovela.

Vstopnica za degustacijo in ogled razstav v muzeju Revoltella stane 10 evrov. Začetek ob 19.30. Sledila bo gledališka predstavitev dela barona Pasqualeja Revoltelle.

Speleoraznovrstnost - pregled jamskih živali

Leto 2010 je leto biotske raznovrstnosti, tako da si je društvo Alpina delle Giulie zamislico postavitev svojevrstne razstave. Ob vhodu v mogočno briškovsko jamo so njeni člani uredili razstavo Speleoraznovrstnost - jamski živali, ki jo bodo odprli jutri ob 18. uri. Na ogled bo veliko fotografij in muzejskih predmetov, ki so značilni za kraške jame. Večji del razstave bo posvečen netopirjem, ki urejajo okoljsko ravnotežje. Ravno o netopirjih bo jutri ob 18.30 spregovoril zoolog Nicola Bressi. Več informacij je na voljo na tel 040/327312 oz. info@grottagigante.it.

Pop družba v objektivu Angela Nairoda

Kulturalno združenje DayDreaming Project vabi drevi ob 19.30 v bar-knjigarno Knulp (Ul. Madonna del Mare 7/a) na odprtje fotografske razstave Angela Nairoda »The celebration of a Pop destroyed society.« Fotograf predstavlja sodoben svet kot divjo soap opero, v kateri nastopajo kričeči klovni, travestiti in dekadenci liki, ki se predajajo pop navdihom. Baje je to čista energija nove generacije. Fotografije bodo na ogled do 11. septembra.

Loterija 10. avgusta 2010

Bari	85	5	26	2	1
Cagliari	7	37	48	84	23
Firence	74	53	14	61	49
Genova	64	11	76	14	75
Milan	88	1	10	12	30
Neapelj	47	49	29	64	63
Palermo	74	42	87	81	49
Rim	10	20	42	47	38
Turin	13	14	17	69	73
Benetke	76	40	35	50	34
Nazionale	11	87	20	51	55

Super Enalotto Št. 95

1	10	17	31	58	80	jolly 40
Nagradsni sklad						4.300.652,16 €
Brez dobitnika s 6 točkami						Jackpot 111.490.973,28 €
1 dobitnik s 5+1 točkami						860.130,43 €
21 dobitnikov s 5 točkami						30.718,95 €
3.039 dobitnikov s 4 točkami						212,27 €
101.895 dobitnikov s 3 točkami						12,66 €

Superstar 63

Brez dobitnika s 6 točkami	- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
Brez dobitnika s 5 točkami	- €
17 dobitnikov s 4 točkami	21.227,00 €
476 dobitnikov s 3 točkami	1.266,00 €
5.802 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
33.782 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
68.953 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Jaz in ti...
in Primorski

Z DNEVNIKOM NA DOPUST

Bralce in naročnike, ki se odpravljajo na dopust, vabimo, da se naročijo na spletno izdajo časopisa. Primorski dnevnik vas bo s svojimi vestmi v živo spremjal, kamorkoli vas bo popejalo poletje.

Trimestrarna naročnina: 55 evrov

Naročnina za 30 dostopov: 30 evrov

Več na naši spletni strani:
www.primorski.eu

Primorski
dnevnik

Včeraj danes

Danes, SREDA, 11. avgusta 2010

SUZANA

Sonce vzide ob 6.00 in zatone ob 20.19 - Dolžina dneva 13.19 - Luna vzide ob 7.41 in zatone ob 20.43

Jutri, ČETRTEK, 12. avgusta 2010

KLARA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 27,4 stopinje C, zračni tlak 1016 mb ustaljen, veter 16 km na uro vzhodnik severo-vzhodnik, vlag 53-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgiban, temperatura morja 24,1 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 14. avgusta 2010

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Trg Sv. Jakoba 1 (040 639749), Trg Valmaura 11 (040 812308). Općine - Nanoški trg 3 (040 211001) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Trg Sv. Jakoba 1, Trg Valmaura 11, Ul. Ginnastica 44. Općine - Nanoški trg 3 (040 211001) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOĆNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Ginnastica 44 (040 764943).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznica od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - Dvorana je zaprta zaradi dopusta.

ARISTON - Poletna arena: 21.00 »Segreti di famiglia«.

CINECITY - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Pandorum - L'universo parallelo«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Splice«; 16.30, 19.45, 22.00 »The box«; 16.05, 18.05, 20.05, 22.05 »Solomon Kane«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Toy Story 3 - La grande fuga 3D«; 15.50, 17.55, 20.00, 22.05 »Toy Story 3 - La grande fuga«; 16.15, 18.45, 21.30 »The Twilight saga: Eclipse«.

FELLINI - Dvorana je zaprta zaradi dopusta.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 20.15 »L'uomo che verrà«; 18.30, 22.15 »Il solista«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Il segreto dei suoi occhi«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Basilicata Coast to Coast«.

KOPER - KOLOSEJ - 17.10, 19.40, 22.00 »Superžur«; 16.30, 20.40 »Zadnji gospodar vetra«; 18.30 »Kot noč in dan«; 17.30 »Zadnji gospodar vetra 3D«; 19.20, 22.10 »Izvor«.

KOPER - PLANETTUŠ 16.00 »Shrek za vedno 3D«; 16.50, 19.05, 21.10 »Odrasli«; 18.20, 20.30 »Ulični ples 3D«; 20.50 »Izvor«; 18.40, 21.00 »Kot noč in dan«; 16.40, 21.20 »Zadnji gospodar vetra 3D«; 17.00, 19.10, 21.30 »Superžur«; 16.10, 18.30 »Zadnji gospodar vetra«; 16.20 »Coco Chanel in Igor Stravinsky«; 19.00 »Svet igrač 3 - 3D (sinhro)«.

LUJDSKI VRT - 21.15 »Dorian Gray«. **NAZIONALE** - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Splice«; Dvorana 2: 16.30, 20.15 »Toy Story 3«; 18.20, 22.15 »Toy Story 3-3D«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Pandorum - L'universo parallelo«; Dvorana 4: 16.30, 20.15 »The box«; 18.15, 22.15

»Twilight saga: Eclipse«.
SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana je zaprta zaradi dopusta.

Čestitke

Od ponedeljka na Pesku še en bo, ki razgraja. Debori in Lorisu v družbo bo SORAJO. Srečne sanje, dobro spanje, čez dan pa mirna pota že lijo novima staršema prijatelji s Križ-pota.

Štorklja je prinesla Debori in Lorisu malo SORAO. Staršema in vsem nonotom čestita vesela kompanija.

Debori in Lorisu se je rodila hčerka

Soraja

Z njima se veselimo

nonoti Wilma, Nada in Nevio, teta Sara, stric Devan in vsi sorodniki, posebno prababica Darinka

Poslovni oglasi

PRODAM MERCEDES B200 CDI SPORT srebrne barve, 2006, 50.000 km, avtomatik, full optional, nove gume, držana v garaži, opravljeni servisi.

Telefonirati ob uri obedov na 040-43007 ali 393299334443

Mali oglasi

ISČEM DELO - z lastno kosilnico oz. motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot tudi živo mero. Tel. št.: 333-2892869.

IZKUŠENJA GOSPA nudi poldnevno pomoč v gospodinjstvu ali pri negi starejših oseb. Tel. 00386-56551450 ali 00386-51852892.

ISČEM stanovanje ali hišo v najem na Opčinah. Tel. št.: 349-6105385.

PODARIM male psičke, 2 meseca stare, 3 samčke in samičko. Tel. št.: 040-4645027.

PRISRČNE MUCKE podarim ljubitelju živali. Tel. št. 334-1384216.

PRODAJAM KNJIGE za vse razrede klasičnega liceja F. Prešerna. Tel.: 320-2113860.

PRODAM domač krompir. Tel. št.: 040-200882.

PRODAM fiat 500, letnik 1973. Tel. št.: 334-5770580.

PRODAM knjige za bienij Znanstvenega liceja. Tel. 339-3280638.

PRODAM Matematika 1, Algebra e geom. anal. 1+2, Corso base verde di mat. 3+4, Il calcolo int. e l'analisi num., Biologija 1 celica, Fizika in svet fiz.3, Per leggere a, b, c, d, Gramm. it. modul., Letteratura Tomo 3a, 3b, 4a, 4b. Tel. 340-0030154

PRODAM stanovanje pri Sv. Jakobu, 53 kv. m. Tel. št. 040 - 2024228.

Osmice

DARIO IN JELKA sta odprla osmico v Ricmanjih. Toplo vabljeni. Tel.: 040-281153.

DEAN ima odprto osmico na Kontovelu.

DRUŽINA TERČON je odprla osmico v Mavhinjah št. 42. Vabljeni. Tel. št.: 040-299450.

KMETIJA SLAVEC je v Mačkoljah št. 133 odprla osmico. Vabljeni!

LISJAK je odprla osmico na Kontovelu. Tel. 040-225305.

MARČELO IN ERVIN sta odprla osmico v Samatorci št. 22. Tel. 040 - 229180.

OSMICA je odprta v Šempolaju, v oljčnem gaju.

OSMICO je odprl Miro Žigon, Zgonik 36, tel. št. 040-229198.

OSMICO sta odprla Nini in Stano, Medja vas št. 14. Tel. št. 040-208553.

OSMICO je odprla družina Terčon v Cerovljah št. 30. Tel. št.: 040 - 299435.

PAOLO PERNARČIĆ - Medja Vas 21 ima odprto osmico. Tel. 040-208601.

V KRIŽU PRI BLJANVH je Silvano odprl osmico. Toplo vabljeni. Tel.: 040-220708.

V PRAPROTU št. 15 je odprl osmico Ivan Gabrovec, toplo vabljeni. Tel. št.: 329-1540629.

Šolske vesti

NA LICEJU FRANCETA PREŠERNA bodo do konca avgusta uradi ob sobotah zaprti.

RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A. M. SLOMŠKA obvešča, da bo šola zaprta od 13. do vključno 17. avgusta ter da bo med poletno prekinjivjo didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah do vključno 28. avgusta.

DPZIO JOŽEF STEFAN obvešča, da bodo šolski uradi zaprti ob sobotah do 21. avgusta. Redni pouk za šolsko leto 2010/11 se bo začel 13. septembra.

DTTZG ŽIGE ZOISA obvešča, da bo med poletno prekinjivjo didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah do vključno 21. avgusta. Od ponedeljka do petka bo tajništvo odprt od 9. do 14. ure.

NA LICEJU FRANCETA PREŠERNA se bo pouk v š. l. 2010/11 začel v petek, 10. septembra.

Izleti

SPDT obvešča člane, ki so se vpisali na izlet po Črni Gori, da morajo, plačati predvsem v višini 100,00 evrov in izročiti fotokopijo veljavnega potnega lista (za potovanje v Črno goro je obvezen), če tega niso storili pri vpisu samem. Te formalnosti lahko opravite v slednjih datumih: v torek, 10. avgusta, od 10.00 do 12.00 ure na sedežu društva v ul. Sv. Frančiška 20. V sredo, 11. avgusta, od 19.00 do 21.00 ure v društvenih prostorih v Boljuncu. V torek, 17. avgusta, od 19.00 do 21.00 ure v društvenih prostorih v Boljuncu. Velja spomniti tudi, da mora vsak udeleženec izleta imeti društveno izkaznico s poravnano letno članarino.

IZLET NA FESTIVAL VINA V VRBNIK na otoku Krk in na odkrivanje Naravnega parka Plitvičkih jezer organizamo 28. in 29. avgusta. Prijave in vse potrebne informacije na tel. št. 340-2741920 (Mirela - Gabrovec).

Obvestila

ODSEK ZA ZGODOVINO bo zaprt do 14. avgusta.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SALEŽU bo še danes, 11. avgusta (vključno), odprt med 15. in 19. uro. Za dopust bo zaprta od 16. do vključno 25. avgusta.

KMEČKA ZVEZA obvešča cenjene člane, da bodo uradi od 13. do 20. avgusta zaprti.

KRUT obvešča, da bodo društveni prostori zaprti do 13. avgusta. Od 16. avgusta do 5. septembra pa bodo spet delovali s poletnim urnikom in sicer: od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure.

SLOVENSKI RAZISKOVALNI INSTITUT - SLORI obvešča, da bo zaradi dopusta zaprt do 13. avgusta.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo uradi do petka, 10. septembra, obratovali od 9. do 13. ure in da bodo zaprti do 13. avgusta.

BOLJUNSKA ŽUPNIJA vabi k Sv. maši, ki bo v soboto, 14. avgusta, ob 17. uri v Marijini cerkvici na Pečah v Dolini Glinščice nad Boljuncem.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča, da je tržaški urad odprt od 9. do 13. ure in da bo zaprt do 16. do vključno 20. avgusta.

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ obvešča, da bo urad v Trstu zaprt do vključno 16. avgusta.

ODGOVORNA ZA UPRAVNO SLUŽBO - Socialno skrbstvo obvešča, da Občine Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor

SALZBURG - Tradicionalni festival

Kakovostna ponudba in več razprodanih dogodkov

Živahno dogajanje od konca julija do konca avgusta

Živahna, vsebinsko bogata, po kakovosti vrhunsko kulturna mrzlica, ki jo avstrijsko mesto Salzburg doživlja vsako leto od konca julija do konca avgusta je kot kisik za ljubitelje glasbe in gledališča, ki morajo že dalj časa poslušati le opravičila italijanskih kulturnih ustanov zaradi zreduciranih sezont in kriznih strategij. Po manjkanje sredstev za kulturo je v tem trenutku globalno vprašanje, salzburški festival pa zgleda srečna, finančno solidna oaza, ki jo ščiti ne samo mednarodni ugled devetdesetletne tradicije, a tudi ohranitev zaupanja pomembnih investitorjev. Krize očitno ne začutijo niti obiskovalci 177 opernih, gledaliških in koncertnih dogodkov, ki redno napolnjujejo vse festivalske dvorane klub temu, da vstopnice niso ravno poceni. Za posamezno vstopnico se lahko odšteje do 370 evrov, kdor pa je pravočasno začel lov na dragocene karne (se pravi vsaj decembra lani) si je lahko zagotovil stojisko za 10 ali 15 evrov. Ogled festivalske predstave v Salzburgu je dar, ki si ga ljubitelj mora privoščiti vsaj enkrat v življenu, investicijo v doživetje, za katerega bodo zagotovo poskrbela najslavnejše zvezde umetniškega ozvezja.

V sedanji, najbolj vroči fazi festivala bi zaman iskali vstopnico za zaznamujočo, vsakoletno uprizoritev Hofmannsthalovega Slehernika, ki je razprodana od začetka festivala, saj se je vsa pozornost, predvsem nemških medijev, usmerila v težko preizkušnjo nove zasedbe: po dolgoletnem kraljevanju v naslovni vlogi je Peter Simonischek prepustil veliko odgovornost dunajskemu igralcu Nicholasu

Ofczareku, najmlajšemu Jedermannu v zgodovini festivala. Njegova energija je vzbudila zadržane kritike najbolj konservativnih ocenjevalcev, večina pa je cenila zagnanost in življensko moč novega interpretata, ki je s svojim fizičnim nabojem presegel zahteve režisera Christiana Stückla. Med najbolj pričakovanimi dogodki letosnjega gledališkega programa sta tudi Sofoklojeva tragedija Ojdip na Kolonu v režiji Petra Steina, ki je na premieri navdušila predvsem zaradi izjemne interpretacije legendarnega Klausja Marie Brandauerja (nekateri kritiki so zapisali, da predstavlja ta kreacija vrhunc njegove igralske kariere), in še Fedra Jeana Racina z Wittgensteinovo prineso, igralko Suny Melles v naslovni vlogi.

Antični in moderni miti zaznamujejo tudi operni program, saj je moto letosnjega festivala »Ob soočanju Boga in Človeka nastane tragedija«. Izstopajoči dogodek je bila svetovna pravzvedba opere Dionysos nemškega skladatelja Wolfganga Rihma po ditirambil Friedricha Nietzschea. Veza tema je omogočila uprizoritev posebno zanimivega opernegata niza, ki poleg izvedbe Gluckovega Orfeja in Evridike, ki je pod vodstvom Ricarda Mutja doživelova ovacije, obsegata tudi novi uprizoritvi bolj redko izvedenih ekspresionističnih mojstrovin, kot sta Lulu Albana Berga (s sopranistko Patricio Pettibon v naslovni vlogi) in Elektra Richarda Straussa, s katero je italijanski dirigent Daniele Gatti debitiral na salzburškem festivalu v operni produkciji. Program dopoljujejo koncertna izvedba Bellinijeve

Norme z Edito Gruberovo, reprizi Mozartovega Don Giovannija v režiji Clausa Gutha in Gounodove opere Romeo et Juliette, v kateri je mlada sopranistka Nino Machaidze lani uspešno nadomestila Anno Netrebko, ki se je po porodniški pavzi vrnila v včerajšnjo premiero na operni oder kot romantična Julija, kar je takoj povzročilo masovno mobilizacijo mnogih občudovalcev (vse ponovitve v njeni izvedbi so razprodane).

Med razprodanimi dogodki je tudi zadnji pogovor iz cikla Gostujoči pesnik, ki je letos posvečen tržaškemu književniku Claudiu Magrisu. Koncerti znamenitih solistov in orkestrov dopoljujejo festivalsko ponudbo, ki zaobjame v prazničnem vzdihuju tudi turiste in tiste, ki se ne bodo udeležili dogodkov; poleg vsakodnevnega, brezplačnega ogleda zgodovinskih in tudi aktualnih opernih produkcij na velikem ekranu na trgu si tudi državna televizija ORF prizadeva za predvajanje letosnjih predstav, saj je tovrstni festival nekaj vesoplošno zanimivega in pomembnega za širšo publiko: znak spoštljivega prisposta kulturi, ki jim ga iz italijanske perspektive lahko upravičeno zavidamo.

Rossana Paliaga

BELOPEŠKA JEZERA - No Borders

Dež prekinil, ne pa pregnal Maria Biondija

»To je koncert, ki si ga je vredno zapomniti,« je sredi nedeljskega popoldneva ob vnožju Mangarta dejala Mario Biondi. In najbrž bo nastop res postal v spominu vseh, ki so se odločili, da sicilskemu pevcu prisluhnejo v skrajnem severozahodnem kotičku Italije: ob Belopeških jezerih, v sklopu trbiškega festivala No Borders. Zaradi čudovite naravne kulise, pred katero je stal oder, a tudi zaradi naliva, ki je priredil, nastopajočim in poslušalcem prekrižal načrte.

Iz črnih oblakov, ki so se v nedeljo popoldne zgrinjali nad Kanalsko dolino, je okrog 18. ure začelo liti kot iz škafa: Biondi jih je sicer poskušal »odpihati«, po prvih štirih pesmih pa je moral kloniti pred močjo narave: na odru je zmanjkal električne, nastop so morali prekiniti. Gledalci (bilo jih je okrog dva tisoč) so si pomagali, kot so vedeli in znali: eni so se zatekli pod velike najlone, s katerimi so tehniki prekrili zvočnike, drugi so iskali zavjetje pod smrekami, večina pa je kljub dežu stojično vztrajala na svojih sedežih. Zato ni čudno, da je po petinštirideset minutnem pre-

moru, ko se je dež le umiril, Biondi izprosil aplavz za herojske tehnikе in prav tako herojsko občinstvo. In koncert se je naposled lahko začel.

Sicilski pevec je s svojim šarmantnim glasom odpel večino uspešnic, ki so zaznamovale zadnji plošči Handfoul od Soul in If: od istoimenskega singla If do popularne Be Lonely, mimo čudovito izvedene Ecstasy in pesmi I know it's over, med katero se je marsikdo spomnil na italijansko inačico E se domani, ki jo je pred kakim desetletjem pela Mina.

Biondi je spremjal petnajstčlanski ansambel, v katerem so bila ob električnih instrumentih odlično zastopana trobila in ženski glasovi; s pevkama Samantho Iorio in Wendy Lewis je izvedel tudi dva posrečena dueta. Biondijev neverjetno »črnski« glas se je prepletal z elementi jazz glasbe, s soul in funky ritmi, premočeno občinstvo ga je spremljalo s ploskanjem in tleskanjem, med popularno This is what you are pa je tudi skočilo na noge in se prepustilo nalezljivosti ritma.

Poljanka Dolhar

FOTOGRAFIJA - Nova fotografija - Priovedi

Na razstavi tudi dela Tržačana Viljama Lavrenčiča

V Savinovem likovnem salonu v Žalci je do 31. avgusta na ogled skupinska razstava Nova fotografija - Priovedi. Na razstavi s fotografijami predstavljajo Arne Hodalič, Robert Hutinski, Rada Kikelj, Borut Krajnc in Viljam Lavrenčič.

Tržačan Viljam Lavrenčič ponuja fotografije o trgih. O svojih fotografiskih vsačankajkih je napisal: »V Trstu, v bližini podjetja, kjer sem zaposlen, se, ukleščen med železniško postajo, mestno vpadnico in štipasovnico, odpira trg Libertà. Že deset let dan za dnem ob uri kosila zapustim svojo pisalno mizo, stopim čez prag, se spustim po stopnicah v podhod, ki kot povsod smrdi po urinu, in se nato znajdem na trgu, ki nosi res simbolično ime Libertà. Kot, da bi mi lahko po desetih letih podaril kanček svobode. Ta trg ni nič posebnega. Zame je poseben le v tem, da tam preživim eno uro na dan. Tak je kot je bil včeraj in že vnaprej vem, kakšen bo jutri. Znasel sem se pred nenavadno preizkušnjo. Navadno fotografiram to, kar me prevzame, kar v meni vzbudi emocijo, kar me presune. Kako naj fotografiram nekaj, kar se mi zdi monotono in vsakdanje. Moral bi ga fotografirati oz. gledati z drugimi očmi. Odločil sem se, da ga bom fotografiral s svojo pinhole kamero. Trg bom opazoval in registriral z drugega zornega kota, z »drugimi očmi«. Apatični vsakdan se je s

pomočjo kamere obskure spremenil v zanimiv nadrealističen svet, kot ga lahko vsrka le malo luknjica v leseni škatli.«

V katalogu, ki spremjava razstavo, je Boris Gorupič v spremni študiji zapisal, da »naši vsakdanjiki so si tako različni, kot smo si mi med sabo. Poskušamo si jih kar najbolj prilagoditi, a vendar so določeni z

nekaterimi stalnicami, ki so pač takšne, kot so. Postanejo naša navada, jih sprejmemo in poskušamo najti harmonijo z njimi. Viljam Lavrenčič je vsakdanjak začel spremljati na prav poseben način. In sicer tako, da se je za njim sistematsko ukvarjal in ob tem ugotovil nekatere posebnosti, ki jih si neber ne bi, vsaj na takšen način ne.« (beto)

V SPOMIN - DSP

Umrl je Ivan Volarič Feo, pisec, glasbenik, performer

Včeraj, 9. avgusta, je umrl član Društva slovenskih pisateljev Ivan Volarič Feo - pesnik, pisatelj, glasbenik, pevec in performer. Rodil se je leta 1948 v Sužidu pri Kobaridu, kjer je prebil večino življenja. Vmes je med študijskimi leti v Ljubljani s poezijo in nastopi zaznamoval najvidnejše avantgardne skupine in združbe. V literarno zgodovino se je vpisal leta 1975 s pesniško zbirko Desperado Tonic Water, na razgibanu sceno pa najprej z nastopi pri skupini Buldožer. Sledil je legendarni Duo zlatni zubi z Markom Brecljem, ki ga je poznala vse Jugoslavija, nekaj časa je sodeloval tudi v zasedbi Marjanov čudni zavetnik. Poezijo, v katerih se jezikovne igre prepletajo z lirizmi, je objavljala v zbirkah Oj božime tele do-

Z.D.

RUSIJA - V prestolnici je bil včeraj zrak nekoliko čistejši

Moskovčani lažje zadihali, a po državi še divjajo požari

Vročinski val in plameni bi lahko požgali cel odstotek bruto domačega proizvoda

MOSKVA - V Moskvi je bil včeraj po več dneh zadušljivega smoga zrak nekoliko čistejši kot v minulih dneh, tako da so lahko Moskovčani končno lažje dihalo. Tisoči gasilcev širom Rusije se medtem še vedno borijo proti več kot 550 požarom, še posebej v okolici jedrskega objektov, ki jih ogrožajo ognjeni zublji.

Med gašenjem požara v bližini jedrskega centra Sarov okoli 500 kilometrov vzhodno od Moskve, kjer med drugim proizvajajo jedrsko orožje, sta v pondeljek umrila dva gasilca, so sporočile lokalne oblasti. V bližini jedrskega centra Snežinsk na Uralu pa se z ognjem bori kakih 500 ljudi.

So pa gasilci uspeli omejiti požar v bližini jedrskega raziskovalnega centra Majak blizu Čeljabinska na Uralu, enega največjih jedrskih objektov v Rusiji. V Majaku med drugim predelujo jedrske odpadke, zato je okoljevarstvena organizacija Greenpeace posvarila, da bi morebitni požar v tem objektu lahko razširil radioaktivni material in povzročil onesnaženje širšega območja.

Po dveh tednih požarov, v katerih je umrlo 54 ljudi, so oblasti včeraj pozdravile napredok v boju proti ognjenim zubljem, ki trenutno divjajo na 175.000 hektarjih površine po vsej Rusiji. Med drugim so gasilci uspeli omejiti požare šote v moskovski regiji na 30 hektarov. Po vsej državi pa navedbah ruskega ministrica za civilno zaščito divja še okoli 550 požarov, med njimi 70 večjih.

V ruski prestolnici se je zrak po štirih dneh zadušljivega dima izboljšal, vendar koncentracija ogljikovega oksida v zraku še vedno za 1,4-krat presega dovoljene vrednosti. Najhuje je bilo v soboto, ko je koncentracija škodljivih plinov v zraku za skoraj sedemkrat presegla dovoljeno.

Ruski premier Vladimir Putin se je zaradi požarov, ki močno otežejujo življenje v ruski prestolnici, sešel z dolgoletnim moskovskim županom Jurijem Lužkovom, ki se je vrnil s počitnic. Lužkov je odgovornost za požare šote v moskovski regiji med drugim pripisal regionalnemu oblastem.

Rusiji pri spopadanju z ognjem pomoč nudijo nekatere druge države, med njimi Latvija, Italija in Francija. Pomoč je Rusiji ponudila tudi Evropska unija, a te ponudbe v Moskvi še niso sprejeli, je za nemško tiskovno agencijo potrdila ena od tiskovnih predstavnic Evropske komisije. (STA)

Gozdne požare je včeraj kot kopilot pomagal gasiti tudi premier Vladimir Putin, ki je sicer tarča mnogih kritik zaradi pomanjkljivega soočanja z ognjenim ujmo

ANSA

Požari so doslej uničili več kot 7600 kvadratnih kilometrov površin, kar je več kot tretjina površine Slovenije. Po navedbah oblasti so zgodil v zadnjem tednu dni našeli več kot 26.000 požarov.

Okoljevarstveniki medtem opozarjajo, da bi najhujši požari v zgodovini Rusije lahko pomembno prispevali k podnebnim spremembam, poroča ruska tiskovna agencija Itar-Tass. Po navedbah Svetovnega sklada za naravo (WWF) v Rusiji, ki se sklicuje na lani objavljeno poročilo strokovnjakov, požari botrujejo zvišanje koncentracije ogljikovega dioksida, to pa vpliva na povečanje števila in trajanje vročinskih valov. Okoljevarstveniki zato opozarjajo na nujnost čim prejšnjega pogozdovanja površin, na katerih so divjali požari, da bi tako ublažili negativne učinke požarov.

Najhujši vročinski val v zahodni Rusiji, odkar se zbirajo podatki, in obsežni požari bi lahko po nekaterih ocenah Rusijo stali vse do 15 milijard dollarjev oz. 11 milijard evrov, kar predstavlja približno odstotek bruto domačega proizvoda (BDP). Ruska vlada zaenkrat še ni objavila nikakršnih ocen škode letošnjega "peklenjskega" poletja v gospodarstvo te velikanske države. Ta letos okreva po lanskem skoraj osemdomestnem padcu BDP v luči posledic svetovne finančne in gospodarske krize ter padca cen surovin in energentov. (STA)

ZN - Posebna preiskovalna komisija

Začela se je preiskava napada na ladje za Gazo

NEW YORK - Komisija Združenih narodov za preiskavo napada izraelske vojske na konvoy ladij s humanitarno pomočjo za Gazo 31. maja je včeraj uradno začela delo. Kot poroča nemška tiskovna agencija dpa, je generalni sekretar ZN Ban Ki Moon na sedežu ZN v New Yorku sprejel vse štiri diplomate, ki sestavljajo komisijo, nato pa so začeli prvo zasedanje.

Komisijo, ki naj bi prvo poročilo pripravila do sredine septembra, vodi nekdanji novozelandski premier Geoffrey Palmer ob pomoči nekdanjega kolumbijskega predsednika Alvara Uribeja, v njej pa sta še predstavniki Turčije Özdem Sanberk in Izraelec Jozef Čihanover.

V Jeruzalemu so predtem že napolvali, da v komisiji ne bodo sodelovali, če bo ta zahtevala zaslijanje vojakov, vpletjenih v operacijo, v kateri je umrlo devet Turkov. V Izraelu so sicer uvedli tudi dve interni preiskavi majskega incidenta, kar pa po mnenju Tur-

čije in drugih držav ne zadostuje.

Generalni sekretar ZN je v pondeljek dejal, da bo naloga komisije v prvi vrsti pregled že predloženih poročil Izraela in Turčije o incidentu, v katerem je bilo ubitih devet Turkov.

Izraelski komandosi so 31. maja v mednarodnih vodah posredovali proti šestim ladjam, ki so v organizaciji turške clovekoljubne organizacije IHH s pomočjo plule proti Gazi. Na krovu ene izmed ladij so naleteli na odpor pro-palestinskih aktivistov, v posredovanju pa so ubili devet turških državljanov, med katerimi je imel eden tudi državljanstvo ZDA. Smrtonosno posredovanje, za katere Izrael in humanitarni aktivisti krijevala drug na drugega, je povzročilo hude napetosti v odnosih med Turčijo in Izraelem, naletelo na hude obsođbi v mednarodni skupnosti in glasne pozive, naj Izrael konča več let trajajočo blokado obubožanega območja Gaze. Judovska država je posledično nekoliko omilila blokado. (STA)

V Jeruzalemu so predtem že napolvali, da v komisiji ne bodo sodelovali, če bo ta zahtevala zaslijanje vojakov, vpletjenih v operacijo, v kateri je umrlo devet Turkov. V Izraelu so sicer uvedli tudi dve interni preiskavi majskega incidenta, kar pa po mnenju Tur-

AZIJA - Več kot 700 žrtev plazov na Kitajskem

Med žrtvami poplav v indijskem delu Kašmirja tudi Evropejci

NEW DELHI, PEKING - V poplavah v indijskem delu Kašmirja je po zadnjih podatkih umrlo 177 ljudi, med njimi tudi pet evropskih turistov. Kot je za francosko tiskovno agencijo AFP pojasnil predstavnik indijske vlade Aamir Ali, naj bi šlo za tri Francoze, Italijana in Španca.

Poplave so himalajsko regijo Ladakh prizadele, potem ko se je v noči na petek tam utrgal oblak. Narasle vode so med drugim poškodovale letališče v glavnem mestu regije Leh ter odnašale hiše, ceste in mostove. Po neurjih na območju, kjer so padavine sicer dokaj redke, še vedno pogrešajo več sto ljudi, ki jih reševalci isčejo v ruševinah porušenih zgradb.

Število žrtev zemeljskih plazov, ki so se minuli konec tedna sprožili v provinci Gansu na severozahodu Kitajske, pa se je medtem povzpelo na 702, 1042 ljudi pa še pogrešajo. Zemeljski plazovi, ki so se sprožili zaradi obilnih padavin, so prizadeli odročno okrožje Zhouqu v provinci Gansu.

Ljudje sredi deroče vode v bližini pakistanskega mesta Bannu

ANSA

ZDRAVJE - Po 14 mesecih WHO razglasila konec pandemije t. i. nove gripe

WASHINGTON - Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) je včeraj razglasila konec pandemije nove gripe. Po podatkih, ki jih je WHO objavila minuli teden, je virus A H1N1 od izbruha aprila 2009 zahteval 18.449 smrtnih žrtev, prizadel pa je več kot 200 držav oz. območij po vsem svetu.

Generalna direktorica WHO Margaret Chan je novico o koncu pandemije obelodanila po današnjem srečanju s 15 znanstveniki, ki tvorijo poseben odbor za izredne razmere in se v zvezi s stanjem nove gripe sestajajo redno. Prav ta odbor ji je svetoval, da zniža stopnjo ogroženosti, ki jo predstavlja virus, to je, da preklepi pandemijo. WHO je vse do včeraj vztrajal pri šesti, najvišji stopnji preplaha zaradi vírusa, kar pomeni pandemijo. "Sedaj se pomikamo v postpandemično obdobje," je dejala Chanova. "Novi virus H1N1 se je v veliki meri izpel," je dodala. Kot je pojasnila, v WHO niso več zabeležili zunajsezonskih izbruhov bolezni, število okuženih z novo gripo pa je padlo na raven, običajno za sezonske epidemije.

Virus nove gripe se je spomladan lani najprej pojavi v Mehiki in ZDA ter se nato hitro širil. WHO je 11. junija lani novo gripo razglasila za prvo pandemijo v več desetletjih. Chanova je danes dejala, da bi lahko bila bolezen še mnogo hujša. "Tokrat nam je bila v pomoč gola sreča. Virus med pandemijo ni mutiral v bolj smrtonosno obliko," je dejala. Pri tem je posvarila, da bodo občutljive skupine prebivalstva, kot so majhni otroci, še vedno bolj nagnjene k bolezni. Tveganje, da zbolijo za novo gripo, bo prav tako še naprej večje pri posameznikih, ki že trpijo za drugimi boleznjimi. (STA)

SLOVAŠKA - Po volitvah Desnosredinska vlada včeraj dobila zaupnico v parlamentu

BRATISLAVA - Slovaški parlament je včeraj izglasoval zaupnico novi desnosredinski vladi pod vodstvom Ivete Radičove. Med 145 prisotnimi poslanci jih je podporo vladu in njenemu programu za prihodnja štiri leta izreklo 79, 66 jih je bilo proti. Vladna ekipa je s tem dobila mandat za zaostritev fiskalne politike, med njenimi načrti pa je tudi boj proti korupciji. Radičova je včeraj poučarila, da so cilj vlade spremembe, ki bodo povečale kakovost življenja na Slovaškem. Glavne točke programa njeni vloge so sicer v prvi vrsti davčna reforma in reforma pravosodja, zmanjšanje državnih izdatkov, reforma šolskega ter omejitev poslanske imunitete.

Nova vladna ekipa v Bratislavi predvideva tudi ukrepe za zmanjšanje proračunskega primanjkljaja, ustvarjanje novih delovnih mest in ponoven zagon gospodarstva. Radičova je poselj izpostavila še izkorjeninjenje korupcije ter izboljšanje odnosov s sosednjo Madžarsko in z EU, potem ko je prav njeni vladu nedavno zavrnila sodelovanja države v mehanizmu za pomoč Grčiji ter začasno blokirala vzpostavitev mehanizma za stabilnost evra. O mehanizmu za pomoč Grčiji slovaški parlament sicer še mora glasovati.

Desnosredinsko koalicijo, ki je oblast prevzela po junijskih parlamentarnih volitvah, sestavljajo štiri stranke - največja je Slovaška demokratična in krščanska unija (SDKU), poleg nje pa še Krščansko-demokratsko gibanje (KD), neoliberalna Svoboda in solidarnost (SaS) ter slovaško-madžarska stranka Most-Hid.

V Maroku zaprlj 1.200 mošej

RABAT - V Maroku so zaradi nevarnosti, da se bodo porušile, zaprlj 1256 mošej. Za to so so odločili na podlagi večmesečne akcije, v okviru katere so strokovnjaki pregledali 19.205 mošej po državi. S tem želijo preprečiti ponovitev tragedije, ko se je februarja podrl minaret mošeje v Meknesu in pod seboj pokopal 41 ljudi.

Kot je včeraj sporočilo ministrstvo za verske zadeve, bodo od omenjenih več kot tisoč mošej podrli 513, na njihovem mestu pa zgradili nove. Delno so zaprlj še 416 mošej.

Japonska se je opravičila za kolonizacijo Koreje

TOKIO - Japonski premier Naoto Kan se je včeraj opravičil za japonsko kolonizacijo Korejskega polotoka. V izjavi, objavljeni pet dni pred 100. obletnico priključitve Korejskega polotoka Japonci, je Kan izrazil obžalovanje zaradi trpljenja korejskega naroda med kolonizacijo od leta 1910 do leta 1945. Japonski premier je poddaril, da Japonska čuti "globoko kesanje" in se iz srca opravičuje za ogromno škodo in trpljenje med kolonialno vladavino. Dodal je, da je japonska kolonialna vladavina korejski narod prikrajšala za državo in kulturo ter globoko prizadela njihov narodni ponos.

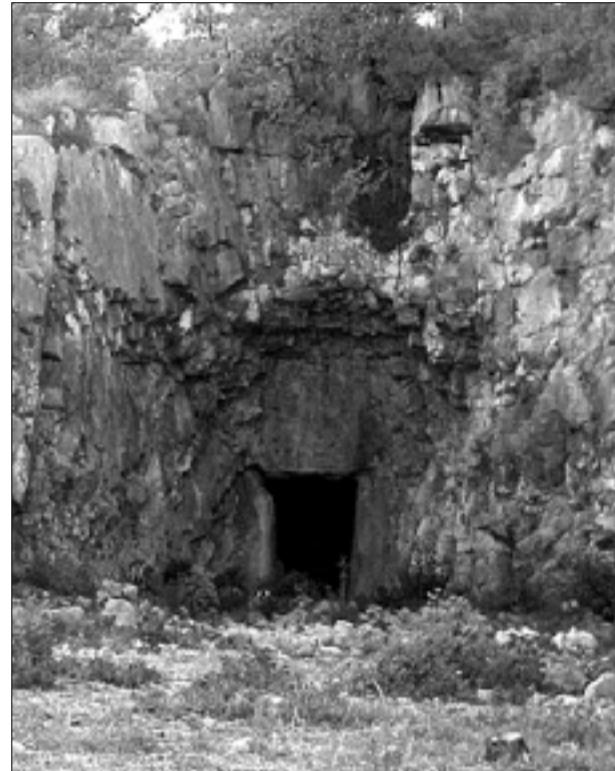
Južnokorejsko zunanje ministrstvo je pozdravilo japonsko opravičilo. (STA)

POKRAJINA - V okviru projekta Kras 2014+ zbirajo ugovore zoper zmagovalni načrt

Za Debelo grižo imajo denar, Gradina bo morala počakati

Ovrednotenje območja pri Martinščini bi se lahko začelo že jeseni - Nezadovoljstvo v Doberdobu

Topovska kaverna na Debeli griži

Pogled na Gradino z Doberdobskega jezera

V okviru projekta Kras 2014+ je de nar za ureditev spominskega območja na Debeli griži v bistvu že zagotovljen, za ures ničitev nove ceste, parkirišča in razgledišča na Gradini pa morajo finančna sredstva šele dobiti, tako da bo treba za ovredno tenje tega predela doberdobske Krasa še malce počakati. Goriška pokrajina bo od dežele prejela štiri milijone evrov, od katerih bo večji del šel za Debelo grižo, za ob močje ob kostnici pri Redipulji in za Gra dinu pa naj bi bilo namenjenih kakih 90.000 evrov. S porazdelitvijo sredstev in tudi v vsebino projekta niso zadovoljni na doberdobske občini, kjer so prepričani, da je za goriško pokrajino prva svetovna voj na osredotočena zgolj na območje ob Martinščini, čeprav so krvavi boji potekali tu di v Doberdobo in okoliških vaseh.

»Na pokrajini se pravkar zaključuje postopek, s katerim bo uredno razgla šen zmagovalec evropskega natečaja za uresničitev kraškega muzeja na prostem, ki smo ga razpisali v okviru projekta Kras 2014+. Do aprila je svoje elaborate poslalo 27 arhitektturnih studiov, naposled pa se

je kot najboljši izkazal projekt, ki ga je pripravila naveza švicarskih in italijanskih arhitektov pod vodstvom Paola Bürgija. Do 9. septembra imajo udeleženci natečaja čas, da vložijo morebitne ugovore, potem pa bo studio Paola Bürgija tudi uredno zmagovalec razpisa,« pojasnjuje pokra jinska odbornica Mara Černic. Po njenih besedah so si na pokrajini projekt Kras 2014+ zamislili pred nekaj več kot dvema letoma, nato pa so začeli z njegovo pri pravo. »Svojčas smo pripredili več srečanj po občinah, nato pa smo iz zbranega gra diva izluščili, kar se nam je zdelo najzanimivejše. Tako smo se odločili za ovrednotenje treh kraških območij, ki jih bo mo med sabo povezali: spominskega parka na Debeli griži, kostnice v Redipulji in ostalin prazgodovinskega gradišča na Gradini. Na pokrajini smo nato pripravili projektno smernice, ki so jih sledili udeleženci natečaja pri pripravi svojih elab oratov,« razlagata Černičeva in pouzdarja, da denar za ureditev območja na Debeli griži v bistvu že imajo, sredstva za Redipuljo in Gradino pa bo treba še dobiti,

saj so zaenkrat tema območjem name nili 90.000 evrov, ki bodo služili za čiščenje in vzdrževanje že obstoječih poti in gozdnih stez. »Za Gradino kot rečeno ni mamo še sredstev, imamo pa projektno idejo, za uresničitev katere bomo nedovomno imeli še dovolj časa, da se bomo o njej pogovorili z vsemi predvidenimi subjekti,« razlagata Mara Černic.

Projektna zamisel za Gradino pred videva uresničitev nove ceste, parkirišča in razgledišča; arhitekt Paolo Bürgi je v svojem projektu predvidel širitev gozdne ceste, ki bi postala dozmersna in bi vsekakor bila še naprej makadamska. Poleg tega je predvidel tudi razgledišče, ki bi ga uresničili nekje nad zavetiščem Cadorna in od koder bi se odpiral razgled na Doberdobsko jezero, Laško in Jamlje. Kot rečeno bo treba zaradi pomanjkanje sredstev na ovrednotenje Gradine počakati, po drugi strani pa bi se uresničevanje projekta za Debelo grižo lahko začelo že jeseni.

»Za goriško pokrajino so boji iz prve svetovne vojne očitno potekali zgolj na Debeli griži,« kritično ugotavlja doberdobski

GRADINA - Zaradi spornega načrta

Planinci zvabili predsednika na vrh

Širiti ceste ter gradnji parkirišča in razgledišča na Gradini odločno nasprotujejo planinci iz goriške pokrajine. Zato se včeraj predstavniki Slovenskega planinskega društva Gorice ter sekcijski CAI iz Gorice in Tržiča sestali s predsednikom pokrajine Enricom Gherghetto in s pokrajinsko odbornico Maro Černic, zato da jima utemeljijo svoje stališče. Planinci so so govnornikoma pojasnili, da se strinjajo z ureditvijo spominskega parka na Debeli griži in območja ob kostnici pri Redipulji, na celi črti pa odklanjajo nove infrastrukture na vrhu Gradine. »Gradnja nove ceste in parkirišča na Gradini je sporna iz okoljskega vidika in sploh nepotrebna, saj vrh hriba ni tako težko dosegljiv,« so poudarili planinci in opozorili Gherghetto, da je kraško območje ob Gradini že dovolj obremenjeno, zato pa je gradnja dodatnih infrastruktur na tako geografsko omejenem območju skregano z zdravo pametjo. Planinci so pojasnili, da na Gradini je bilo v preteklih letih več arheoloških najdb, zato pa je treba ostaline prazgodovinskega grad

bišča zaščititi, ne pa ob njih graditi nove ceste in parkirišča.

Gherghetta in Černičeva sta predstavniki planinskih društev pojasnili, da je uresničitev nove ceste in parkirišča še zelo daleč, saj za njiju še nimajo finančnega kritja. Po besedah predsednika in odbornice bo zato v prihodnjih mesecih nedvomno še do volj priložnosti za srečanja, na katerih se pogovoriti o posegih za ovrednotenje Gradine. Gherghetta se je poleg tega s planinci dogovoril, da bo jeseni skupaj z njimi obiskal vrh Gradine, kjer naj bi stala razgledišče in parkirišče.

Proti gradnji novih infrastruktur na vrhu Gradine se je izrekel tudi doberdobski župan Paolo Vizintin. »Zamisel, da bi na Gradini gradili nove ceste, je klavarna in nesprejemljiva,« je poudaril Vizintin in tem dodal: »Šlo bi za zelo grob poseg v naravno okolje, ki ga ne bomo nikakor podprt. Predsednik pokrajine bi se moral najprej posvetovati z nami, šele zatem pa se lotiti priprave projektov, ki tako grobo posegajo v naravno okolje doberdobske občine.« (dr)

župan Paolo Vizintin in nadaljuje: »Nameniti skoraj štiri milijone evrov ovrednotenju Debelle griže je očitna politična izbira pokrajine, ki izkoristi projekt Kras 2014+ v propagandne namene, v resnic pa doberdobski Kras zapostavlja in mu ne nameni pozornosti, ki bi je moral biti deležen,« pojasnjuje župan Vizintin, ki je prepričan, da doberdobska občina bi moral sodelovati pri pripravi smernic za razpise natečaja, saj ima izključno pristojnost nad posegi v teritorij. »V resnic smo se udeležili zgolj nekaterih generičnih srečanj, pokrajina pa je nato sama pripravila smernice za natečaj, pri čemer je pokazala veliko nestrokovnost in nepoznavanje zgodovinskih dogodkov. V projektu Kras 2014+

tako ni omenjena madžarska kapelica pri Vizintinu, ki je za Madžarsko pomemben državni spomenik. Debrecen, ki je drugo največje madžarsko mesto, ima rajon, poimenovan po Doberdobo, v skoraj vsaki madžarski vasi pa je Doberdobo posvečena ulica,« poudarja Vizintin ter opozarja še na spomenik hrvaškim vojakom iz Karlovca pri Vizintinu in na italijansko pokopališče pri Mikolih, ki sta ravno tako zelo pomembna pomnila nekdajnih do godkov na območju doberdobske občine. »V zvezi z ovrednotenjem Krasa je bilo veliko besediljenja. V resnic bo ves doslej razpoložljivi denar šel za Debelo grižo, za ostaline na območju doberdobske občine pa ne bo niti evra,« zaključuje Paolo Vizintin. (dr)

RAZPIS ZA DODELITEV STORITVE KARAKTERIZACIJE, ANALIZE TVEGANJ IN NAČRTA ZA MELIORACIJO ALI ZA OKOLJSKO OBNAVLJANJE LOKACIJE MALNIŠČE 12 V SOVODNJAHL OB SOČI

URADNO ime, NASLOVI in KONTAKTI

Občina Sovodnje ob Soči – Poštni naslov: Prvomajska ulica št. 140 – Kraj: Sovodnje ob Soči – Pokrajina: Gorica – Poštna številka: 34070 – Kontakt: Tehnični urad – Telefon: 0481 882876 – Faks: 0481 882447 – Elektronska pošta: tecnico@com-savogna-di-iszonzo.regione.fvg.it – Dodatne informacije: pri kontaktih ali na spletnih straneh: www.savognadisonzo.com, www.provincia.gorizia.it, www.regione.fvg.it, na Uradnem listu Evropske skupnosti.

Pogodbeni pogoji in dopolnilna dokumentacija razpisa so na voljo pri kontaktih oz. v kontaktnih uradih. Oznaka javnega naročila, ki ga je določila ustanova razpisnica: Odprt postopek v skladu s 37. odstavkom 3. člena, 2. odstavkom 54. člena in 1. odstavkom 55. člena zakonodajnega odloka 163/2006 in naknadnih sprememb in dopolnil za dodelitev storitev za karakterizacijo, analizo tveganj in načrta za melioracijo ali za okoljsko obnavljanje lokacije Malnišče 12 v Sovodnjah ob Soči.

Vrsta naročila in kraj izvajanja, izročitev ali opravljanja storitev: Storitev – kategorija storitev št. 12 "Storitev in zvezi z arhitekturo in inženirstvom, tudi integriranim; storitev in zvezi z urbanizmom in krajinarstvom; storitev vezane na znanstveno in tehnično-strokovno svetovanje; storitev tehnične eksperimentacije in analize". Kraj opravljanja storitev: Sovodnje ob Soči.

Kratek opis naročila: Storitev izvedbe karakterizacije, na podlagi odobrenega plana karakterizacije, priprava in sestava analize tako sanitarnih kot okoljskih tveganj specifične lokacije in posledično načrta melioracije ali okoljskega obnavljanja neuporabne industrijske lokacije Malnišče 12 v Sovodnjah ob Soči.

CPV(enotni besednjak javnih naročil): 71313000-5 Storiteve svetovanja okoljskega načrtovanja.

TRAJANJE JAVNEGA NAROČILA ALI ROK ZA IZVEDBO: Rok za izvedbo celotne storitve je 18 tednov, razdeljenih v dve obdobji: prvo obdobje s trajanjem 14 tednov, do dodelitve naročila dalje, za predstavitev analize tveganj na Konferenco storitev in drugi rok dodatnih 4 tednov za sestavo naknadnega načrta. Podjetje ne more nujesar zahtevati, katerokoli je trajanje Konference storitev do izdaje končnega ukrepa tega postopka.

Vrsta postopka: Odprt postopek v skladu s 55. členom ZdO 163/2006.

Merila za oddajo: Ekonomsko najugodnejša ponudba v skladu s 83. členom ZdO 163/2006 in naknadnimi spremembami in dopolnil.

EDINI ODGOVORNI ZA POSTOPEK
dr. Paolo NONINO

MOŠČENICE - Kritike Legambiente na račun deželne vlade

Sprostitev avtoceste edina rešitev za problem zastojev

Širitev postaje pri Moščenicah po mnenju okoljevarstvenikov ni izvedljiva, zato predlagajo sprostitev odseka avtoceste

ALTRAN

Sprostitev odseka avtoceste med Redipuljo in Moščenicami je edina rešitev. O tem so prepričani predstavniki tržiškega združenja okoljevarstvenikov Legambiente, ki so ponovno posegli na temo zastojev, do katerih prihaja vsako leto na avtocesti A4 med Palmanovo in Moščenicami. Pločevinasta kača je v zadnjih tednih dosegla rekordno dolžino, zahtevala pa je celo smrtno žrtev, saj je 2. avgusta zaradi slabosti, ki jo je obšla po urah čakanja v neznosni vročini, umrla 58-letna Romunka.

»Cestninska postaja pri Moščenicah je povsem neprimerena, obenem pa je ni mogoče niti širiti, saj geomorfološke

značilnosti območja tega ne dopuščajo. Čeprav na to opozarjam že vrsto let, iz izjav dejeljnega odbornika Riccardija ne izhaja, da bo prišlo do rešitve,« pravijo pri Legambiente. Okoljevarstveniki so kritično ocenili dejstvo, da je Riccardi prispeval problem nastajanja kolon prisotnosti tovornjakov, premajhni uporabi naprav »telepass« in neprimernosti cestninske postaje pri Moščenicah. »Kot smo že večkrat opozorili, je rešitev problema zastojev enostavna premestitev cestninske postaje iz Moščenic na odsek avtoceste med Palmanovo in Vilešem. Zaman smo prosili tudi za srečanje z odbornikom, da bi mu predlog orisali,« so podčrtali okoljevarstveniki.

DOL - Pri Mikoli zvrhana mera sreče za voznico iz Gorice

Avto preskočil obcestno ograjo in pristal sredi vrta

Po drsenju ob robu ceste in trku z debelim čokom se je vozilo obrnilo okoli svoje osi

Potem ko je podrl več metrov ograje vrta in trčil v čok, se je avtomobil, namenjen proti Gorici, zavrel okoli svoje osi (levo); z vrta so ga odstranili z žerjavom (spodaj)

BONAVENTURA

Pri Mikoli je včeraj voznica srednjih let iz Gorice imela zvrhano mero sreče. S svojim avtomobilom je dobesedno preskočila obcestno ograjo, nekaj metrov drsela ob robu ceste in nato pristala sredi vrta. Spektakularna prometna nesreča se je zgodila nekaj pred 14. uro na državni cesti št. 55.

»Po kisilu sem gledala televizijo v dnevnici, nato pa sem naenkrat zaslišala močan tresk. Prepričana sem bila, da se je zrušil balkon pred hišo. Ko sem izstopila skozi glavna vrata, pa sem zagledala avtomobil sredi vrta,« pojasnjuje Ida Frandolič, lastnica hiše v vrta, sredi katerega je včeraj popoldne obstal avtomobil tipa Ford Ka. Z njim je bila ponesrečenka namenjena iz Trsta proti Gorici. Iz še nepojasnjene razlogov - morda zaradi nenađene slabosti - je naenkrat izgubila nadzor nad avtom in zavozila v desno; kjer so z glavne ceste speljane stopnice proti spodnjemu delu doljanskega zaselka, je trčila v obcestno ograjo. Avtomobil je dobesedno zletel v zrak in pristal na vrtu, ki se nahaja približno meter pod državno cesto. Vozilo je nekaj metrov drselo ob robu cestička, pri tem podrl zeleno ograjo vrta in nazadnje trčilo v debel čok akcije. Po trku s čokom se je avtomobil zavrel okoli svoje osi in nazadnje zaključil svojo pot sredi zelenjave.

»Na pomoč je klicala ženska, ki je vila tik za ponesrečenko. Le-ta po trku ni uspela izstopiti iz avtomobila, dokler ji niso pomagali policisti in služba 118. V trčenju k sreči ni utrpela večjih poškodb, bila pa je zelo prestrašena, «še razlagala Ida Frandolič. Na kraj je kmalu zatem pribitel tudi mož ponesrečenke, ki so jo nato prepeljali v gorisko bolnišnico. Iz neuradnih virov smo izvedeli, da naj bi se ženska počutila slabo na delu, zato pa naj bi se predčasno odpravila domov. Poškodovani avtomobil so po nesreči odstranili iz vrta z žerjavom in ga odpeljali - verjetno v odpad. (dr)

TRŽIČ - Tatovi iz stanovanja odnesli ves nakit

Ob vrnitvi s počitnic ju je čakalo neprjetno presenečenje, saj so tatovi iz njunega stanovanja odnesli ves nakit in druge dragocene predmete. Žrtev tativne je tokrat bil par priseljencev iz Bosne, ki živi v Tržiču. Partnerja sta se v prejšnjih tednih odpravila v domače kraje, kjer sta preživelva poletni dopust. Pred nekaj dnevi sta se vrnila v Tržič, kjer sta zaposlena, ko sta odprla vrata svojega stanovanja v Ulici Gramsci v četrti Crociera pa ju je zadel pravi šok. Iz stanovanja, ki je bilo popolnoma razmetano, so izginili ves nakit, zlato in drugi dragoceni predmeti, ki so bili skupno vredni več tisoč evrov. Bosanskima državljanom na preostalo drugega, ko sta vložila ovadbo. Sile javnega reda iz Tržiča so v prejšnjih dneh začele s preiskavo, glede na način vломa in tipologijo predmetov, ki so izginili iz stanovanja, pa ne izključujejo, da gre za tatove romske narodnosti. Morda so tatino zagrenili isti, ki so konec julija pri belem dnevu okradli piletino žensko v stanovanjskem bloku v Ulici Parini. Elvano Piemonte Candusso, ki je bila sama doma, je ob odkritju tativne celo zadela srčna kap. Ob policistih tržiškega komisariata je zato na kraju posredovala tudi rešilna služba 118, ki je žensko prepeljala v bolnišnico.

Priložnosti za brezposelne

Občina Zagaj je razpisala socialno konstrikti projekt, v okviru katerega išče delavca, ki bo zaposlen predvidoma do 10. januarja 2011. Skrbel bo za čiščenje pokopališč in vzdrževanje javnih zelenic. Prijave bodo zbirali do 25. avgusta v uradu za zaposlovanje v Ulici Alfieri v Gorici. Priložnost za brezposelne, ki si želijo novih izkušenj, nudi zavod IAL; organiziral bo delovne prakse v goriškem centru Eclisia (pri recepciji), zobozdravniški ambulanti Pettarin-Tacchino (tajniško delo), studiu Migliorini v Ronkah (asistent pri gradbenem načrtovanju), Tecnocoop Gorica (asistent v komercialnem uradu) in Informest (svetovanje in junior-asiščenca). Selekcije bodo septembra.

Že razmišljajo o decembru

Na goriški občini že razmišljajo o pobudah, s katerimi bodo poživili mesto med decembrskimi prazniki. V ta namen je bila ustanovljena delovna skupina, ki jo ob upraviteljih sestavljajo predstavniki Trgovinske zbornice, zveze Ascom in ustanova Turismo FVG. Včeraj je ob prisotnosti župana Romolija in odbornika Devetaga na županstvu potekalo prvo srečanje, na katerem so se že začeli pogovarjati o programu, ki bo potekal na Travniku in drugih ulicah mestnega središča. Ob božični razsvetljavi napovedujojo tržnico in presenečenja.

Ex tempore v Števerjanu

Dne 5. septembra bo v Števerjanu slikarski ex tempore, ki ga prireja števerjansko združenje Pro loco. Dobitnik prve nagrade bo prejel tisoč evrov, druga in tretja nagrada pa znašata 750 in 500 evrov. Prijave zbirajo v pisarni odvetnika Formentinija (Ul. Cascino 2), na naslovu avv. formentini@libero.it in po faksu 0481-545536.

Koncert na barki v zalivu

Jutri zvečer bo potekala nova pobuda v okviru niza »Il fiume e le stelle«, ki jo prirejajo rezervat Isola della Cona, zadružna Thiel in konzorcij Il Mosaico. Koncert kitara Andree Di Marca bo potekal v Tržaškem zalivu, in sicer na barki, ki bo ob 21. uri startala iz sprejemnega centra Isola della Cona.

SMRT PACIENTKE Zdravniku jamstveno obvestilo

Po neuradnih informacijah je državno tožilstvo iz Gorice poslalo jamstveno obvestilo enemu izmed zdravnikov tržiške bolnišnice San Polo. Vpisani je v register osumljenih zradi nemamernega ubeja Olge Giacommello, 81-letnice iz Turjaka, ki so jo v soboto našli mrtvo po bolnišnici. Ženska je prejšnji ponedeljek izginila iz oddelka Rsa, kjer so jo na začetku julija sprejeli na zdravljenje, iskalna akcija pa se je zaključila šest dni kasneje po zslugi prostovoljca civilne zaščite, ki je našel truplo.

Jamstveno obvestilo je posledica ovadbe, ki jo je vložila hčerka 81-letnice, Gloria Serravalle. Osebju zdravstvenega podjetja očita pomanjkljiv nadzor nad materjo, ki je kljub zdravstvenim težavam odšla iz bolnišnice, ne da bi je nihče opazil. Direktor zdravstvenega podjetja Gianni Cortiula je napovedal tudi notranjo preiskavo, s katero želijo preveriti morebitne odgovornosti osebja. Po vsej verjetnosti je ženska umrla že na dan svojega izginotja; potem ko je izstopila iz bolnišnice, se je napotila proti območju, kjer opravljajo nekaj vzdrževalnih del in je ograjeno z mrežo. Našla je manjšo odprtino in se skozi njo odpravila proti tamkajnjemu travniku, kjer se je po vsej verjetnosti spotaknila, padla in dobila usodni udarc v glavo.

GRAD KROMBERK - Vandal na delu z barvnim sprejem

V poletnem zatišju je lahko tudi duhovit grafit na grajskem obzidju novica dneva

Nova Gorica je tudi letos avgusta, tako kot vsako leto, prazna. Zdesetkana. Velika večina ljudi je na dopustih kjerkoli že, tisti, ki so si nekajdnevni oddih na lepšem že privočili ali nanj še čakajo oziroma ga letos ne bodo videli - teh je, če sodim po pogovorih in govoricah z ulice, kar precej - pa se čez dan zadržujejo pretežno doma, v klimatiziranih prostorih, saj je zunaj spet pasje vročje. Tudi Soča ali mestno kopališče jih - vsaj glede na dokaj skromen obisk obenem omenjenih lokacij - ne privabita. Zvezčer, ko se nekoliko ohladí, pridejo ljudje ven. Posedajo na klopcih in po lokalih. Kakšnega posebnega dogajanja, kot je bila pred leti Hitova poletna plaža, ni. Izjema je le poletna scena KGŠ oziroma t.i. Stari kino za občinsko stavbo, kjer se vsak drugi ali tretji dan kaj zanimivega dogaja, pa še tam prevladujejo med obiskovalci večni študentje, takl z že lepo opaznimi plešami ali piškvimi trebuščki ali obojim, saj je mularija doma, za računalniki, na facebooku, twitterju, v svojem svetu. Tudi v Baru center, pa na Bevkovem trgu se sem pa tja zgodil kaj zanimivega, pa v Caffe domu organizirajo ob vikendih koncerte, tu pa se zgodila počasi konča. Koncem avgusta bo sicer mrtvilo za tri dni prekinil »festivalgo«, o katerem bodo njegovi pobudniki več povedali danes, do takrat pa ...

Opravljeni novinarsko delo v avgustu je precej nevhaležno početje, saj je težko dobiti kompetentne sogovornike za kakrnekoli informacije. Največkrat se vse skupaj zaključi pri kratkem pogovoru s tajnico, ki sicer vladud-

no sporoči, da tegi in tega ni, ker je na dopustu, in da se vrne čez toliko in toliko dni oziroma prihodnji teden, kar je za članek, ki naj bi bil v časopisu natisnjen prihodnjega dne, seveda prepoznam. Lov za informacije mi je torej bolj zahteven kot med letom, ko vabil in obvestil in prireditev in otvoritev ipd. ne zmanjka. Zato je treba zgrabit vsako priložnost in včeraj je bila ta priložnost kratko sporočilo za javnost, ki so ga poslali z operativno komunikacijskega centra novogorške policijske uprave, sporočalo pa je, da so bili nihovi uslužbeni v ponedeljek dopoldne obveščeni, da je neznani vandal z barvnim sprejem popisal kamnitno obzidje na gradu Kromberk in po nestrokovni oceni Goriškemu muzeju povzročil za približno 500 evrov škodo.

»Pridi pogledat in prinesi fotoaparat s seboj,« mi je, ko sem hotel izvedeti o vsem

skupaj malo več, po telefonu povedal direktor Goriškega muzeja Andrej Malnič. »Kaj piše?« me je zanimalo. »Ha, več kaj piše: Moj iPod je mona!« je med smehom povedal Malnič in rekel, da bo napis še nekaj dni na obzidju, ker je njihov vzdrževalec (glej, glej) na dopustu. (ipod je priljubljeni Applov mp3 predvajalnik, ki je od pete generacije dalje tudi video predvajalnik in dlančnik. Zaradi svoje modne oblike privlači staro in mlado, na trgu pa je več modelov. Toliko za tiste, ki še ne vedo, kaj je iPod.) Za razliko od raznih rastičnih in nacionalističnih bebih napisov, ki zelo hitro najdejo pot do objave v medijih, pa čeprav si zaradi svoje infantilne sporočilnosti tega ne bi zasluzili, bi tudi »Moj iPod je mona!«, če bi ga avtor spisal sredi leta, izvenel brez vsakršnega odmeva, v času t.i. kislih kumaric, ko so vsi, vključno z županom, na dopustu, pa je spodaj podpis-

nemu, ki je pred dvajsetimi in več leti tudi sam napisal kakšen grafit na katerega od nogoviroških židov, še kako prav prišel.

Čeprav napis živo-oranžne barve, ki se razteza na kakšnih osmih metrih kamnitega obzidja, nima globlje sporočilne vrednosti, pa je treba njegovemu avtorju priznati dobro mero smisla za humor. Ob tej »Moni od iPoda« sem se spominil nekaterih legendarnih, podobno nesmiselnih, a duhovitih grafitov z ljubljanskih ulic, kot sta bili na primer »Burek? Nein Danke!« in »Jaz sam malo žalostan!«, glede tistih butastih, nacionalistično ali rasistično obvaranih, pa mi bo ostal za vedno v spominu pripis k graffitu na stavbi pošte med Čopovo in Titovo ulico, kamor je pred leti nekdo napisal »Ovdje je Srbija!«, že naslednji dan pa je nekdo dopisal: »Ne, to je pošta, butelj!«

Nace Novak

Z DNEVNIKOM NA DOPUST

Bralce in naročnike, ki se odpravljajo na dopust, vabimo, da se naročijo na spletno izdajo časopisa. Primorski dnevnik vas bo s svojimi vestmi v živo spremjal, kamorkoli vas bo popeljalo poletje.

Trimestrarna naročnina: 55 evrov

Naročnina za 30 dostopov: 30 evrov

Več na naši spletni strani:
www.primorski.eu

Jaz in ti...
in Primorski

GORICA - Ob obletnici prvih atomskih bomb nad Hirošimo in Nagasakijem

S kulturo nad nasilje

Mirovniško sporočilo izrazili s spletom besedil in pesmi - Japonka Chitose Takeuchi zapela pesem o materi

Občinstvo in nastopajoči na mirovniški prireditvi v Spominskem parku (desno), kovinski zmaj iz drobcev granat, delo Sergia Pacorija (levo)

FOTO R. ELIA, VIP

Množica ljudi se je v ponedeljek zvezč zbrala v Spominskem parku v Gorici, kjer je potekala prireditve »Da bi ne pozabili« z mirovnim sporočilom. Že nekaj let jo prireja goriška skupnost Arcobaleno v spomin na grozote, ki jih je avgusta 1945 povzročila eksplozija atomskih bomb nad Hirošimo in Nagasakijem.

Spominski večer bi moral potekati že v petek minulega tedna, a so ga zaradi slabega vremena prenesli. Zaradi tega je bil program ponedeljkove prireditve nekoliko okrnjen, saj na njem niso sodelovali skavti iz Milana, ki so že odpotvali domov, in tudi ne skupina kolesarjev Blaženi graditelji miru, ki je svoj turo po FJK končala z manifestacijo pred ameriškim oporiščem v Avianu že v ponedeljek zjutraj. Ne glede na to je bil večer prijeten, vsebinsko bogat in z močnim pozivom k miru, solidarno-

sti in sožitju med narodi. Razna besedila, ki so opisovala vojno gorje, trpljenje in razdejanje, je spremljala glasbena skupina I ragazzi dell'Arcobaleno. »V eni sekundi se je zgodilo veliko gorja,« je uvodoma povedala povezovalka večera in prebrala krut zapis o atomski bombi, ki je v hipu umorila nekaj deset tisoč ljudi, spremenila v prah Hirošimo in dokazala, da je človek s svojim znanjem sposoren uničiti tudi samega sebe. Z aplavzom je publike nagradila tudi Japonka Chitose Takeuchi, ki je ob spremljavi ansambla zapela v japonsčini pesem o materi. Predsednik skupnosti Arcobaleno Andrea Bellavite je nato orisal pomem prireditve. Izpostavil je povezavo s Kapljicami kulture, ki so minuli teden na pobudo ZSKD poživil goriško poletno sceno. Sorodne besede je v slovenščini in furlanščini izrekla tudi predstavnica ZSKD Ma-

rija Pelesson in izrazila željo, da bi tovrstne kulturne in mirovniške prireditve v prihodnosti zaobjele tudi skupnosti, ki so se v zadnjih letih naselile v Gorici. »Zakaj bi svoj kulturni utrip ne izrekli tudi Ukrajinci, Romuni, Senegalcji ali Kitajci?« je zaključila. Ob koncu je duhovnik Alberto Di Nadai, ustanovitelj skupnosti Arcobaleno, povzel 30-letno pot te organizacije. Podčrtal je zlasti dejstvo, da se sanje s trdnim voljo lahko spremeni v resničnost. Primer

je ravno skupnost Arcobaleno, ki je z roba družbe sprejela marsikaterega mladega in mu povrnila voljo do življenga.

Omeniti velja še svojevrstno skulpturo, ki je bila na ogled pred odrom v Spominskem parku. Šlo je za kovinskega zmaja, ki ga je iz drobcev granat iz prve svetovne vojne zvaril in izdelal Sergio Pacori iz Gorice. Zmaj velja za simbol napadaločnosti, zlobe in nasilja, ki pa ga drobci kulture lahko premagajo. (vip)

SV. LOVRENČ NA VRHU Na vaškem prazniku so domačini izrazili zahvalo dolgoletnemu župniku

Na Vrhu so v nedeljo z množično obiskano mašo, procesijo in družabnostjo praznovali zavetnika vaške cerkve sv. Lovrenca. Tradicionalnega praznika se je udeležilo veliko število domačinov, vernikov iz Gabrij, Rupe in s Peči ter Vrhovcev, ki so se izselili v Laško in druge kraje. Slovesno mašo, ki jo je

spremljal domači cerkveni pevski zbor, je daroval Viljem Žerjal, ki je po dolgoletnem upravljanju vrhovske in gabske župnine zaupal župljane svojemu nasledniku Karlu Bočini. Za devetnajstletno delo na Vrhu sta se g. Žerjal, ki je bil med krajani priljubljen, v imenu krajevne verske skupnosti zahvalila Ivo Cotič in Nerina Devetak. Maši je sledila procesija, praznik pa je sklenila družabnost (na fotografiji, Bumbaca) z dobrotami, ki so jih pravile vrhovske gospodinje. K prazničnemu vzdihu so prispevali tudi pritrkovci na zvoniku cerkve.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ v Gorici bo zaprt zaradi dopusta do 24. avgusta.

SOVODENJSKA OBČINSKA UPRAVA vabi občane na informativno srečanje o poteku del za širitev avtoceste Vileš Gorica, ki bo v torek, 24. avgusta, ob 20.30 v dvorani Kulturnega doma v Sovodnjah. Prisotni bodo predstavniki izvajalcev del in odgovorni inž. Luca Vittori.

LETNIKI 1960 Z GORIŠKE prirejajo 9. oktobra celodnevni izlet; informacije in prijave do ponedeljka, 30. avgusta, v večernih urah po tel. 340-5182969 (Patrizia), 333-8852535 (Alida), 347-5453272 (Livio), 329-0703958 (Mirjam).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da bo društveni sedež na korzu Verdi 51/int. zaradi počitnic zaprt do 31. avgusta.

MLADINSKI DOM v Ul. Don Bosco v Gorici bo zaprt zaradi dopusta do 31. avgusta. Od 6. do 10. septembra dopoldne bo v domu potekala priprava petošolcev na vstop v srednjo šolo; vpisi in informacije po tel. 328-075504 ali 0481-536455.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bo do konca avgusta v popoldanskih urah anagrafski in davčni urad ter tajništvo zaprti.

ZSKD razpisuje mednarodni natečaj poezije »Sledi-Tracce 2010«, namenjen vrednotenju regionalnih, manjšinskih in večinskih jezikov ter spodbujanju sodelovanja med raznimi regionalnimi skupnostmi za izkušene pesnike, kot tudi ljubitelje poezije vseh starosti (predvidene so 4 kategorije). Tema natečaja je prosta. Dela morajo dospeti do 31. avgusta. Razpis je na razpolago na spletni strani

JAMLJE - Nov odbor Briškola in košarka

Pri Kremenjaku tudi poleti ne mirujejo

Jameljski kulturni delavci si niti avgusta ne bodo oddahnili, saj nameravajo izpeljati še nekaj pobud za vse tiste domačine in prijatelje, ki bodo doma uživali zasluženi dopust. Prenovljeni in pomlajeni odbor, ki so ga društveni člani izvolili na rednem občnem zboru sredji julija, je torej pričel delovanje s polno paro in že dokazal, da nastopa kakor uigrana ekipa. Na prvi seji odbora so si porazdelili društvene funkcije, tako bo predsednica še naprej Bruna Vintin, podpredsednik bo Bruno Oretti, tajnica Martina Pahor, blagajnica Sonia Cattonar, gospodar Gianni Legiša, odgovoren za stike z javnostjo pa Jordan Radetič. Odbor sestavljajo še Jana Majovski, Jožef Semolič, Mateja Semolič, Martina Semolič, Ivan Semolič, Manuel Perdec, Sara Vintint in Marko Vintint.

Zaradi dobrega uspeha minule izvedbe bodo odborniki ponovili turnir briškole v petek, 13. avgusta, nato pa še v petek, 27. avgusta, in v petek, 3. septembra. V soboto in nedeljo, 28. in 29. avgusta, pa bo na vrsti turnir košarke - 2. Memorial Martin Semolič, ki bo potekal na pred kratkim urejenem igrišču pred večnamenskim centrom. Septembra ali oktobra nameravajo organizirati celovečerni koncert mešanega pevskega zbora Košana iz Pivke in tamburaške skupine Vremščica. 26. septembra bo društvo Kremenjak sodelovalo s sekcijo VZPI-ANPI Dol-Jamlje pri proslavi ob 30-letnici odprtja spomenika padlim v NOB v Jamjah. 15. kožnji pohod Selca na Krasu - Jamlje - Selca na Krasu bo na 17. oktobra, štart in prihod bosta letos na Selah, kjer bo poskrbljeno tudi za hrano, pijačo in družabne igre za prehodni pokal 2010. Tradicionalna predstavitev društvenega koledarja bo letos v soboto, 27. novembra. Naslov društvenega koledarja 2011 je »Naše zlate roke«, na njegovih straneh pa bodo objavljeni intervjuji z domačimi umetniki in fotografije njihovih izdelkov.

Jamelci si poleg tega prizadevajo tudi za ureditev zunanjega prireditvenega prostora. Oder bodo pridobili iz pokrite terase, pod njo pa so v teku dela za ureditev primerenega plesišča z varnostno ograjo. Kioske za hrano in pijačo bodo dokončali in uredili njihove notranjosti po varnostnih predpisih. Na prireditvenem prostoru so načrtovane tudi gredice s cvetjem za prijetnejši videz. Zaradi omenjenih posegov bo z vso verjetnostno festival diatoničnih harmonik Diaton prenešen na naslednje leto. (pz)

PRODAM KNJIGE »Kemija za gimn. 1«, »Slov. književnost«, »Slov. slovnica in jez. vadnica«, »Pregled slov. slovstva«, »Kristjan in sv. pismo«, »Kaj verujemo 3«, »Book and Bookmarks«, »Around and about Britain and the states«; tel. 340-0030154.

AKŠD VIPAVA v sodelovanju z ZŠSD-jem organizira na družbenem sedežu na Peči kotalkarski kamp za otroke od 5. do 11. leta med 30. avgustom in 3. septembrom; informacije in prijave po tel. 333-9353134 ali 0481-33029 (Elena).

OBČINA DOBERDOB obvešča, da je občinski tehnični urad odprt ob ponedeljkih med 15. uro in 16.30 in ob sredah med 11.30 in 13. uro.

LAS KRAS: informativno srečanje o razvojnih možnostih in projektih za privatnike, ustanove in javne uprave bo v ponedeljek, 23. avgusta, ob 20. uri v dvorani centra Danica na Vrhu.

SKGZ sporoča, da bo goriška pisarna zaprta od 16. do 22. avgusta.

ŠAGRA V PODTURNU: danes, 10. avgusta, ob 22.30 tombola; v sredo, 11. avgusta, in v petek, 13. avgusta, ob 18.30 srečanje, posvečeno posoškim vinom in okusom; v ponedeljek, 16. avgusta, ob 10.30 svečanost ob praznovanju zavetnika z mašo in podelitev nagrade Opeka na opeko, ob 22.30 tombola. Vsak večer do 16. avgusta glasba in ples ter enogastronomski kioski.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL na Korzu Verdi 51 int. v Gorici bo do 20. avgusta zaprta.

PD ŠTANDREŽ prireja dvodnevni avtobusni izlet »Salzkamer gut, Bavarska

in lepa modra Donava« 11. in 12. septembra; informacije po tel. 0481-

20678 (Božo med 12. in 14. uro) in tel.

347-9748704 (Vanja).

Izleti

Kino

GORICA

KINEMA: zaprt do 19. avgusta.

TRŽIČ

KINEMA: zaprt do 17. avgusta.

PD ŠTANDREŽ prireja dvodnevni avtobusni izlet »Salzkamer gut, Bavarska

in lepa modra Donava« 11. in 12. septembra; informacije po tel. 0481-

20678 (Božo med 12. in 14. uro) in tel.

347-9748704 (Vanja).

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL na Korzu Verdi 51 int. v Gorici bo do 20. avgusta zaprta.

PD ŠTANDREŽ prireja dvodnevni avtobusni izlet »Salzkamer gut, Bavarska

in lepa modra Donava« 11. in 12. septembra; informacije po tel. 0481-

20678 (Božo med 12. in 14. uro) in tel.

347-9748704 (Vanja).

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL na Korzu Verdi 51 int. v Gorici bo do 20. avgusta zaprta.

PD ŠTANDREŽ prireja dvodnevni avtobusni izlet »Salzkamer gut, Bavarska

in lepa modra Donava« 11. in 12. septembra; informacije po tel. 0481-

20678 (Božo med 12. in 14. uro) in tel.

347-9748704 (Vanja).

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL na Korzu Verdi 51 int. v Gorici bo do 20. avgusta zaprta.

PD ŠTANDREŽ prireja dvodnevni avtobusni izlet »Salzkamer gut, Bavarska

in lepa modra Donava« 11. in 12. septembra; informacije po tel. 0481-

20678 (Božo med 12. in 14. uro) in tel.

347-9748704 (Vanja).

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL na Korzu Verdi 51 int. v Gorici bo do 20. avgusta zaprta.

PD ŠTANDREŽ prireja dvodnevni avtobusni izlet »Salzkamer gut, Bavarska

in lepa modra Donava« 11. in 12. septembra; informacije po tel. 0481-

20678 (Božo med 12. in 14. uro) in tel.

347-9748704 (Vanja).

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL na Korzu Verdi 51 int. v Gorici bo do 20. avgusta zaprta.

PD ŠTANDREŽ prireja dvodnevni avtobusni izlet »Salzkamer gut, Bavarska

in lepa modra Donava« 11. in 12. septembra; informacije po tel. 0481-

20678 (Božo med 12. in 14. uro) in tel.

347-9748704 (Vanja).

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL na Korzu Verdi 51 int. v Gorici bo do 20. avgusta zaprta.

PD ŠTANDREŽ prireja dvodnevni avtobusni izlet »Salzkamer gut, Bavarska

in lepa modra Donava« 11. in 12. septembra; informacije po tel. 0481-

20678 (Božo med 12. in 14. uro) in tel.

347-9748704 (Vanja).

KOBILARNA LIPICA - Gostinsko-turistična dejavnost bo šla v dolgoročni najem

Prihodnost konjereje v Lipici ni prav nič rožnata

Načrt upravljanja predvideva celo zmanjšanje števila konj - Ali bo golf ostal?

LIPICA - Pred počitnicami je slovenska vlada sprejela dve odločitvi, pomembni za bodoči razvoj Kobilarne Lipica (KL). Najprej Odlok o razglasitvi kraške kulturne krajine za kulturni spomenik državnega pomena, potem pa še Načrt upravljanja (NU) 2010 - 2013, v katerem so začrtali delo za prihodnja štiri leta in določili vire finančiranja. V štirih letih naj bi v razvoju KL vložili skoraj 38 milijonov evrov, od tega 24,3 milijona v kobilarno in 13,6 milijona v gostinstvo in turizem. Vendar, zagotovljenih je 9,9 milijona evrov za osnovne dejavnosti in 9,7 milijona za investicijske ukrepe. NU je tudi podlaga za črpanje denarja iz evropskih virov, ki so za Lipico že na voljo.

V NU piše, da v Lipici trenutno ne izvajajo nekaterih nalog javne službe, kar je posledica pomanjkanja denarja, kadrov in tudi pašnih površin. »Plemenske kobile niso delovno preizkušene, delo s konji ni sistematično in evidentirano, konji na prodajni listi niso ujahani ali vozni, zaradi premajhnih površin ni zagotovljena sonaravna reja in niso zadovoljene etološke potrebe vsem konjem.« Dodano je še opozorilo, da z obstoječim kadrovskim načrtom izboljšanja ni mogoče pričakovati. »Rejski program bo treba primerno prilagoditi razpoložljivim finančnim sredstvom in številu kadrov. Navedeno pomeni, da bo potrebno zmanjšanje števila konj po posameznih linijah in rođovih, spremeniti način dela, znižanje standardov namestitve in povečanje števila konj na enega oskrbnika,« piše v NU. Že sedaj v nekaterih kategorijah živali ni zagotovljeno ohranjanje genetskih rezerv. Pomanjkanje se pojavi pri plemenskih žrebcih in naraščaju do četrtega leta starosti. Ker se letno pripušča za polovico manj kobil, kot je predpisano v rejskem programu, je izbor pri odbiru živali za pleme, živali za vrhunski trening in živali za delo manjši. Pomanjkanje se kaže tudi pri rodu Famoza, ki ima eno predstavnico.

Izdelovalci NU ugotavljajo tudi, da so pašne površine glede na starež konj premajhne, kar živalim omrejuje gibanje in ne omogoča v rejskem programu predpisane sonaravne reje konj. Ob zadnjem letnem pregledu, ki so ga opravili novembra lani, so v KL imeli 360 konj (zakonsko določeno število je 358), skupaj z ločenima posestvoma Škole in Ravne pa obdelujejo 212 hektarov pašnih površin, od tega na lipiškem posestvu 177 hektarov. Za izpolnjevanje rejskega programa pa bi potrebovali bistveno več kot 300 hektarov. Nekaj bi jih lahko zagotovili z najemom zemeljišč v okolici Lipice, ki so v lasti Agrarne skupnosti Bazovica ter fizičnih oseb (20 ha), na lipiškem posestvu je na voljo kakih 80 ha neobdelanih površin, so pa na Sklad kmetijskih zemeljišč in gozdov že poslali vlogo za brezplačno

V lipiški kobilarni z Načrtom upravljanja predvidevajo zmanjšanje števila konj, glede usode golf igrišča pa ni še nič gotovega

pridobitev nekdajnih lipiških posesti v najem, in sicer posestvo Odolina v velikosti 25 ha.

Lipica je kadrovsko podhranjena. Na to strokovnjaki opozarjajo že od leta 2001. Številki, koliko dodatnih delavcev je potrebnih, se NU sicer izogne, vendar je bila ta ocena izdelana že lani. Predlog nove sistemizacije, po kateri naj bi v KL zaposlili novih 37 delavcev, pa je vladav zavrnila že lani. Brez novih zaposlitev v konjereji in konjeništvu pa je že vnaprej jasno, da se razmere ne morejo izboljšati. Dodajmo k temu še podatek, da v Sloveniji ni ustreznih izobraževalnih programov za poklice konjarja, jahača, kočijaža, podkovskega kovača, zato v Lipici težko zagotovljajo že te kadre.

Kot lahko ugotovimo iz NU, je za naložbe v gostinstvo in turizem zagotovljena le četrtina denarja, zato so v NU predvideli vstop zasebnega kapitala v gospodarsko družbo Lipica turizem, ki je v stodostotni lasti države, objekte, povezane z dejavnostjo, pa bi oddali v dolgoročni najem zasebnemu kapitalu.

To razmišlanje ni za Lipico nič novega. Prvi in edini poizvedovalni razpis so opravili spomladi 2002. Med domačimi privajitelji (Casino Portorož, Green Consulting iz Prestranka), ki so bili zainteresirani za delni najem, je bila tudi hotelska in turistična družba BBM z Bavarske, ki je izkazala interes za 20-letni najem celotne ponudbe. Pozneje so se sicer pojavitale informacije, da bi ta ali ona slovenska družba že zelela vstopiti v Lipico, vendar konkretnejših ponudb ni bilo.

Golf igrišče, ki leži na zavarovanem območju, ni združljivo z osnovnimi dejavnostmi kobilarne in rabo lipiškega posestva, piše v NU, zato je

dolgoročno potrebno razmisiliti o možnosti in smiselnosti izvajanja te dejavnosti na tem prostoru. Kaj več, kaj bo z usodo igrišča, pa ne. Kot smo že pisali v našem časniku, po besedah direktorja KL Tomija Rumpfa ni bilo ne o širiti golfa ne o njegovem umeščanju v prostor govora na nobenem formalnem sestanku. »Gre za odločitev lastnika in ne poslovodstva. Mi imamo pripravljen načrt upravljanja 2010-2013 in v njem golf ni opredeljen niti kot prioriteta niti ni umeščen v prostor,« je takrat povedal Rumpf. Dodaj-

mo k temu, da je vladav julija 2008 sprejela Uredbo o načrtu prostorskih ureditve za območje KL - I. del, vendar brez golfa. Zanj je bil takrat predviden ločen načrt, na ministerstvu za kulturo, ki ga danes vodi Majda Širc, pa menijo, da bi morale biti tudi površine, ki jih že sedaj zaseda golf igrišče (cca 45 hektarov), namenjene konjem. »Dolgoročno bi se zato moralno golf igrišče zaradi ohranjanja kulturne krajine in kulturnega spomenika ter osnovnih dejavnosti iz KL umakniti.«

Irena Cunja

Kraška kulturna krajina v Lipici je kulturni spomenik državnega pomena

V zvezi z Odlokom o razglasitvi kraške kulturne krajine v Lipici za kulturni spomenik državnega pomena (Odlok) pa naslednje. Gre za robno ali vplivno območje, ki je bilo določeno s spremembou Zakona o Kobilarni Lipica pred tremi leti in se razteza zunaj mejnega lipiškega suhozida. Kot je določeno v Odloku, bo z območjem upravljal javni zavod, njegova naloga pa je, da v dveh letih pripravi načrt upravljanja.

Pred počitnicami je vlada imenovala tudi novo predsednico lipiškega sveta. To je postala krajinska arhitektka Maja Simoneti, ki je lipiško posestvo podrobneje spoznala kot sodelavka Ljubljanskega urbanističnega zavoda, ki je pred nekaj leti izdelal predlog prvega prostorskogonačrta za zavarovan območje. Glede bodočega razvoja Simonetijeva meni, da je treba programe, ki krnijo integrirano kulturne krajine posestva, postopoma iz nje umakniti, turizem pa naj deluje kot podpora oziroma dopolnilna dejavnost konjereji.

Da bo tudi konjereja v Lipici poslej na drugačni ravni, pa naj bi zagotovil nov strokovni vodja. Nalogo bo prevzel Janez Rus, ki je še ne tako dolgo nazaj že vodil lipiško rejo, in ki je bil na razpisu za strokovnega vodjo edini kandidat z ustrezanimi pogoji. Vendar se direktor KL Tomi Rumpf najprej ni odločil zanj in izjavljal, da bo nad lipiško rejo raje strokovno bdela Veterinarska fakulteta, potem pa si je premisil. (I. C.)

KNJIGARNA LIBRIS

Mavrične bravnice in ustvarjalnice za otroke

KOPER - Knjigarna Libris iz Kopra nadaljuje z Mavričnimi bravnicami in ustvarjalnicami, ko bodo to soboto, 14. avgusta, ob 10. uri ob knjigarni Libris na Prešernovem trgu v Kopru (v primeru slabega vremena v antikvariatu Libris) ustvarjali ob knjigah Cvetličniška mavrica in Dve ciklami z Majo Starc in Tomažem Šinigojem. Delavnice so namenjene predvsem osnovnošolcem prvih treh razredov. Otroke želijo po besedah Librisove predstavnice Ingrid Celestina prek slikanic opozoriti na drugačnost, strpnost in dialog. S temi posebnimi, pravljično ustvarjalnimi uricami želijo doseči preseganje stereotipov, sprejemanje drugačnosti, senzibilizacijo in spodbujanje za kritično branje. Delavnice se potekajo enkrat mesečno. V času sobotnih otroških prireditve cene knjig za otroke znižajo za 10 odstotkov. Prireditev sta finančno omogočili Javna agencija za knjige in Mestna občina Koper. (O.K.)

Po TV Slovenija (1 in 2) v nedeljo tudi o društvu Kons in kmetijstvu v zamejstvu

LJUBLJANA, KOPER - V nedeljski oddaji Na obisku (TV Slovenija 2, 15. avgusta, ob 11.15, ponovitev v torek, 17. avgusta ob 18.00 uri na TV Koper) si bodo gledalci med drugim lahko ogledali tudi reportažo o društvu KONS iz Trsta, pokazali bodo, kako slovesno je bilo na 10. obletnici društva Faros v portoroškem Avditoriju.

Na Tv Slovenija 1 pa bo prav tako v nedeljo ob 12. uri na sporedi oddaja Ljudje in zemlja, ki bo takrat, po napovedih pripravljevalec oddaje, nekaj posebnega. Pripravili so namreč izbor zanimivejših reportaž iz tega leta. Odločitev, kaj umestiti v izbor, je bila, kot pravijo, vsekakor zelo težka, a upajo, da posrečena. Tako bodo na sporedu prispevki o zamejstvu, kraških jamah, morju, reki, vinski kleti, pa o Lipici in Dutovljah. Oddaja Ljudje in zemlja bo na sporedu v nedeljo ob 12.00 uri na TVS 1 ter ob 18.00 uri na TV Koper

IZOLA - Festival bo med 8. in 12. septembrom

Priprave na filmski festival Kino Otok v polnem teku

IZOLA - V Izoli bo med 8. in 12. septembrom potekal šesti filmski festival Kino Otok - Isola cinema. Festival, ki ostaja zvest svojemu konceptu iz preteklosti, bo ljubiteljem filma v rednem programu ponudil okrog 30 filmov. Program je v grobem že sestavljen, zadnji dogovori potekajo te dni, so pojasnili organizatorji festivala.

Organizatorji imajo te dni precej dela s koordinacijo filmskih kopij in logistiko, veliko časa jim vzame tudi usklajevanje terminov obiskov sicer zelo zasedenih tujih filmskih ustvarjalcev. V Izoli jih letos pričakujejo med 10 in 15. "Naša želja je v Izoli privabiti čim več filmskih avtorjev, seveda pa smo pri tem omejeni. Gostje preteklih edicij so razširili dober glas o našem Otoku, avtorji se radi odzovejo povabilu," je pojasnil Borut Jerman iz festivalske službe za odnose z javnostmi.

Mednarodni filmski festival Kino Otok, ki je v Izoli prvič zaživel leta 2004, bo po napovedih vodstva festivala Izolo tudi letos spremenil v filmsko prizorišče. Festival, ki bo drugič zapored potekal pod taktirko direktorce Lorene Pavlič, ostaja zvest poglobljeni predstaviti filmov.

Vsebinska letošnjega festivala za zdaj ostaja še skrivnost, podrobnejše bodo o njej spregovorili konec avgusta. Podobno kot v preteklih letih bo festival sestavljal tekmovalni program Trgat, sekacija Prijatelji in Video na plaži. V slednjo je po navedbah organizatorjev svoja dela letos prijavilo veliko mladih avtorjev, ki bodo izdatno obogatili program.

Projekcije filmov bodo potekale na tradicionalnih prizoriščih na Manzilijevem trgu, v Art Kino Odeonu in v izolskem kulturnem domu. Ob večerih se bo tudi letos

odvijal spremjevalni program in druženje na Svetilniku. Organizatorji napovedujejo tudi nefilmsko presenečenje. Kakšno, za zdaj ostaja skrivnost. "Da bi odkrili, kaj je to, je treba obiskati Izolo in se prepustiti raziskovanju prelepih izolskih ulic," je povedal Jerman.

Glavni financer filmske prireditve je občina Izola, del denarja bodo zagotovili sponzorji. Kot podudarjajo v vodstvu festivala, so v letih delovanja pridobili široko mrežo partnerjev, organizacij in koproducentov, s katerimi soustvarjajo festival.

Sodelujejo z mnogimi lokalnimi in mednarodnimi organizacijami in društvu, k festivalskemu vzdušju pa s svojim delom pomembno prispevajo tudi prostovoljci. Kino Otok v Ljubljani bodo tudi letos pripravili v sodelovanju z ljubljanskim Kinodvorom, kjer bo predstavljen del festivalskega programa. (STA)

PLAVANJE - Evropsko prvenstvo v Budimpešti

Italiji še dve kolajni: Cagnottovi najžlahtnejša

Skakalka v vodo najboljša z 1 m deske - Sczzoli bronast na 100 m prsno - Francoz Lacourt z novim evropskim rekordom

BUDIMPEŠTA - Zlato in bron: tak je včerajšnji izkupiček »azzurro« na evropskem plavalnem prvenstvu v Budimpešti. Z najžlahtnejšo kolajno se je okitila Tania Cagnotto, skakalka v vodo iz Bocna: z metrske deske je z izidom 299,70 točke osvojila prvo mesto pred Švedinjo Lindbergovo (293,70) in Rusino Poznyakovou. Četrtoto mesto je pripadlo drugi »azzurri« Marii Marconi. Cagnotto, ki je na celinskih prvenstvih osvojila že pet zlatih kolajn, bo nastopila še s trimetske deske in v sinhronih skokih. »Prebila sem led. Na ostalih tekmaah bom prav gotovo bolj umirjena,« je pojasnila petindvajsetletnica, ki je v kvalifikacijah dosegla drugi najboljši izid.

Deseto kolajno in tretji bron pa je za Italijo v Budimpešti priplaval Fabio Sczzoli, 22-letnik iz Imole, ki je na 100 m prsno neprizakovano stopil na zmagovalni ode. Hitejša sta bila zmagovalca olimpijske kolajne Norvežan Alex Dale Oon in Francoz Hughes Duboscq, ki sta razdaljo preplavala v času 59,20 in 1.00,15. »Azzurro« je v svojem krstnem nastopu na celinskem prvenstvu plaval v času 1.00,41.

Za pravo poslastico drugega tekmovalnega dne in bazenu je poskrbel Francoz Camille Lacourt, ki je postal prvi plavalec, ki je po prepovedi visokotehnoloških plavalnih kostumov dosegel nov evropski rekord. Francoz je v finalu dosegel izid

52,11 sekunde na 100 hrbtno in za 16 stotink izboljšal rekord Nemca Helgeja Meeuwa iz lanskega leta. Lacourt je le za 17 stotink zgrešil svetovni rekord Američana Aaronia Peirsola. Srebro je osvojil drugi Francoz Jeremy Stravius pred Britancem Liamom Tancockom.

Po ponedeljkovi prepričljivi zmagi Hannah Miley na 400 m esano, je enako prepričljivo zmago dosegla tudi Britanka Elizabeth Simmonds na 200 hrbtno. Srebrna je bila njena rojakinja Gemma Spofforth, prva nebritanska plavalka Španka Duane de Rocha pa je zaostala že skoraj tri sekunde in pol.

Legendarna 33-letna Švedinja Therese Alshammar je osvojila še eno zlato medaljo na 50 delfin, že svojo 16. medaljo z največjimi tekmovalnimi. V moški konkurenči je bil na 50 delfin najboljši Španec Rafael Munoz, ki je šele teden dni pred prvenstvom s strani Mednarodne plavalne zveze doblj dovoljenje za nastop na Madžarskem, saj je bil zaradi domnevne izogibanja dopinški kontroli tik pred suspenzom.

Med Slovenci sta včeraj nastopili le dve plavalki in obtičali v kvalifikacijah. Nina Sovinek je z dosežkom 57,09 na 100 prosti osvojila 37. mesto, Tanja Šmid pa je bila na 100 prsno diskvalificirana. Njen izid 1:10,47 bi sicer zadostoval za 16. mesto in uvrstitev v polfinale.

ANSNA

NOGOMET - Prijateljska tekma v Londonu

Italija (še) zmedena

Novega selektorja čaka še veliko dela - Edini gol je dosegel Kolo Toure

Italija - Slonokoščena obala 0:1 (0:0)

STRELEC: Kolo Toure v 55. min.

ITALIJA: Sirigu, Motta, Bonucci, Chiellini, Molinaro, Palombo (Montolivo), De Rossi, Pepe (Marchisio), Cassano

(Rossi), Balotelli (Borriello), Amauri (Quagliarella). Trener: Prandelli.

SLONOKOŠČENA OBALA: Yaboh, Demel (od 65. Kafoumba), K. Toure, Zokora, Tiene, Eboue, Y. Toure, Tio-

te, Gervinho, Doumbia (od 62. Sagbo), Kalou.

LONDON - Leta 2010 ostaja za italijansko nogometno reprezentanco začarano. »Azzurri« ostajajo brez zmag. Na sinočnji prijateljski tekmi (pričevi po svetovnem prvenstvu) je Italija, v povsem novi preobleki, izgubila proti Slo-nokoščeni obali, ki je igrala brez svojega prvega zvezdnika Drogbjaja.

V prvem polčasu v Londonu ni bilo govor. Igra pa je bila živahnna in obe ekipi sta se večkrat nevarno predstavili pred nasprotnikovimi vrati. Prvi del tekme je minil v znamenju Italije, nato pa so prevzeli pobudo v svoje roke »afriški sloni«, ki pa so bili pred Sirigujevimi vrati skrajno nenatančni. »Azzurri« so bili nevarni predvsem s prostih strelrov. Po povratku s slavnih je Motta streljal proti vratom in žoga se je odbila od vratnice. Ta je bila tudi edine omembne vredna akcija Prandellijevih varovancev v drugem polčasu. Slonokoščena obala je povedla v 55. minutu, ko je nepokriti Kolo Toure z glavo premagal Siriguja. Do konca tekme se rezultat ni spremenil. Prandelli je čaka še veliko dela.

U21 - Prijateljska tekma: Slovenija - Makedonija 5:1.

38.000 EVROV GLOBE - Italijanski nogometni Mauro Camoranesi bo moral Robertu Pizzi plačati 38.000 evrov, ker ga je pred 16 leti na tekmi med Aldosivijem, kjer je začel kariero, in Alvarado težje poškodoval. Tako je odločilo sodišče v Mar del Plati v rodni Argentini.

KOŠARKA

Krst »ljubljanske lepotice«

Slovenija - Španija 72:79 (23:19, 31:28, 53:53, 68:68).

SLOVENIJA: Slokar 7 (1:6), Lakovič 10 (2:2), Udrih 3, Bečirovič 17 (6:8), Nachbar 3 (1:2), G. Dragić 9 (7:8), Jagodnik 2 (2:2), Vidmar 12 (4:10), Brezec 5 (1:2), Rizvić 4.

ŠPANIJA: Fernandez 10 (3:4), Rubio 7 (1:1), Calderon 5 (1:2), Reyes 4 (0:1), Vazquez 8, Gasol 13 (5:9), Mumbru 14 (5:8), Garbajosa 9, San Emeterio 7, Suarez 2 (2:2).

LJUBLJANA - Slovenija je v prijateljski tekmi ob otvoritvi dvorane v Stožicah izgubila s Španijo. A glede na to, da tokrat v ospredju ni bil športni boj, temveč zgodbinski, krst nove »ljubljanske lepotice«, je večina 12.000 obiskovalcev zadowljiva zapoldna dvorana.

Po simboličnem uvodnem metu žoge v zrak, ki ga je opravil župan Zoran Jankovič in ki je pomenil tudi uradno otvoritev Centra Stožice, je prvi zgodovinski koš v novi dvorani dosegel Sežančan Primož Brezec. Začetek tekme je pričel motiviranim varovancem Memija Bečiroviča, ki so imeli na tribunah podporo številnih znanih osebnosti, med drugimi slovenskih nogometnika, ki bodo danes odprli še nov stadion proti Astraliji, hokejske zvezdniku Anžetu Kopitarju, številnim politikov, med njimi tudi predsednika vlade Boruta Pahorja, ter predstavnikov gospodarstva in kulture. Potem ko so Španci v zadnjih minutah v pol rednega dela nadoknali pet točk zaostanka (67:62) in meli v zadnjih sekundi preko Alexa Mumbrua celo priložnost za zmago, so v podaljšku odpored Slovenije zlomili v zadnjih dveh minutah. Nekaj izgubljenih žog, dva zgrešena prosta meta Uroša Slokarja in iznajdljivost Rickyja Rubia ter Rudija Fernandeza so tehnicno preverile na stran gostov.

ODBOJKA

M. Černic po premoru spet na delu

MANTOVA - Moška odbojkarska reprezentanca se bo danes zvečer zbrala v Modeni, kjer bo pod vodstvom selektorja Anastasija začela pripravljati na svetovno prvenstvo v Italiji. Med šestnajsterico vpoklicanih igralcev je tudi gabrski odbojkar Matej Černic, kot smo že poročali pa ni števerjanskega libera Lorisa Manjaja. Selektor Anastasi je v Mantovu poklical še podajalce Vermiglia, Travico in Baranowicza, korektorja Feja in Laska, krilne napadalce Parodi, Savanija, Maruottija in Zaytseva, blokerje Mastrangela, Biareljija, Salo in Butija ter obrambna igralca Marro in Barija.

Med drugim je italijanska zveza odposlala mednarodni odbojkarski zvezi FIVB seznam 19 igralcev, ki bodo razpoložljivi na svetovnem prvenstvu. Med njimi, kot piše na spletni strani odbojkarske zvezze, je napadalec Martino, bloker Barone in tudi števerjanski libero Loris Manià, čeprav je za naš dnevnik izjavil, da selektorju ne bo več na razpolago.

Italijanska izbrana vrsta bo v pripravljalnem obdobju odigrala nekaj prijateljskih tekem, in sicer 27. avgusta proti Bolgariji, 3. septembra in 4. septembra proti Srbiji, 10. in 12. septembra pa proti Nemčiji. Srbski in nemški odbojkarji bodo prvi kvalifikacijski del SP-ja odigrali v Trstu od 25. do 27. septembra.

KOŠARKA - Danes bo italijanska košarkarska reprezentanca v gosteh igrala proti Črnigori, ki je v skupini A po dveh tekmaah še nepremagana.

NOGOMET ZA OTROKE

je letos tudi na PROSEKU
vsako sredo od 18. do 19. ure
na novem sintetičnem igrišču
v UI. San Nazario

Vabljeni vsi dečki in deklice od 6. leta do 12. leta
Za informacije
ZUPPIN Robert 329-6022707

NOGOMET - V pokalu proti Torviscosi

Kras v skupini z Venezio in s Trevisom

Krasovi nogometni priprave na novo sezono začeli pred enim tednom
KROMA

Repenski Kras Koimpex bo v predkrogu državnega pokala za D-ligo, 22. avgusta (ob 16. uri), igral v gosteh proti Torviscosi, ki je prav tako v lanski sezoni napredovala iz elitne lige. V primeru zmage in uvrstitev v 1. krog, bo Kras nato igral (29.8.), vedno v gosteh, proti Tamaiu. Krasov športni vodja je bil z žrebom zadovoljen: »Igrali bomo v gosteh, tako da bomo lahko do začetka prvenstva mirno končali z deli na igrišču v Repnu. Za uvod v sezono bo Torviscosa dober nasprotnik,« je dejal Kocman.

Včeraj so obenem sestavili skupine D-lige (vseh skupin je 9). Kras bo igral v skupini C, v kateri so vsa moštva iz Veneta in iz naše dežele (poleg Krasa še Torviscosa, Pordenone, Tamai in Sanvitese). V Krasovi skupini sta tudi Treviso in Venezia, ki sta še do pred nekaj letih igrala v A in B-ligi. Prvenstvo se bo začelo 4. septembra.

SKUPINA C: Kras Repen, Pordenone, Sanvitese, Tamai, Torviscosa, Belluno

no, Chioggia Sottomarina, Città di Concordia, Este, Montebelluna, Montecchio Maggiore, Opitergina, Rovigo, San Paolo Padova, Sandona Jesolo Calcio, Treviso, Union Quinto, Unione Venezia.

JADRANJE

Dobre uvrstitve na Gardskem jezeru

Prejšnji konec tedna so se jadralci Čupe in Sirene udeležili mednarodne trofeje »4 jezera« na Gardskem jezeru. Zelo dobro je dvodnevno preizkušnjo končala kadetinja Jana Germani (Čupa), ki je bila absolutno najboljša med kadeti. Vse štiri plove je zaključila na prvem mestu. Zelo visoko se je uvrstil tudi kadet Sirene Pietro Osvaldini, ki je osvojil 5. mesto. V posamičnih plovih je bil 8., 6., 7. in 4. Nastopilo je 31 kadetov iz Italije, Avstrije, Češke in Švice.

Na trofeji so nastopili tudi jadralci v razredu 420. Slovenski dvojec Matija Ugrin in Mirko Juretič (na sliki) je po šestih plovih osvojil sedmo mesto, Čupini jadralki Ingrid Peric in Chantal Zeriali pa sta bili 13. Med 20 nastopajočimi posadkami so bile tri avstrijske.

Danes pa se bo zaključila večdnevna regata za optimiste Ora cup ora na Gardskem jezeru.

NOGOMET - Začetek priprav na prvenstvo 1. amaterske lige

Sovodnje in Primorec na delu

Sovodenjci vadijo na novem igrišču, ki ga bodo uradno odprli 1. septembra - Primorec z okrepljeno zvezno linijo

Igrali so se pod taktilko novega trenerja Koprčana Davorja Vituliča zbrali na novem travnatem igrišču v Sovodnjah, ki ga bodo uradno odprli 1. septembra. »Ekipo bomo uradno predstavili 27. avgusta, 29. pa nas čaka prva tekma deželnega pokala,« je dejal predsednik Zdravko Kuštrin. Sovodenjci bodo prvo prijateljsko tekmo igrali prihodnji teden, 21. avgusta, proti mladincem tržaške ekipe Trieste calcio. 25. tega meseca pa se bodo na domačem igrišču pomerili še z Zarjo Gajo, ki bo priprave na novo sezono začela v ponedeljek.

Pri trebanskem Primorcu so nekateri igralci še na dopustu in se bodo glavnini, ki na trebanskem

mreč sezona začela že 29. avgusta, tako da bo treba vse skupaj pospremiti. Prvo prijateljsko tekmo bomo igrali prihodnjo sredo, 18. avgusta, proti ekipi Monfalcone,« je dejal

predsednik Primorca Darko Kralj, ki je zadovoljen z dosedanjim kupoprodajno borzo. »Predvsem na sredini igrišča smo prav gotovo boljši kot lani,« je poudaril Kralj.

Jezen s federacijo pa je trener Maurizio Sciarrone. »Ne razumem zakaj taka sila. Prvenstvo bomo začeli že 12. septembra. Pokal pa že 29. avgusta. Lahko bi začeli kot ponavadi v drugi polovici septembra,« je bil oster Sciarrone.

V Križu Vesna-Triestina

V Križu bo danes že tradicionalna prijateljska tekma med domačo Vesno in Triestino. Sodniški začetni živig bo ob 18. uri.

ITALA SAN MARCO - Ekipa iz Gradišča, ki je v lanski sezoni igrala v poklicni 2. diviziji, po stečaju društva, bo letošnjo sezono začela v elitni in ne v 3. amaterski ligi. V letošnjem elitnem prvenstvu bo 17 ekip.

SOVODNJE 2010/11

VRATARJA: Nicola Burino (letnik 1966), Alex Francescotti (84).

BRANILCI: Eros Kogoj (86), Edoardo Colapinto (87), Štefan Batistič (88), Christian Brockmann (83), Sandy Kogoj (85), Slaviša Brjkovič (90), Matteo Pacor (77).

SREDINA: Manuel Komic (81), Matija Figelj (87), Saša Tomšič (82), Adriano Trampus (82), Manuel Bernardis (82), Mauro Galliussi (88), Luca Sorbara (83).

NAPADALCI: Aleksandar Miličević (92), Daniel Skarabot (87), Mbaye Nasser (78), Alan Reščič (78), Davide Ferluga (83), Alessio Pohlen (82), Lorenzo Terpin (78).

TRENER: Davor Vitulič. **POMOČNIK TRENERJA:** Simon Feri; **TRENER VRATARJEV:** Cristian Braini.

PRIMOREC

VRATARJI: Simone Barbato (1981), Alessio Martinelli (90).

BRANILCI: Edoardo Dell'Osso (86), Massimiliano Di Gregorio (84), Andrea Franceschini (76), Adriano Ojo (84), Sergio Rossoni (91), Walter Santoro (89), Dario Sincovich (79).

SREDINA: Danilo Antonaci (87), Marco Bertocchi (82), Marco Boccuccia (80), Alessio Giorgi (89), Matteo Leghissa (85), Michele Meola (79), Mauro Mercandel (87), Stefano Udina (77).

NAPADALCI: Andrea Lanza (84), Massimiliano Micor (79), Lorenzo Moscolini (78), Luca Pergolis (72), Marco Sau (77), Roberto Snidar (81).

TRENER: Maurizio Sciarrone. **POMOČNIK TRENERJA:** Vincenzo Esposito. **TRENER VRATARJEV:** Lorenzo Cecchini. **KONDICIJSKI TRENER:** Duško Švab.

Obvestila

ŠD KONTOVEL organizira v sodelovanju z ZSŠDI odbojkarski kamp od 30.8. do 10.9., za dekle iz letnika 1998 do 2003. Vadba od ponedeljka do petka, ob 8.30 do 16.00. Vpisovanje v ponedeljek, 30.8., v telovadnici na Kontovelu. Info: 3383277407.

AŠD SOVODNJE prireja od 17. do 20. avgusta mladinski nogometni kamp za otroke od 5. do 12. leta starosti, na novem nogometnem igrišču v Sovodnjah; za informacije asdsovodnje@libero.it ali po tel. 335-312083 (Aleksij), 328-3674301 (Rudi), 328-0680499 (Simon).

GORSKI TEK

Tadei Pivk na Višarje v manj kot 40 minutah

Slovenski gorski tekač Tadei Pivk je po uspešnem nastopu na svetovnem prvenstvu prejšnji konec tedna nastopil pred domaćimi gledalcji. V nedeljo je stekla že 17. alpska štafeta Svetih Višarij, na kateri je merilo moči 50 tričlanskih ekip. Pivk, član kluba Aldo Moro, je nastopil s Fredijem Gortanom in Stefanom Gottijem (na sliki), ki so s časom 1:25,15 osvojili prvo mesto. Prvi del trase je pretekel slovenski gorski tekač: Pivk se je na Višarje (6,470 km in 943 metrov višinske razlike) povpel v rekordnem času 39 minut in 49 sekund. Dosegel je najboljši čas zadnjih šestih alpskih štafet. Drugi član štafete Stefano Gottiti se je z vrha spustil proti Žabnicam v 17 minutah in 42 sekundah, Fredi Fortan pa je na 7,4 km dolgi poti v vaškem središču še pritekel do cilja v času 27,47.

Bojan Brezigar

Šrilanka, kaplja v oceanu

6

Na podeželju revščina, vendar ni mogoče govoriti o lakoti ali pomanjkanju

Botanični vrtovi so zagotovo med najlepšimi atrakcijami Šrilanke. Niso namenjeni samo turistom, tudi samo znanstvenikom ne. Tam se sprehaja na tisoče domačinov, ki se hladijo v senčah košatih eksotičnih dreves. Botanični vrt v Kandyju sodi, tako pravijo, med najlepše na svetu. Že bežen ogled potruje to trditev. Veliko seveda priporome tropnska klima, ki ob primeri mešanici vlage in sončnih žarkov omogoča bujno rast vsemu: cvetju, travi, drevesom in tudi žlahtnim rastlinam. Posebne omembe vreden je paviljon orhidej; na desetine različnih vrst je na ogled, morda celo kakih sto. V velikem steklenem paviljonu se bohotijo v sončnih žarkih in vabijo obiskovalce k ogledu. Zanimivo, čeprav je poslopje stekleno in sonce močno pripeka, je notranjost kar zračna, tako da zagotovi prijetno počutje tudi obiskovalcem, ne samo orhidejam.

Potem so tu drevesa, palme vseh vrst eksotična drevesa z vseh concev sveta, ki so jih sem pripeljali Angleži iz svojih kolonij; kajti botanični vrt so, to je treba povedati, uredili Angleži; prej je bil to park za člane kraljeve družine. Takoj pa je treba dodati, da ga domačini sedaj zelo lepo vzdržujejo. Znamenit je drevored palm, visokih kokosovih palm, ki so jih Angleži posadili leta 1950, največja znamenitost pa je ogromen fikus z otoka Jave, ki prekriva celih 1.600 kvadratnih metrov površine. Potem so tu gumijevci, drevesa z velikimi okroglimi sadovi, ki jim pravijo topovske kroglice, pa drevo s sedeži v obliku klobuse. Prav za konec pa lahko vidiš tudi strupeno drevo, to je drevo, katerega lubje proizvaja sok, ki so ga domorodci uporabljali za zstrupljanje puščic. Kar nekaj navodil je ob njem: ne hodi preblizu, ne dotikaj se, in tako naprej. Pravijo, da občutiš močan glavobol že, če nekaj minut stojiš pod krošnjo tega drevesa. Jaz sem se tej izkušnji prostovoljno odpovedal. Nahaja je, če se na potovanju slabu počutiš.

Botanični vrt v Kandyju uvaja obiskovalca v tisti del obiska otoka, ki ima z vero in zgodovino malo skup-

nega, to je k uživanju narave in spoznavanju bogatega rastlinstva. V bližini mesta je kar nekaj kmetij, ki se ukvarjajo izključno z zelišči in z začimbami. Tu vidiš poprove, ki cimetovom drevo, ki je ena največjih značilnosti Šrilanke; večji del cimeta, ki ga prodajajo po svetu, namreč pridelajo prav na tem otoku. Seznaniš se z zdravilnimi lastnostmi številnih rastlin, vidiš kakavovec in ponudijo ti domača čokolado, na koncu pa te seveda peljejo v trgovino, kjer prodajajo vse, kar so ti prej pokazali. Vrečke čokolade, popra, cimeta, pa tudi curryja so zelo poceni, če se pa lotiš nakupovanja zdravilnih ali lepotnih olj in masti, nekaj previdnosti ne bo škodovalo. Domačini znajo namreč dobro izkoristiti nečimernost in ambicijo obiskovalcev.

Ko zapustiš Kandy in se obrneš proti jugu, si že v osrčju gričevnate dežele, Hill country, ki je zibelka pridevalcev čaja. Zanimivo je, da čaja na Šrilanki do prihoda Angležev niso pridelovali. Angleži so najprej poskusili s pridelovanjem kave in kakava, pa se nekako ni obneslo. Ugotovili so, da je klima najprimernejša za čaj in takrat so na otoku nasadili velike plantaze čaja. Ker so bili menda domačini nepričnimi za pobiranje čaja, so iz južne Indije preselili veliko število Tamilov, ki so bili očitno prikladnejši za to delo. Njihovi potomci – pravzaprav je to v glavnem žensko delo – še sedaj nabirajo čaj, kar navidezno ni zelo težko delo; če pa pomislis, da morajo biti ženske, ki ta posel odpravljajo, sklonjene od jutra do večera, da morajo delati v sončni pripeki in da pobiranje, zahvaljujoč se klimi, traja vse leto, bo postalo jasno, da je delo zelo zahtevno in da človeka popolnoma izmuči. Slike z ženskami, ki vedrega obraza obirajo čaj, so torej samo ilustracija za turistične vodiče in druge knjige o Šrilanki, saj pri tem delu ni nobenega razloga za vedrost. Ženske nosijo na hrbitu veliko vrečo, ki jo sproti polnijo, in plačane so po učinku: za vsako polno vrečo pre4jmejo dogovorjeno plačilo. Polnjenje vreče pa traja več ur, saj je treba pomisliti, da utrjejo majhno ve-

jico, včasih pa tudi posamezni listič, in ga čez ramo spravijo v vrečo. Res zelo mučno delo. Plačilo pa je seveda zelo skromno.

Ampak v Šrilanki kljub skromnemu življenju ni mogoče govoriti o lakoti ali o pomanjkanju. Ljudje imajo malo zemlje, na tej zemlji pa zraste vse, kar potrebuješ. Sadje in zelenjava se bohotita na majhnih vrtičkih in marsikater turist, ki ima doma nekje v Evropi majhen vrtiček, zavistjo gleda tisto da je v zelenjavu, na tisti črni zemlji, ki obrodi so trikrat letno. Navsezadnje je temperatura konstantna skozi vse leto, le monsunsko obdobje z dejevjem nekako prekine to umirjenost, ustaljenost narave in življenja.

Zato tudi nekateri Evropeji izberejo Šrilanko za svoje stalno bivališče. To pa ni lahko, kajti običaji so zelo ustaljeni in sožitje z domačini kljub dobri volji predstavlja velike težave. Anglež Rory Spowers se je tako odločil in svoje dogodivščine opisal v knjigi, pri branju katere se od srca nasmiješ; njemu, ki je kupil veliko posestvo na jugu Šrilanke in si začel tam urejati ekološko farmo, pa zagotovo ni šlo na smeh. Razlike v miselnosti so težko premostljive in potreboval je veliko časa, da se je spriznjil z navadami, ki so za domačine same po sebi umevne, za nas pa dokaj neobičajne. Nekatere segajo celo v pravno državo, vključno s pojmi lastnine in pravic, ki jih domačini tolmačijo po svoje. Pa ne da bi bili tatovi ali sleparji, enostavno izvajajo tudi do priseljencev običaje, s katerimi so živelii stoletja.

Mesto Nuwara eliya (mesto svetlobe) je središče tega predela. Naziv mesto je sicer izraz velikega optimizma: prašne ceste, nemarna tržnica, neurejen promet, pločevina namesto strešnikov, vse to govorji v prid večji vasi nekje Bogu za hrptom. Nuwara Eliya to tudi je; bila pa je drugačna v času, ko so bili tu Angleži. Oni so to mesto zgradili sebi po meri, ker je tukaj, na nadmorski višini skoraj 1900 metrov, klima zelo podobna angleški. Leta 1819 do tu zgradili sanatorij in okoli njega se je razvilo naselje. Nikoli ni pretoplo, je veliko vlage in veliko zelenja, povrtnine odlično uspevajo, ljudje imajo lahko svoj vrtiček, skratka, nekakšna hladnejša oaza v tropskem pasu, kar seveda ni bilo zanemarljivo, še zlasti za tiste čase ne, ko ni bilo sedanjih klimatskih naprav.

Od tega blišča je ostalo bore malo. Zagotovo botanični vrt, ki seveda ni primerljiv z vrtom v Kandyju, vendar je nekakšna njegova miniatura, seveda z manj eksotičnimi rastlinami. Vsekakor pa je sprehod po tem vrtu

dopadljiv. Potem je tu star hotel komaj izven mesta, v tipičnem angleškem slogu, tako, da misliš, da si prišel nekam na podeželje angleškega jugozahoda. Hotel je veliko bolje vzdrževan kot prej omenjeni hotel v Kandyju, je pa tudi najboljši hotel v tem mestu. Med drevjem opaziš nekaj starih kolonialnih hiš, pa tudi nekaj novih vil, kjer bogati šrilančani prezivljajo svoj oddih. Vse to je videti kar prijetno, le središče mesta je skrajno zanemarjeno. Tu se ne dogaja nič kaj velikega, če izvzamemo konjske športe; sem prihajajo s svojimi konji tekmovat bogati Arabci, pa tudi lastniki konj z azijskega jugovzhoda.

Nuwara eliya ni vredna niti besede več. Tu se začenja pot navzdol, ozka, strma in ovinkasta cesta, ki med plantažami čaja vodi vse do Colombo. Pokrajina je enkratna: plantaže, veliko je drevja, ki ponekod meče na plantaže rahlo senco. Ob cesti teče reka, ki se kar nekajkrat spušča v dolino v velikih slapovih, ob cesti so majhni lokalni, kjer ti postrežejo s čajem in drugimi pičami, zanimiv pa je tudi obisk predelovalnice čaka, ki jih je ob tej cesti kar nekaj: velike lope, skoraj nekakšni hangarji, ki se dvigajo tri ali štiri nadstropja v višino, kjer čaj sušijo in pripravljajo za prodajo. Nekoc so bili lastniki Angleži, sedaj so to domača podjetja, tržišče pa je ostalo nespremenjeno. Res, kdo bi si mislil, da na svetu popijemo toliko čaja. Iz Šrilanke potuje dnevno na tisoče velikih vreč dejansko po vsem svetu.

Zelo zanimive so tudi plantaže gumijevca. Deblo zarežejo s poševnimi rezimi, spodaj nastavijo posodo in vanjo se steka kavčuk, ki ga v glavnem izvažajo za predelavo gum, nekaj pa ga predelajo tudi na otoku. Vendar kolica teh nasadov ni niti zdaleč primerljiva z ogromno površino, ki jo prekrivajo plantaže čaja. Navsezadnje se iz Nuware Eliye v Colombo voziš skoraj šest ur, čeprav veste ni niti za 200 kilometrov, več kot polovica te ceste pa je obdana s čajem. Zelo prijeten pogled za oko, ki se ga pravzaprav nikoli ne naveličaš.

Se nadaljuje

Na slikah: levo: slapovi dajejo v pripeki prijeten občutek ohladitve, tudi če jih gledaš samo od daleč; desno, od zgoraj navzdol: živžav na tržnici v mestu Nuwara Eliya; idilični pogled na nasade čaja; zarez za pridobivanje kavčuka na deblu gumijevca

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Čezmejna TV: Risanka Riba vas gleda - Težave
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna TV: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews
6.10 Dok.: Quark Atlante - Immagini dal Pianeta
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina Estate, vmes Dnevnik
10.40 Aktualno: Verdetto finale
11.35 17.00 Dnevnik in vremenska napoved
11.45 Nan.: La signora in giallo
13.30 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Nan.: Don Matteo 5
15.00 Nan.: Capri
16.50 Dnevnik - Parlament
17.15 Nan.: Le sorelle McLeod
17.55 Nan.: Il commissario Rex
18.50 Kvizi: Reazione a catena
20.00 23.05 Dnevnik
20.30 Variete: Da da da
21.20 Film: Codice Carlo Magno (pust., Nem., '08, r. R. Huett, i. B. Sadler)

23.40 Film: Squadra antimafia (krim., It., '78, r. B. Corbucci, i. T. Milian)
1.25 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rai Due

6.00 Aktualno: Ricominciare
6.15 Variete: Videocomic
6.35 10.45, 13.30 Aktualno: Tg2 E...sta-te con Costume
6.55 11.00, 13.30 Aktualno: Tg2 Zdravje
7.00 Risanke: Cartoon flakes
10.15 Aktualno: Cult book storie
10.30 13.00, 18.30, 20.30, 23.25 Dnevnik
11.15 Nan.: Love boat
12.05 Nan.: Il nostro amico Charly
14.00 21.05 Nan.: Ghost whisperer - Presenze
14.50 Nan.: Army wives
15.35 Nan.: Squadra speciale Lipsia
16.20 Nan.: The dead zone - La zona morta
17.10 Nan.: Sea Patrol
17.40 Risanke
18.05 Dnevnik - kratke vesti L.I.S. in športne vesti
19.00 Variete: Stracult pillole
19.30 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
22.40 Nan.: Brothers & sisters
23.45 Film: Staying Alive (glasb., ZDA, '83, i. S. Stallone)

Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
8.00 Dok.: La Storia siamo noi
9.00 Film: W le donne (kom., It., '70, r. A. Grimaldi, i. L. Tony)
9.30 Plavanje: Kvalifikacije
12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved
12.15 Aktualno: Cominciamo bene estate
13.00 14.45 Aktualno: Cominciamo bene estate - Condominio Terra (v. L. Colò)

13.10 Nad.: Julia
14.00 19.30 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.20 18.55 Dnevnik in vremenska napoved
14.55 Dnevnik - L.I.S.
15.00 Variete: La tv dei ragazzi di Raitre
15.30 Plavanje: Evropsko prvenstvo, polfinale in finale
16.30 Športna oddaja
17.15 Nan.: Kingdom
18.00 Dok.: Geo Magazine 2010
20.00 Nad.: Potere e passione
20.50 Nogomet: Italija - Danska - Under 21, prijateljska tekma
23.00 Deželni dnevnik
23.10 Nočni dnevnik in vremenska napoved
23.45 Dok.: Doc 3
0.45 Dok.: Rai educational - Rewind

Rete 4

7.10 Nan.: Balko
8.10 Nan.: T.J. Hooker
9.05 Nan.: Nikita
10.30 Nan.: Agente speciale Sue Thomas
11.30 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
12.00 Nan.: Carabinieri 2
13.05 Nan.: Distretto di polizia 2
14.05 Aktualno: Forum - Il meglio di
15.10 Nan.: Monk
16.10 Nad.: Sentieri
16.35 Film: Spaghetti a mezzanotte (kom., It., '81, i. L. Banfi)
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Renegade
21.10 Film: Femme fatale (triler, Fr., '02, r. B. De Palma, i. R.R. Stamos)
23.50 Nan.: 24
1.35 Dnevnik - Pregled tiska

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Nan.: Il supermercato
9.10 Film: Alice, un tesoro di bambina (dram., Švedska, '02, i. L. Endre)
10.05 15.50, 22.20 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okusi, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: Alisa - Segui il tuo cuore
15.00 Film: Fotografie (dram., Nem., '05, r. O. Kreinsen, i. H. Lauterbach)
17.40 Dnevnik - kratke vesti
16.50 Film: Il sogno di Helen (dram., ZDA, '05, i. C. Bilings)
18.50 Nan.: I Cesaroni (i. C. Amendola)
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la domenica - Estate
21.20 Film: Un sogno per domani (dram., ZDA, '00, r. M. Leder, i. K. Spacey)
23.30 Nan.: Dirty sexy money
1.00 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

6.00 Nan.: La tata
7.00 Nan.: Beverly Hills 90210
7.55 Risanke
9.45 Nan.: Raven

10.20 Nan.: Summer dreams
11.25 Nan.: Summer crush
12.25 18.30 Dnevnik in športne vesti
13.40 Nan.: Camera Café
14.35 Risanka: Futurama
15.00 Nan.: H2O
15.30 Nad.: Champs 12
16.30 Nan.: Blue water high
17.00 Nan.: Chante!

17.30 Dok.: Capogiro
19.30 Nan.: Tutto in famiglia
20.05 Risanka: Simpsonovi
20.30 Kvizi: Mercante in fiera
21.10 Film: Lo smoking (kom., ZDA, '02, r. K. Donovan, i. J. Chan)
22.00 23.55 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
23.10 Film: La cosa piú dolce (kom., ZDA, '02, r. R. Kumble, i. C. Diaz)
1.05 Nan.: Dark Angel

Tele 4

7.00 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.02 Dnevnik
8.05 Pregled tiska
10.05 Nan.: Daniel Boone
10.55 Dokumentarec o naravi
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Šport: Super Sea

13.00 Variete: Expo' Mittel School
14.05 Aktualno: ...Attualità
14.35 Aktualno: Videomotori
15.30 Aktualno: Hard Trek
17.00 Risanke
19.00 Aktualno: Rotocalco ADNKronos
19.10 Festival rock
20.15 Aktualno: Dai nostri archivi
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Aktualno: Incontri al caffé de la Versiliana
23.35 Dnevnik - Montecitorio
23.35 Dok.: La grande storia
0.25 Klasična glasba

15.00 Dok. oddaja: Sergio Endrigo
15.30 Biker explorer
16.00 Vsedanes - vzgoja in izobraževanje
16.30 »Q« - Trendovska oddaja
17.20 Srečanje z...
18.00 Minute za...
18.35 Vremenska napoved
18.40 0.30 Primorska kronika
19.00 22.30, 0.15 Vsedanes - Tv dnevnik
19.25 Šport
19.30 Alpe Jadran
20.00 Potopisi
20.30 Kino premiere
20.40 Nogomet: Slovenija - Avstralija, prijateljska tekma
22.45 Plavanje: EP, povzetek
23.45 Artevisione - Magazine
0.45 Čezmejna TV, TDD - TV dnevnik v slovenskem jeziku

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus Estate, sledi Omnibus Life Estate

10.10 Punto Tg
10.15 2.35 Aktualno: Due minuti un libro
10.25 Nan.: Hardcastle & McCormick
11.30 Nan.: L'ispettore Tibbs
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Chiamata d'emergenza
14.00 Film: Dieci piccoli indiani (krim., V.B., '65, i. S. Eaton)
16.05 Nan.: Star Trek
18.00 Nan.: Relic Hunter
19.00 Nan.: N.Y.P.D.
20.00 Dnevnik
21.10 Nan.: Crossing Jordan
0.00 Dok.: Delitti
1.00 Nočni dnevnik
1.25 Nan.: Alla corte di Alice
2.30 Aktualno: In onda

Slovenija 1

6.50 Kultura
7.00 Odmevi
7.40 Na zdravje!
9.00 Risanka: Tiger Severin (pon.)
9.05 Risanka: Mojster Miha (pon.)
9.15 Ris. nan.: Marči Hlaček
9.35 Nad.: Modro poletje (pon.)
10.20 15.45, 18.30 Risanke
10.30 Otr. nan.: Kot ata in mama (pon.)
10.40 Nan.: Profesor pustolovec (pon.)
11.00 Potplatopis, 10. oddaja (pon.)
11.30 Dok. serija: Naravni parki Slovenije
12.05 Dok. film: Kras - Življenje med ne-bom in peklom
13.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved
13.30 Nan.: Naša krajevna skupnost (pon.)
14.05 Izob.-dok. serija: Družina
14.30 Slovenski magazin (pon.)
15.00 Poročila
15.10 Mostovi - Hidak
16.05 Film: Male sive celice (pon.)
17.00 Novice, kronika, športne vesti in vremenska napoved
17.20 19.55 Gledamo naprej
17.30 Dok. odd.: Široki vrh
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
20.05 Film: Spominski drobci
21.40 Žrebanje lota
22.00 Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved
23.10 Brez reza
1.25 Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 11.08.1992 (pon.)
1.50 Dnevnik (pon.)

Slovenija 2

6.30 9.00, 0.45 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otroški infokanal
10.01 z arhiva TVS: Tv dnevnik 11.08.1992
10.25 Knjiga mene briga
10.40 Glasbeni večer: Koncert ob 30-letnici oktetna Deseti brat (pon.)
13.00 Legende velikega in malega ekrana
14.00 Črno beli časi
14.20 Slovenci po svetu
14.50 Film: Plavajoča hiša
16.20 Mostovi - Hidak (pon.)
16.55 Budimpešta: EP v plavanju, prenos
19.25 Z Damijanom
20.15 Ljubljana Štožice: nogomet, Slovenija - Avstralija, prijateljska tekma
22.45 Tv priredba predstave SLG Celje: Bolha v ušesu
0.35 Slovenska jazz scena

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Istra in...

8.10 Delo; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15, 17.45 Na Val na šport; 9.35, 16.15 Popevki tedna; 10.00 Avtomobilsko prometne minute; 11.35 Obvestila; 12.00 Kje pa vas čevelj žuli; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne drobitnice; 14.20 Obvestila; 14.40 Glasbena uganka; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.15 Popevki tedna; 18.00 Express; 18.50 Napoved večernih sporedov; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 20.00 Odprt termin; 21.00 V sredo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Na piedestal; 23.30 Težka kronika.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrip; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Literarna matineja; 11.45 Intermezzo; 12.05 Arsovske spominice; 13.05 Kratka radijska igra; 13.20 Danes smo izbrali; 14.05 Arsov forum; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulturne; 16.30 Sodobna umetnost; 17.00 Glasbeni utrip; 18.00 Čas, prostor - in glasba; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.30 Slovenski concertino; 20.00 Arsov art atelje; 22.05 Zvočna iskanja; 23.00 Jazz session; 23.55 Lirični utrip.

RADIO KORŠKA

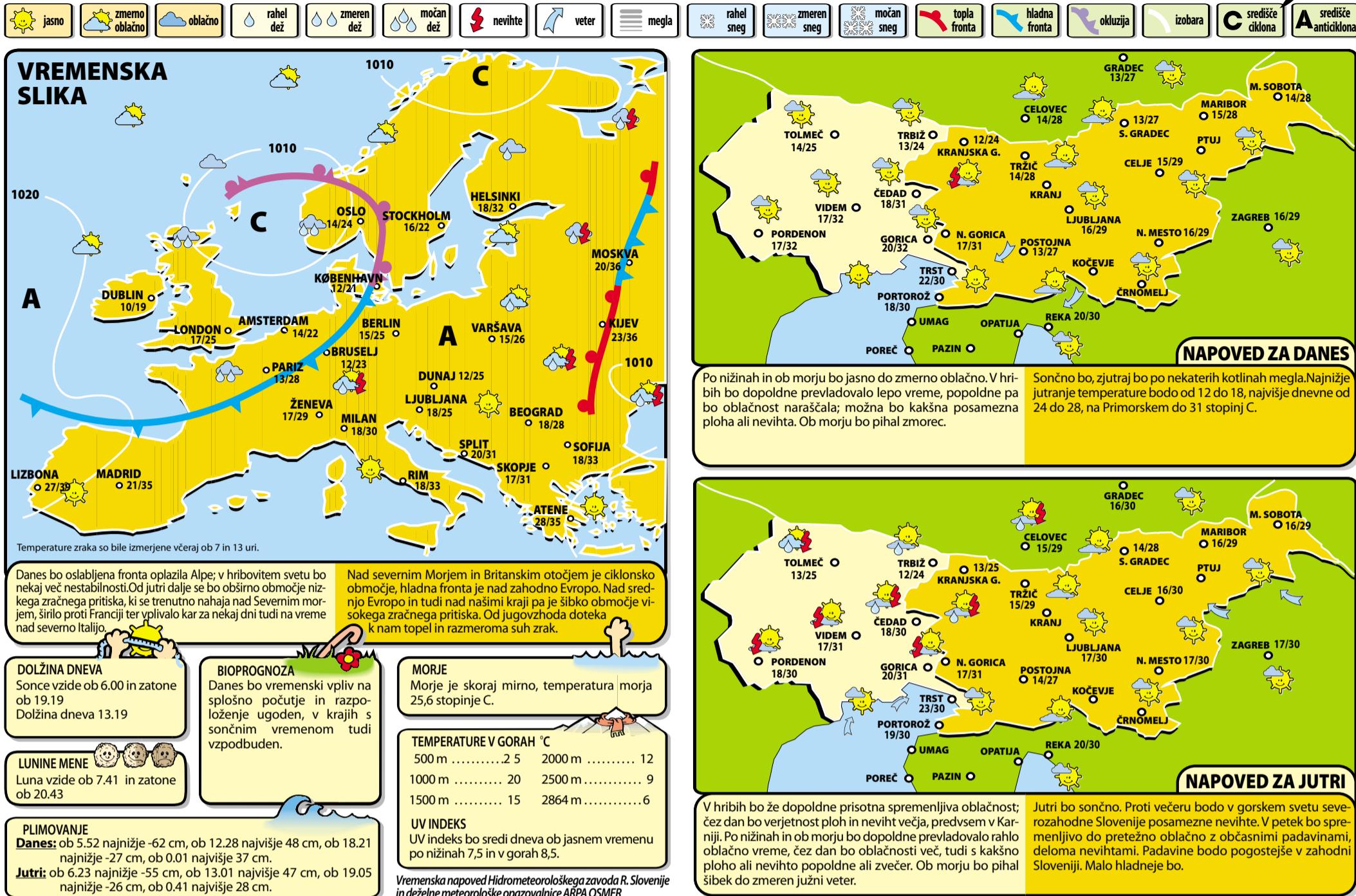
6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-6.00 Slobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHZ).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude

DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

PAKISTAN - Najstarejše načrtovano mesto na svetu

Uničujoče poplave ogrožajo starodavno mesto Mohendžo Daro

ISLAMABAD - Poplave, ki že več dni pustošijo v Pakistanu, ogrožajo tudi izkopanine starodavnega mesta Mohendžo Daro, opozarjajo v Unescu. Izkopanine z najpomembnejšimi ostanki indijske visoke civilizacije ležijo na desnem bregu reke Ind v pokrajini Sind na jugu Pakistana.

Mohendžo Daro, kar dobesedno pomeni Gomila mrtvih, so zgradili okoli leta 2400 pred našim štetjem, narasle vode pa naj bi ga doslej prizadele vsaj že sedemkrat, a so ga vedno znova obnovili.

Predstavnik Unesca v Pakistansu Džavad Aziz je konec tedna opozoril, da zaščitni zidovi tokrat morda ne bodo mogli zadržati podivljanih voda, ki bi lahko bile za to starodavno mesto uničujoče. "Letošnje poplave, hujše od vseh v živečem spominu, bi lahko znova uničile, kar je še ostalo od Mohendžo Dara," je opozoril Aziz.

Mohendžo Daro, ki leži okoli dva kilometra od brega Inda, so nepričakovano odkrili med izkopavanji leta 1922. Velja za najstarejše načrtovano mesto na svetu, po kraljalpa pa naj bi območje, veliko okoli 240 hektarov. Do slej so sicer izkopali le okoli deset odstotkov ostankov mesta. Na pobudo Unesca so leta 1997 končali izgradnjo zaščite za starodavno mesto, kar je stalo okoli osem milijonov dolarjev. Pet varovalnih zidov v višini okoli šest metrov, ki so jih postavili na bregu Inda, je starodavno mesto ubranilo pred poplavami leta 1992. (STA)

Šved po Švici divjal 290 km na uro

ŽENEVA - Švicarska policija je ustavila švedskega voznika, ki je po avtocesti divjal s hitrostjo kar 290 kilometrov na uro. Policija mu je že zasegla približno 180.000 evrov vrednega športnega mercedesa, grozi pa mu celo do milijon švicarskih frankov (720.000 evrov) kazni. Voznika so ustavili v petek v kantonu Fribourg na zahodu države, potem ko je prevozil radarsko merilno mesto na avtocesti. Ali gre za rekordno izmerjeno hitrost, niso vedeli povedati, ker ne vodijo statistike, a se policiisti ne spomnijo, da bi kdaj naleteli še na višjo izmerjeno hitrost. 37-letnemu Švedu so takoj odvzeli voznisko dovoljenje, zasegli pa so mu tudi črnega Mercedesa s 570 konjskimi močmi, ki naj bi bil vreden okoli 180.000 evrov. Šveda pa zdaj čaka tudi ogromna kazen, saj v Švici kazni za prometne prekrške odrejajo v skladu z višino dohodka. Gleda na švicarsko zakonodajo je že za 25 kilometrov na uro hitrejša vožnja od dovoljenih 120 kilometrov na uro po avtocesti kaznivo dejanje. Sodnik pa ima diskrecijsko pravico, da določi kazen, ki lahko doseže tudi do 1,08 milijona švicarskih frankov, odvisno od dohodka voznika. Teoretično to pomeni, da Šveda, če je premožnejši, lahko doleti tudi kazen v višini 700.000 evrov. (STA)

JUŽNA AMERIKA - Britanec Ed Stafford

Peš od izvira do izliva Amazonke

LONDON/BRASILIA - Britanec Ed Stafford je včeraj po dveh letih in pol prispel do izliva Amazonke in tako postal prvi človek, ki je pešačil od izvira do izliva druge najdaljše reke na svetu. V 859 dneh je 34-letnik prepešačil več kot 6500 kilometrov ter utrpel več kot 50.000 pikov komarjev in drugih insektov.

Stafford je na pot krenil 2. aprila 2008 v perujskih Andih. Na začetku poti je bil z njim prijatelj, ki pa je po treh mesecih hoje obupal. Po petih mesecih "potovanja" se je Britanec pridružil perujski kmet Gadiel Sanchez Rivera, ki mu je sprva želel le pomagati, da se izogneg stevilnim nevarnostim na poti, a je naposled ostal z njim do konca poti.

Britanec je v ponedeljek prispel na plažo Maruda v Braziliji, kjer se Amazonka izliva v Atlantski ocean. "Ne morem verjeti, da sem tukaj," je za ameriško tiskovno agencijo AP povedal Stafford, ko je zabredel v morje. "Do-

kalaz sem, da je moč narediti tudi nemogoče, če si tega zares želiš," je dejal.

Med potjo so ga poleg žuželk napadale tudi anakonde in nevarne električne jegulje. Preglavice so mu povzročale tudi številne okužbe in lakota, moral se je paziti krokodilov. Dvakrat je bil za kratek čas v zaporu, Indijanci pa so nanj streljali s puščicami.

Stafford je povedal, da je potovanje, ki je stalo okoli 100.000 dolarjev (okoli 75.000 evrov) in so ga večinoma financirali sponzorji, poglobilo njegovo znanje o Amazonki in njeni vlogi v boju proti podnebnim spremembam.

Britanec sicer prihodnje leto načrtuje novo pustolovščino, kakršne doslej ni izvedel še nihče. Podrobnosti ni želel izdati, saj se, kot je pojasnil, bojni, da bi ga kdo prehitel. Po navedbah AP je bilo sicer doslej že najmanj šest uspešnih odprav od začetka do konca Amazonke, vendar pa je Stafford prvi, ki je celotno pot opravil peš; ostali pustolovci so del poti prepluli. (STA)